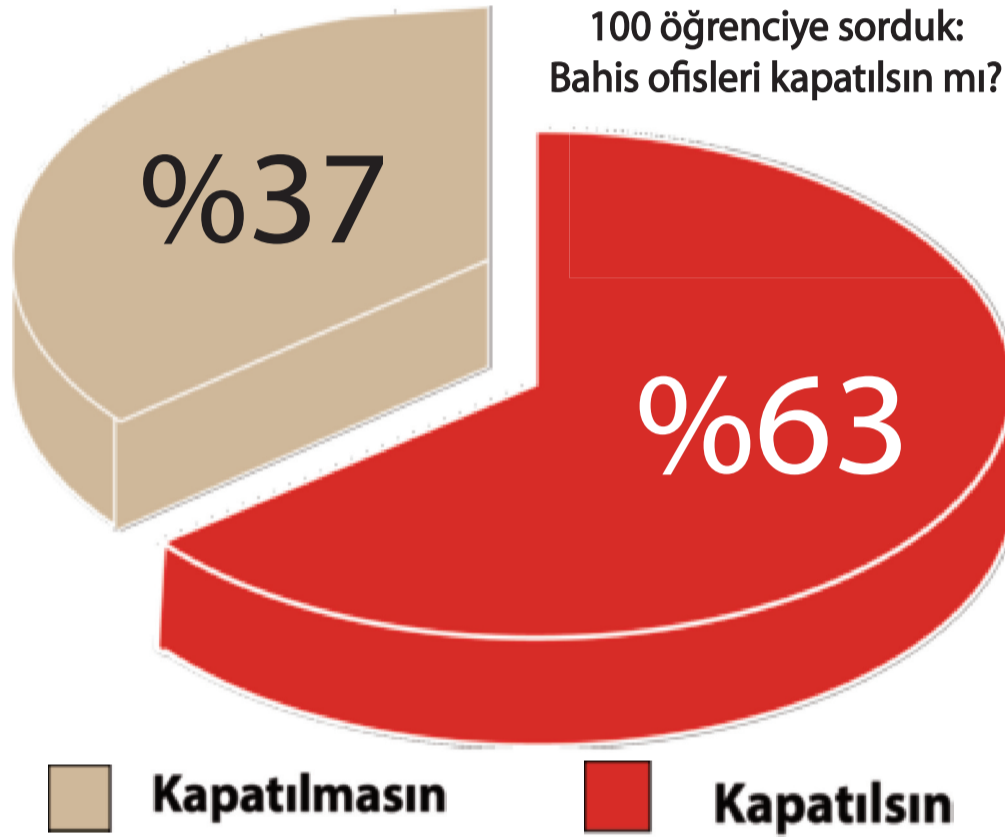

Bahis ofislerinin kapatılması tartışmasını GÜNDEM'e taşıdık

Bu bahsi kim kazanacak?

Eser Karataş

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) sınırlarında bahis ofisi açma girişimi üniversite ve öğrencilerin yaptığı eylemler sonucu engellendi. Sürecin, ülke gündemine taşıdığı yeni bir tartışma var: "Bahis ofisleri kapatılmalı mı, kapatılmamalı mı?" Tartışmanın taraflarından bazıları; bahis ofislerinin, KKTC'nin 'eğitimde yükselen bir değer olma' hedefine ve ülkedeki üniversitelerin imajlarına zarar verdiğini belirterek kapatılmasını savunurken, bir başka kesim ise, bu ofislerin ülkeye yüklü miktarda vergi bıraktığını ve ülkenin ekonomisine büyük katkı yaptığını belirterek kapatılmaması gerektiğini savunmaktalar. DAÜ Senatosu, bahis ofislerinin kapatılması yönünde aldığı karar ile tavrını açıkça ortaya koydu. Bu kararın uygulanabilir olması için gerekli girişimlerde de bulunuyor. Kumarın, eğitime zararı üniversite yönetimlerinin harekete geçmesine sebep olacak kadar gözle görülür hale gelmiş. Üniversitenin çevresinde mantar gibi çoğalan bahis ofisleri, artık bir bilgisayar yazılımı

aracıyla rulet ve poker de oynatıyorlar. Kumarhanelere canlı olarak bağlanıp orada oyun oynayan kişileri üzerine bahis oynatıyorlar. Bahis ofisleri hızla "casino"ya dönüşüyor. Bahis ofislerinin öğrencilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde açılması gösteriyor ki bu sektör öğrenciler üzerinden para kazanma amacını

güdüyor. Bahis ofislerinin öğrencileri hedef aldığını kabul eden bir bahis ofisi işletmecisi, durumun ciddiyetini şu sözlerle ifade ediyor: "Ben bir baba olarak çocuğumun kumar oynadığını duysam okuldan alırdım." Ailesinin yurt harcı olarak gönderdiği parayı bahis ofislerinde kaybettiğini ve aile-

sine yalan söyleyerek para istediğini anlatan bir öğrenci ise yetkililere sesleniyor: "Ne olur yetkililer sesimizi duysunlar ve bu konuda yapılması gerekenleri yapsınlar, çünkü bu yerlerde bahisin yanı sıra poker ve rulet de oynatılmaya başlandı. İş artık tam bir batakhaneye dönüşmeye başladı."

■ DAÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ülker Vancı Osam: "Hükümetin bir karar alması gerekiyor. KKTC bir eğitim adası olarak mı bilinecek, kumar cenneti olarak mı?"

■ DAÜ İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Süleyman İrvan: "Biz bu işin takipçisi olmaya devam edeceğiz"

■ Öğrenci Konseyi Başkanı İbrahim Öztürk: "Hem öğrenciler için zararlı, hem de ülke için"

■ Eski Maliye Bakanı Ersin Tatar: "İddia şu ki yasaklarsanız kayıt dışı olur; internet üzerinden oynanmaya başlanır; devlet hiç vergi alamaz."

■ Bir bahis ofisi işletmecisi (ismi saklı): "Bu adada kumar bitmez. 2000'li yıllarda öğrencilerin girmesi tamamen yasaktı. Bu yasaktan nasıl ve neden vazgeçildi, bilmiyorum."

■ Bir öğrenci (ismi saklı): "Her seferinde 'gitmeyeceğim' diyorum ve üç bahis ofisini pas geçip dördüncüde kendimi içeride buluyorum. Tüm paramı verip kendimi odama kapatıyorum."

Kazanan her zaman kasa oluyor

Gözümüze kestirdiğimiz bir bahis ofisine girdik. Arkadaşlarımızın birisi 21 yaşın altındaydı ve yasa gereği bahis ofislerine girmesi yasaktı. Ama bize kapıda kimse kimlik sormadı. İçeride birçok ekran bulunmaktaydı ve ekranlarda canlı ve sanal olmak üzere devamlı oyunlar oynanıyordu. Bahislerin biri bitip biri başlıyordu ve ekranların karşısındaki insanlar büyülenmişçesine ekrana kilitlenmiş durumdaydı. İçerisi tamamen doluydu. İlk girdiğimiz

anda yer bulmakta zorlandık. İçerideki insanların büyük çoğunluğu öğrenciydi. Öğrencilerin yanı sıra sıradan vatandaşlar da vardı. Her bahis sonrası bazı masalardan küfürler yükselmekteydi ki bu o kişinin kaybettiğine işaret ediyordu. Sevinç sesleri çok nadir olsa da arada bir duyuluyordu. 21 yaşından küçük olan arkadaşımıza bir kâğıt ve kalem verip köpek yarışları diye tabir edilen oyunu oynamasını istedik. Arkadaşımız yerinden kalkıp bankoya yöneldi. Bankodaki

görevli gayet güler yüzlü bir şekilde arkadaşımızın elindeki kâğıdı alıp ne kadar yatacağını sordu. Bankoda yine hiçbir kimlik sorgulamasına tabi tutulmayan arkadaşımız parayı yatırdıktan sonra masaya geri döndü. Oynadığımız yarış beklerken bahis ofisinin ikramı olan çay, kahve, soda gibi içeceklerden aldık. Karşımızdaki ekranda yarışımız başlayıp bittiğinde, tabii ki kazanan bahis ofisi olmuştu. Yine masalardan küfürler ve pişmanlık ifadeleri yükseliyordu.

DAÜ öğrencileri Berkin Elvan için yürüdü

Fatoş Bilginler

Taksim Gezi Parkı eylemleri sırasında polislerin eylemcilere attığı gaz kapsülünün başına isabet etmesiyle yaralanan ve 269 gün komada yaşam mücadelesi veren 15 yaşındaki Berkin Elvan, 11 Mart Salı gün sabah 07.00 saatlerinde hayata gözlerini yumdu. Doğu Ak-

Berkin Elvan, 269 gün komada kaldıktan sonra yaşamını yitirdi

deniz Üniversitesi öğrencileri, aynı gün Berkin Elvan'ı anmak için bir yürüyüş düzenlendi. DAÜ2 öğrenci yurdundan çeşitli sloganlarla CL Meydanı'na yürüyen öğrenciler, burada bir oturma eylemi yaptı. Saat 16.00'da DAÜ çemberinde toplanan öğrenciler, buradan Gülseren'e doğru yürümek istediler. Ancak yürüyüş, kaymakamlıktan izin alınmadığı gerekçesiyle polis tarafından engellenmek istedi. Fakat polis, öğrencilerin direnişi karşısında, yürüyüşe izin verdi. Öğrenciler, "Hükümet istifa", "Kıbrıs uyuma, kardeşine sahip çık", "Berkin Elvan ölümsüzdür" sloganlarıyla Gülseren bölgesine kadar yürüdüler. Yürüyüşe katılan öğrencilerden Doğanca Beyazıt Şenbük, "Berkin Elvan'ın genç hatta çocuk denebilecek yaşta ölümü hepimizi çok derinden etkiledi. Bu ölümler artık dur denmesi için üzerimize düşen insanlık görevini yerine getirmek adına en

doğal hakkımız olan yürüyüş yapma hakkımızı kullandık ve tepkimizi bu şekilde dile getirdik" dedi. Hangi siyasi görüşte olursa olsun insanların ölmesine bir son verilmesi gerektiğini ifade eden Şenbük, "Bu yüzden siyaset üstü olan bu vicdani görevi yerine getirmek için buradayız" diye konuştu.

"Biz ne ara bu kadar vicdansızlaştık?"

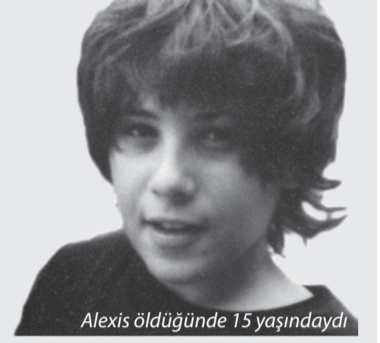
Berkin Elvan için düzenlenen yürüyüşe katılan öğrencilerden Emre Erden ise şunları söyledi: "Bugün Berkin Elvan'ın öldüğü gün. 269 gün sonra kendisini kaybettik. Berkin Elvan, bir sabah vakti ekme almaya giderken, polisin attığı gaz fişegi sonucunda bilinçli veya bilinçsiz şekilde öldürülmüş bir kardeşimizdir. Onu anmak, ona saygı göstermek için bugün buradayız. Berkin Elvan tıpkı, Gezi Parkı eylemlerinde hayatını kaybeden diğer kardeşlerimiz gibi maalesef, hayata tamamen gözlerini yumdu. Şunu belirtmek lazım, bu insanların ellerinde bir silah veya benzeri herhangi bir şey yoktu. Onlar, herhangi bir yasadışı örgütün militanı da değildi. Bu yüzden insanlar bu kadar tepki gösteriyor. Berkin'in elinde silah, demir bilyeler, sapan olduğunu iddia edenler var. Şunu söylemek istiyorum; farz edelim ki, gerçekten elinde sapan olsun, 'varsayalım' diyorum bununda altını özellikle çiziyorum. Cebinde her taş, bilye olanın vurulup öldürülmesi mi gerekiyor? Biz ne ara bu kadar vicdansızlaştık?"

Yunanistan'da Alexis, Türkiye'de Berkin

Mustafa Bafli

Alexandros Grigoropoulos 6 Aralık 2008'de, 15 yaşındayken toplumun huzurunu sağlamakla görevli bir polis devriyesi tarafından vurularak öldürüldü. Yunanistan toplumu Alexis'in ölümüne büyük tepki gösterdi. Alexis'i başından vuran polis Korkoneas ömür boyu hapse mahkûm oldu. Cezası daha sonra 38 yıla indirildi. Korkoneas'ın devriye arkadaşı Vassilios ise suça yardım etmekten 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Alexis'in ölümünden sonra içişleri bakanı istifa etti. Yunanistan'da Alexis ve Türkiye'de Berkin, gencecik

yaşta ülkelerini ağlatıp gittiler. İkisi de artık geri gelmeyecek, başta ailelerin olmak üzere acılar dinmeyecek ama suçu işleyenler Yunanistan'da kanunlar çerçevesinde cezalandırıldı, Türkiye'de suçlular bulunamıyor dahi.

Alexis öldüğünde 15 yaşındaydı

DAÜ çemberinde toplanan öğrenciler Gülseren'e kadar yürüdüler

ABD'li profesörden barış gazeteciliği atölyesi

Gündem Haber

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) İletişim Fakültesi, Barış için Araştırma ve İletişim Merkezi (BAİM) barış gazeteciliği konusunda dünyanın farklı ülkelerinde eğitimler ve seminerler veren Prof. Dr. Steven Youngblood'ı ağırladı. ABD'nin Missouri eyaletindeki Park Üniversitesi'nde öğretim üyesi olan ve Küresel Barış Gazeteciliği Merkezi'nin direktörlüğünü yürüten Prof. Dr. Youngblood, DAÜ İletişim Fakültesi'nde 10-11 Mart tarihlerinde öğrenci ve öğretim üyelerine yönelik olarak iki atölye çalışması gerçekleştirdi.

Barış gazeteciliği yaygınlaşıyor

Barış gazeteciliği kavramının yaygınlaşması için dünyanın birçok yerinde tohumlar ekildiğini söyleyen Prof. Dr. Youngblood, atölye çalışmasında Norveçli barış araştırmacısı Johan Galtung'un barış gazeteciliği modelini haber örnekleriyle birlikte işledi. Atölye çalışmasında akademisyenlerden ve öğrencilerden gelen soruların kendisini etkilediğini ifade eden Youngblood, üniversite-deki uluslararası öğrenci profilinin de dikkat çekici olduğunu kaydetti. Prof. Dr. Steven Youngblood ayrıca DAÜ Rektörü Prof. Dr. Abdullah Y. Öztoprak'ı da makamında ziyaret ederek bir görüşme gerçekleştirdi. Görüşmede DAÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Osman Yılmaz da hazır bulundu. Barış gazeteciliği konusunda Rektör Prof. Dr. Abdullah Y. Öztoprak'a bilgi veren Youngblood, Kıbrıs konusunda devam eden müzakerelerin olduğu bir dönemde adada olmanın kendileri için avantaj olduğunu dile getirdi. Prof. Dr. Youngblood'ı DAÜ'de ağırlamaktan dolayı mutlu olduklarını ifade eden Rektör Prof. Dr. Öztoprak, DAÜ'nün barış gazeteciliği çalışmalarına yıllar önce başladığını kaydederek, üniversitede bu konuda uzmanlaşmış öğretim üyeleri olduğuna dikkat çekti.

ÖYK'dan kitap seferberliği

Eser Karataş

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) stadyumunda 2-5 Nisan arasında bir hareketlilik yaşandı. Hareketliliğin sebebi Öğrenci Konseyi Yürütme Kurulu'nun (ÖYK) organizasyonu ile ücretsiz kitap dağıtımında. Edebiyat, felsefe, matematik, kimya, biyoloji, bilgisayar programcılığı, hukuk, coğrafya, psikoloji gibi İngilizce ya da Türkçe yazılmış ve hiç kullanılmamış ders kitapları ücretsiz olarak öğrencilere dağıtıldı. Öğrenciler, öğrenci kimlikleriyle gidip 12 adet kitabı hiçbir ücret ödmeden alabildi. Ders kitaplarının pahalılığından ve ders kitabı fotokopilerin yetersizliğinden şikâyetçi olan öğrenciler, etkinliğe yoğun ilgi gösterdi. Yoğunluktan dolayı zaman zaman görevlilerle öğrenciler sıkıntılar yaşansa da genel olarak öğrenciler memnundu. Konuştuğumuz öğrenciler düşüncelerini şöyle ifade ettiler:

Ersun Atakerler (Psikoloji Bölümü):

"Aradığım birçok ders kitabımı burada buldum. Yoğunluktan dolayı biraz zorlansam da piyasa değeri çok yüksek olan kitaplara burada ulaştım. Güzel bir organizasyon olmuş. Kitapların pahalı olması öğrenciler için büyük sıkıntı. Biz de fotokopiye yöneliyoruz. Onda da bazen sayfaların eksik olması gibi sıkıntılar yaşayabiliyoruz. Burada birçok kitabımı temin ettim. Mezun

olduğumda bu kitapları kütüphaneme koyabileceğim. Hepsi ciltli ve yeni. Organizasyonu yapanlara teşekkür ederim."

Fatih Dinçer (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü):

"Burada ders kitaplarının yanı sıra birçok kaynak kitap temin ettim. Hepsi de ücret olarak dışarıda pahalı olan kitaplar. Burası bana ufak da olsa elimin altında her zaman kullanabileceğim bir dizi kaynak sağlamış oldu. Keşke 12 adet değil, daha fazla alabilseydik. Umarım önümüzdeki senelerde bu tarz organizasyonlar tekrarlanır; biz de bundan faydalanabiliriz."

Sertaç Özdemir (Gazetecilik Bölümü):

"Benim bölümümle ilgili çok fazla kitap yok ama ben ayrıca

grafik tasarım işi ile uğraşıyorum ve onun için birçok kitap buldum. Ayrıca bu kitaplar çok pahalı. Bu güzel bir organizasyon ancak yoğunluğun getirmiş olduğu bir takım sıkıntılar var. Yine de memnunum. Keşke bölümle ilgili kitaplar da bulabilseydim."

Ezgi Karapınar (Hukuk Fakültesi):

"Benim de kitap konusunda en büyük sıkıntım diğer arkadaşlarımda olduğu gibi ücretleriydi. Hatta Hukuk Fakültesi'nin kitapları biraz daha pahalı. Kitaplara çok yüksek ücretler ödeyebiliyoruz. Kitapların tekrarlanması da ciddi bir bölümümü temin ettim. Bunun yanı sıra birçok roman aldım. Umarım devamlı bir organizasyon olur ve her sene tekrarlanır. Bu organizasyonu gerçekleştirenlere teşekkür ederiz."

ÖYK 2-5 Nisan tarihlerinde DAÜ Stadyumu'nda ücretsiz kitap dağıttı

Prof. Dr. Steven Youngblood

8 Mart bir kutlama günü değildir!

Fatoş Bilginerler

Kadın hakları ve kadın erkek eşitliğinin önemi, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde düzenlenen çeşitli etkinliklerle bu sene de bir kez daha hatırlatıldı. Doğu Akdeniz Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık Rehberlik ve Araştırma Merkezi (DAÜ-PDRAM), DAÜ Psikoloji Öğrencileri Kulübü işbirliğiyle 7 Mart'ta bir şiir dinletisi ve film gösterimi gerçekleştirildi. "8 Mart Bir Kutlama Günü Değildir!" ana teması çerçevesinde düzenlenen etkinlik kapsamında, DAÜ - PDRAM Psikiyatristi Dr. Mehmet Yağlı "Ekme ve Gül" adlı şiir dinletisini sundu. Dinletinin ardından "On Kadın" adlı film gösterildi. Aynı gün Doğu Akdeniz Üniversitesi

Çalışanları Kooperatifi (DAÜ-KOOP) tarafından Fen ve Edebiyat Fakültesi'nin bahçesinde, üniversitenin kadın personeli için kokteyl düzenlendi. Kadınlara kokteyl sırasında karanfil dağıtıldı. DAÜ-KOOP Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Şemi, "Üniversitemize emek veren tüm kadınların bu özel gününü kutlamaktan çok memnunuz. Böyle bir gün vesilesiyle kadınlara yapılan şiddeti kınıyoruz" diye konuştu.

MAKAMER'in yürüyüşüne Dr. Sibel Siber de katıldı
Mağusa Kadın Merkezi (MAKAMER) de Meclis Başkanı Dr. Sibel Siber'in katılımıyla, 8 Mart Cumartesi günü saat 16.00'da DAÜ

çemberinden sulu çembere kadar bir yürüyüş düzenledi. Yürüyüşe katılan kadınlar, "güçlü kadın, özgür toplum", "kadın emektir, geleceğe yürümektir" sloganlarıyla seslerini halka duyurdular. Yürüyüş sırasında görüşlerini aldığımız Dr. Sibel Siber, etkinliğin iki mesajı olduğunu söyledi. Siber, "Birincisi, kadın sorunlarına dikkat çekmek; ikincisi ise 'yaşam boyu spor, yürüyüş sağlıklıdır' mesajını vurgulamak. Bu iki anlamlı mesajı için de Mağusa Kadın Merkezi'ne Meclis Başkanı olarak çok teşekkür ediyorum" diye konuştu. MAKAMER Başkanı Sıdıka Özdoğan ise, "Bugünkü sloganımız 'kadın emektir, geleceğe yürümektir'. Daha özgürlükçü, daha eşitlikçi,

şiddetten uzak bir yaşam için mücadelemize devam ediyoruz" dedi. Kadınların, New York'taki olaylardan sonra, 157 yıldır bu mücadeleyi verdiğini söyleyen Özdoğan, "Mücadelemiz aynı felsefeyle, aynı düşünceyle devam ediyor" diye konuştu.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesinde bir adım daha

Doç. Dr. Hanife Aliefendioğlu

Şiddet veya istismar mağduru bütün kadınların, anında güvenliklerini sağlayacak kamu hizmetlerine, kendileri ve çocukları için güvenli bir konuta, hukuki yardım ve adalete, ruhsal sağlık konusunda nitelikli bir desteğe, şiddet sonrası tedaviye erişimleri çok önemlidir. Dünyanın her yerinde bu konuda devletin, yerel yönetimlerin, hukuk uygulayıcılarının, sağlıkçıların, güvenlik güçlerinin, sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin eylemi gerekli. KKTC Meclisi 5 Aralık 2011 tarihinde Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni (İstanbul Sözleşmesi) onaylayarak ilk adımı atmıştı. Kuzey Kıbrıs'ta kadına yönelik şiddetin önlenmesinde karşılaşılan engellerin, sorunların saptaması, çözüm için adım atılması için kurum, kuruluş ve örgütlerin rolü, sorumlulukları ve sorumluluk alanlarının netleştirilmesine yönelik politika ve eylem alanlarının belirlenmesi amacıyla bir çalıştay düzenlendi. Doğu Akdeniz Üniversitesi Kadın Araştırmaları ve Eğitimi Merkezi (DAÜ-KAEM) tarafından 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü etkinlikleri kapsamında 12 Mart 2014 tarihinde düzenlenen "Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Yerel ve Merkezi Yönetim ve Sivil Toplum Örgütlerinin Rolü ve Sorumlulukları Çalıştayı"na çok sayıda kişi ve kuruluş katıldı.

Kadına yönelik şiddet aile içi bir sorun değil

Çalıştay, kadına yönelik şiddetin, kadına fiziksel, cinsel ve ruhsal olarak zarar veren, toplum içerisinde ya da özel yaşamında baskı görmesine ve özgürlüklerinin keyfi olarak kısıtlanmasına neden olan bir sorun olduğu saptamasıyla başladı. Kadına

yönelik şiddetin özel alana ait ya da aile içi bir sorun değil, bir insan hakları ihlali olduğu ve bununla mücadelenin de bu bilinçle yapılması gerektiği ifade edildi. Tam da bu ifadenin yola çıkar bir şekilde, çalıştaya milletvekilleri, bakanlık temsilcileri, sağlık uygulayıcıları, hukuk uygulayıcıları, güvenlik güçleri, sivil toplum örgütleri ve yerel yönetim mensupları katıldılar. Katılımcılar arasında KKTC Meclis Başkanı Dr. Sibel Siber, milletvekilleri Doğuş Derya ve Fazilet Özdenefe, Gazimağusa Kaymakamlığı Sosyal Hizmetler Dairesi, Gazimağusa Belediyesi, Gazimağusa Polis Müdürlüğü, Polis Okulu Müdürlüğü, Barolar Birliği, Mağusa Devlet Hastanesi, Tabipler Birliği, Akova Kadınlar Derneği, Mağusa Kadınlar Birliği, Üniversiteli Kadınlar Derneği, Sosyal Riskleri Önleme Vakfı, Mormenekşe Kadınlar Birliği, Kale Lions Derneği, yargıçlar, savcılar, avukatlar ve çok sayıda sendika temsilcisi yer alıyordu.

Kök sorunlara çözüm önerileri
Çalıştay, Doğu Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdullah Y. Öztörak ve KKTC Meclis Başkanı Sibel

Siber'in açılış konuşması ile başladı. Management Center'dan Bülent Kanol'un moderatörlüğünü yaptığı, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde karşılaşılan sorunların tespiti oturumunun ardından kök sorunların tespiti ve önceliklendirilmesi için üç grup çalışması yapıldı. Gruplar, tespit ve önceliklendirilmesi yapılan kök sorunları çözmeye yönelik kamu kuruluşları, yerel yönetimler ve genel kamuoyu için politika ve eylem önerilerini ürettiler. Çalıştay "yapılandırılmış tasarım yaklaşımı" tekniği ile gerçekleştirildi. Açılış konuşmalarının ardından sorun tespiti için tüm katılımcılar önerilerini ilettiler. Ardından katılımcılar, geliştirilen 39 maddelik liste içinden önem sırasına göre 11 sorunu seçtiler. Daha sonra büyük grup üç çalışma grubuna ayrıldı. Her grup bu listeden toplam 5 önemli madde seçerek devlet kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve genel kamuoyu için öneriler geliştirdiler. Ardından büyük grup içinde bu önerilerini sundular. Bunlar arasında mevcut yasaların eksikliği, ailenin kutsallaştırılması ve aile içi şiddet sorununun bir özel alan sorunu olarak görülmesi, kadınların ikincil yurttaş konumunda görülmesi, eğitim sitemindeki geleneksel rol ayrımını ve ayrımcılığı destekleyen yaklaşımın yaygınlığı, polis, sosyal hizmetler ve sağlık hizmetlerinin konuya yeterli duyarlılıkla yaklaşmaması öne çıkan sorunlar olarak tespit edildi. Çözüm önerilerinden başlıcaları ise yasal çerçevenin gözden geçirilerek eşitlikçi hale getirilmesi, uluslararası sözleşmelerin yasa niteliğinde olduğunun hatırlanması, sağlık ve güvenlik kuruluşlarında konuyla ilgilenen özel birimler kurulması, kadın dostu yerel yönetimlerin oluşturulması, eğitim materyalinde ve felsefesinde eşitlikçi içerik ve yaklaşımların yaygınlaştırılmasıydı.

Tarih 8 Mart 1857

ABD'nin New York kentinde bir dokuma fabrikasında 40 binin üzerinde kadın, çalıştıkları fabrikadaki çalışma koşullarının düzeltilmesi için greve başladılar. Polis barikatından dolayı dışarı çıkamayan kadınlar fabrikada yanardağ ortasında kaldılar. 129 kadın işçi yanarak can verdi. Bu olaydan sonra, 26-27 Ağustos 1910 tari-

hinde Danimarka'nın Kopenhag kentinde 2. Enternasyonal'e bağlı kadınlar toplantısında Almanya Sosyal Demokrat Partisi önderlerinden Clara Zetkin, o yangında ölen kadınların anısına 8 Mart'ın Dünya Kadınlar Günü olarak anılması önerisini getirdi ve öneri oybirliğiyle kabul edildi. O tarihten bu yana 8 Mart'ta dünyanın her yerinde çeşitli etkinlikler düzenlenir.

CENTER FOR WOMEN'S STUDIES
EASTERN MEDITERRANEAN UNIVERSITY
KADIN ARAŞTIRMALARI VE EĞİTİMİ MERKEZİ
DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Kadınlar için eşitlik ve özgürlük

DAÜ Haber

Doğu Akdeniz Üniversitesi Kadın Araştırmaları ve Eğitimi Merkezi (DAÜ-KAEM) 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ile ilgili bir basın açıklaması yaptı. DAÜ - KAEM adına Yönetim Kurulu Üyesi Yrd. Doç. Dr. Seda Orbay Yücel tarafından yapılan açıklamada "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" vesilesiyle tekrardan eşitlik ve özgürlük temelinde kadının insan haklarının önemine dikkat çekmek isteriz" denerek, bugünün, kadınların özgür ve eşit bireyler olarak insan onuruna yaraşır muamele görme istemlerini sokaklara çıkarak tekrardan dillendirdiği özel bir gün olduğu vurgulandı. Yrd. Doç. Dr. Yücel, kadınların haklarının, insan haklarından ayrı düşünülemeyeceğini, kadının insan haklarının, kadınların sırf insan oldukları için her yerde ve herkes için geçerli haklara sahip olması olduğunu belirterek, bu temelde "eşitlik" ilkesinin, özgürlüklere ulaşmada kadınların önünde var olan engelleri ve yasakları kaldıran bir öneme sahip olduğunu vurguladı. Açıklamada şu ifadeler yer verildi: "Bizler bu eşitliğin, hukuki eşitliğin ötesinde, kadınları güçlendiren ve toplumda cinsiyetler arası eşitliği sağlayan eşitlik olduğunu belirtmek isteriz. Ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve kadına yönelik şiddetin önlen-

mesi ancak bu eşitliğin tesis edilmesiyle mümkün olabilecektir. Bunun için uluslararası standartların ulusal ve yerel düzleme indirilmesi hayati bir öneme sahiptir. Ülkemizde kadınların durumunun hukuksal alanı çevreleyen yazılı normlarla kültürel değerler arasında ciddi bir sıkışmışlık gösterdiği düşünülürse; kadına yönelik şiddetin önlenmesinde kadınların insan hakları ve kadın - erkek eşitliğine ilişkin uluslararası standartların tesis edilmesi öncelikli hedef olmalıdır. Bu hedefe ulaşmak için merkezi ve yerel yönetimlerin yanı sıra sivil toplum örgütleri, özel ve kamu kurum ve kuruluşlarına, medyaya ve hukuk uygulayıcılarına önemli sorumluluklar düşmektedir. Sorumluluğun başında kadınların toplum ve aile üzerindeki değerlerini ön plana çıkarmaktan ziyade kadınları özerk bireyler olarak tanımlayan yasa, düzenleme ve çoklu politikaların üretilmesi ve hayata geçirilmesi gerekmektedir." DAÜ - KAEM Yönetim Kurulu Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yücel, toplumsal barışın, egemen iktidar ilişkilerinin yerini eşitlik aldığı zaman sağlanabileceğini, kadınların "öteki" değil, eşit ve özerk bireyler olarak görünür kılındığı sürece, toplumsal alanın bütün cinsler için daha onurlu, daha yaşanılır hale geleceğini de sözlerine ekledi.

Kısa filmciler DAÜ'de buluşuyor

Hasan Özgür Soykan

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon, Sinema ve Gazetecilik Bölümü tarafından 29-30 Mayıs tarihlerinde bu yıl ikincisi düzenlenecek olan Uluslararası Fone Film Festivali, sinema severlere kısa filmlerle dolu iki gün yaşatacak. Bölüm Başkanı Yrd. Doç.Dr.Pembe Behçetoğulları festivalle ilgili gazetemize bilgi verdi. Festivalin filmle uğraşan amatör ya da yarı profesyonel herkese açık olduğunu aktaran Behçetoğulları, filmlerinin yayımlanmasını isteyen, filmler üzerine tartışmak isteyen herkesi kısa film festivaline davet etti. Festivalin geçen yıl olduğu gibi bu

yıl da Halkbank'ın sponsorluğunda düzenlendiğini söyleyen Behçetoğulları, eskiden maddi olarak herkesin gerçekleştiremeyeceği bir alan olan film sanatının, günümüzde artık cep telefonlarıyla bile çekilebildiğinin altını çizerek, Fone Film Festivali ile insanlara film yapmanın mutluluğunu tattırarak istediklerini belirtti.

Behçetoğulları, festival kapsamında kısa filmlerin iki kategoride yarışacağını söyledi. Bunlardan birincisi lise öğrencilerin katılacağı "Kanka/Gomma" kategorisi. Bu kategorideki amaç, lise öğrencilerini mobil teknolojiyi yaratıcı kullanmaya teşvik etmek, öğrenciler arasında film üretimini yaymak ve onları, üniversiteliler ve film yapımcıları ile buluşturarak geleceğin sinemacılarını yaratmak. Festivalin diğer kategorisi ise yarı profesyonel ya da amatör herkesin katılabileceği "Benim Bedenim" adlı kısa film yarışması. Behçetoğulları, "Benim Bedenim; HiçKimse, Birisi, Herhangi Biri, Herkes" temalı kısa film yarışmasında, yarışmacıları, beden-

lerin nasıl yazıldığı ve kaydedildiği; iktidarın beden anlamını nasıl tanımladığı konusunda düşünmeye ve sorgulamaya davet ettiklerini belirtti. Bu kategorinin amacını ise şöyle niteledi: "Dijital teknolojilerin potansiyelini açığa çıkarmak, halk arasında mobil telefon teknolojisinin yaratıcı kullanımını teşvik etmek, yaratıcı üretimdeki deneyimleri, film yapımcılarının dâhil olduğu uluslararası toplulukla paylaşmak, Kuzey Kıbrıs'ta bir film üretim ortamı yaratmak, film yapmayı kendine dert edinen öğrencilerin küresel düzeydeki film yapımcılarıyla bağlantısını kurmak." 2. Uluslararası Fone Film Festivali'nde Beden Politikaları dalında birinciye 4.000 TL, ikinciye 2.500 TL, üçüncüye 1.500 TL, ayrıca

Kanka/Gomma hikâyeleri dalında, birinciye 2.000 TL, ikinciye 1.500 TL, üçüncüye ise 1.000 TL'lik ödüller verilecek.

Yrd.Doç.Dr.Pembe Behçetoğulları

Tombaladan "Dombula" çıktı

Narin Demirci

Mağusa Sanat Tiyatrosu, "Dombula" isimli tek perdelik kabare oyununu sahneledi. "Dombula", bir komedi oyunu ve İstanbul ağzındaki "tombala"nın, Kıbrıs Türk ağzındaki karşılığı. Tamamı Kıbrıs Türk halkı ağzından oluşan "Dombula"nın yazarı ve yönetmeni İlke Susuzlu, oyunun gerçek bir yaşam hikâyesinden doğduğunu söylüyor. Gündem Gazetesi'ne oyunla ilgili açıklamalar yapan Susuzlu, "Mağusa Sanat Tiyatrosu olarak elimizi poşete soktuk ve karıştırdık. Acaba dombuladan kime ne çıkacak?" diyor. Biz de Gündem Gazetesi olarak elimizi poşete sokalım ve yönetmen bize neler söylemiş, dombuladan bize ne çıkmış ona bakalım.

Para her şeyi satın alır olmuş

"Dombula"yı, 'toplumsal içerikli güldürü' olarak niteliyor ve "Bu oyun benim iç çığığım" derken, herkesin bu çığığı duymasını istiyor İlke Susuzlu. Kıbrıs Türk toplumunda bozulmuş değer yargılarına ve boşvermişlik duygusuna sessiz kalmak istemediği için kaleme almış "Dombula"yı. Susuzlu 'Neden dombula?' sorusuna şöyle açıklık getiriyor: "Bu iç sesimi çığığıya dönüştürmek istedim ve Dombula ismini verdim. Çünkü bir şanstır hayat. Kimin kazanacağını, kimin kaybedeceğini bilemezsiniz. Elinizi poşete atarsınız. Birileri kazanır, birileri kaybeder. Ama kaybederken de daha usturlu, daha yumuşak, daha mülayim, daha akli başında kaybetmek istedim. Biraz daha eğlenceli kaybetmek istedim. İnsan belki kaybettiğini bulabilir ama yitirdiğini bir daha bulamaz. Ona ulaşamaz. Ölüm toprak demek. En son nokta. Öyle olsun istedim. Şansa dönüştürdüm."

"Dombula", Alpay karakteri üzerine kurulu bir

oyun. Oyunu yazıp yönetmesinin dışında, Alpay karakterine de can veren Susuzlu, "Öykü gerçek, Alpay da gerçek bir insandır. 19-20 yaşlarında üniversite öğrencisi bir genç. Ama şu an hayatta yok. Motorunu duvara çarparak intihar etti. Ve bu beni derinden etkiledi" diyor. Komik bir metin üzerine dramatik bir hikâye yazmanın çok zor olduğunu söyleyen yönetmen, oyunu gerçek hayattaki gibi hüznü bitirmek istememiş. İlke Susuzlu, "Mesaj vermek için özgünlüğümü kattım. Gencecik hayatlar yok olmasın diye mutlu sonla bitirdim. Alpay'ın yaşananlara karşı kendisini değiştireceği mesajını vermek istedim. Bu karakteri yazarken de oynarken de zorlandım. O acıyı gerçekten yaşadım. O gömleği sıkı sıkıya giydim ve hâlâ üzerimde" diye konuşuyor.

Tiyatro daha milli ve yereldir

Oyunun, Kıbrıs Türk ağzıyla yazılış sebebi Mağusa Sanat Tiyatrosu'nda daha çok Kıbrıslıların yer almasından kaynaklanıyormuş. Susuzlu, Kıbrıs'taki insanların kendi dillerini, kendi kültürlerini, kahramanlarını sahnede görmek istediklerini söylerken dilin önemine vurgu yapıyor ve diyor ki, "Dil bir uyarandır. Etkili bir araçtır. İnsanlar kendi seslerini kendi dillerinden duydukları, kendi kahramanlarını sahnede gördükçe daha çok ilgi gösterirler." Bir Kıbrıslı olarak kendi dilleriyle oynamanın 'çeşitlilik' olduğuna işaret ediyor Susuzlu. "Bu renkliliktir. Tiyatro açısından büyük bir zenginliktir. Tiyatro, müziğe, resme ve karikatüre göre daha millidir. Yereldir. Diğerleri daha kültürel. Bir müziğin ritmine, bir resmin büyümesine kapılırsınız. Ama tiyatro dil üzerine dönen bir olgudur. Kendi dilinizi öldürürseniz, o toplumda yaşayamazsınız" diyor.

Hartigan, bağımsız sinema konusundaki deneyimlerini paylaştı.

Yönetmen Chad Hartigan, DAÜ İletişim'deydi

Gündem Haber

Amerikan bağımsız sinemasının genç yönetmenlerinden Chad Hartigan, Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) İletişim Fakültesi'nde düzenlenen konferansta, bağımsız sinema konusundaki deneyimlerini öğrencilerle paylaştı. Amerikan Elçiliği'yle ortaklaşa gerçekleştirilen konferansta konuşan Chad Hartigan, yaptığı ilk filmin hiçbir festival tarafından kabul edilmediğini, kısa süren bir hayal kırıklığından sonra "This is Martin Bonner" filmini yapmaya karar verdiğini söyledi. "Eğer yaptığınız film iyiyse, bir biçimde mutlaka farkedilecektir" diyen Hartigan, ikinci filmi için çok sayıda uluslararası festivale başvuruda bulunduğunu, sadece Sundance Film Festivali'nden davet aldığını söyledi. Hartigan, filminin bu festivalde En İyi İzleyici Ödülü kazandığını, ödülle birlikte çok sayıda ülkeden davet almaya başladığını, bu sayede filmini

birçok ülkede gösterme şansı elde ettiğini belirtti.

Bağımsız sinemacıların en büyük sorununun film yapmak için para bulmak olduğunu dile getiren Chad Hartigan, Hollywood film endüstrisinin dışında bir şeyler yapmanın hiç de kolay olmadığını, uluslararası film şirketlerinin bağımsız sinemacıların fikirlerine kapalı olduklarını ifade etti. "Ya ticari film yapımı işine gireceksiniz ve büyük paralar kazanacaksınız ya da benim gibi az parayla film yapıp bundan mutlu olmayı ve hayallerinizi gerçekleştirmeyi deneyeceksiniz" diyen Hartigan, öğrencilere, yaptıkları filmler reddedilse bile hayallerini gerçekleştirmeleri için yılmadan çalışmalarını öğütledi. Kıbrıs doğumlu olan Chad Hartigan, çocukluğunun bu ülkede geçtiğini, tekrar Kıbrıs'ta bulunmaktan büyük mutluluk duyduğunu söyledi. Hartigan ileride Kıbrıs'ta da bir film yapabileceğini belirtti.

Medyada kadınların temsili

Fotoş Bilginerler

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) İletişim Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Hanife Aliefendioğlu ile Hukuk Fakültesi araştırma görevlisi Mazlum Doğan, 2 Nisan'da Mehmet Tahiroğlu Salonu'nda "Medya, Kadınlar ve Temsil" başlıklı bir konferans verdiler.

Medya okuryazarlığı şart

Doç. Dr. Hanife Aliefendioğlu konuşmasında medya karşısındaki izleyicinin, düşünüldüğü gibi pasif bir alıcı olmadığını, kişinin her zaman kendi yaratıcı eylemleriyle medya mesajlarını dönüştürme potansiyeli olduğunu dile getirdi. Bunun sağlanması için de herkesin biraz medya okuryazarı olmasını ve medya mesajlarının manipülatif olduğunu bilmesi gerektiğini söyledi. Doç.Dr. Aliefendioğlu, medyadaki yayınlarda iki kadın tipinin temsil edildiğini belirtti. Bu

kadın tiplerinden birincisinin işini çok seven, kariyer sahibi bir kadın; diğerinin ise fiziksel olarak daha güzel, daha genç ve daha ince bir kadın olduğunu, genellikle de doğal ya da yapay bir sarışın olduğunu söyledi. Kadınların gerçek hayatta, reklamlarda gösterildiği gibi otuz dört beden olmadığını ifade eden Aliefendioğlu, hayatlarında başka zorlukları olan kadınların da medyada temsil edilmesi gerektiğini kaydetti.

Ataerkil düzen bilinçaltına işliyor

Araştırma görevlisi Mazlum Doğan ise konuşmasında ataerkil düzen üzerinde durarak, "Sorulması gereken en önemli sorulardan biri de şudur ki ataerkilliği besleyen kaynaklar nedir? Hem erkeği, hem de kadını etkileyen, belki de onlara yeni toplumsal cinsiyet rollerini veren kaynaklar nedir?" diye konuştu. Doğan, ataerkil düşünce yapısının dil aracılığıyla kişinin bilinçaltına işlediğini belirtti.

Mağusa Sanat Tiyatrosu'nun sahnelediği Dombula, gerçek bir yaşam öyküsünden doğan tek perdelik bir komedi.

Bebeklerin ulusu yok

Uğurcan Taşdelen

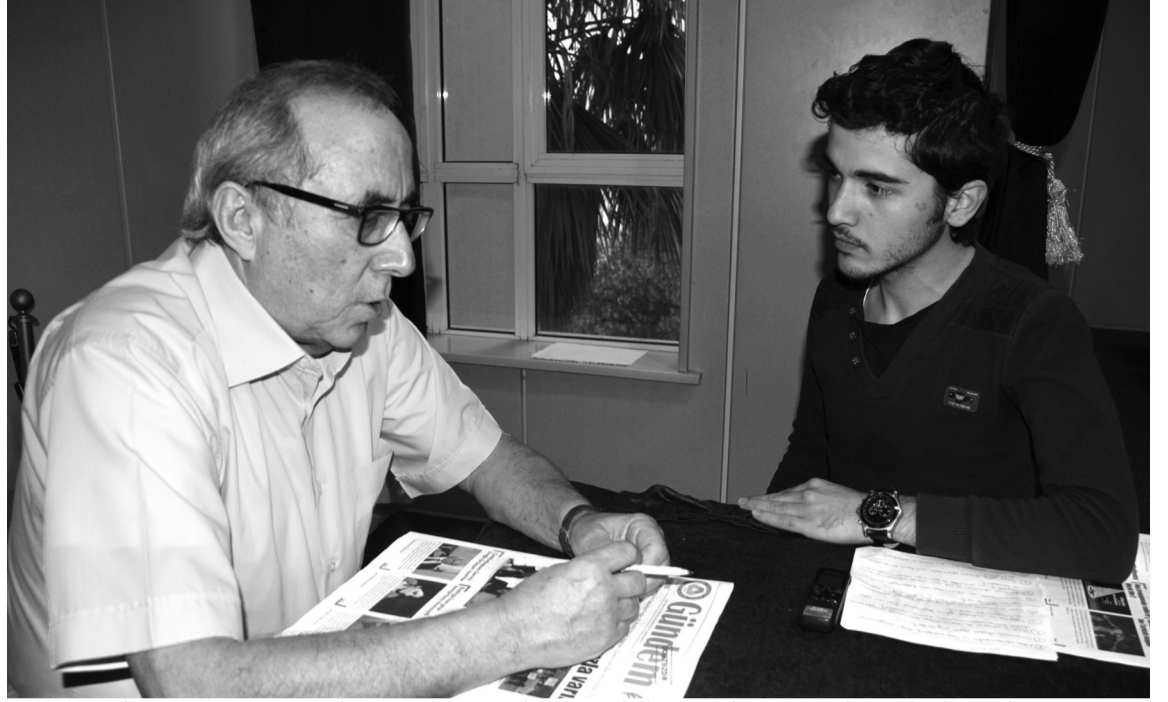
Şiirin ahengiyle, gitarın raks ettiği bir gösteri. Kelimelerin gücünü kanıtlarcasına yazılmış mısralar. Ataol Behramoğlu, şairlik yönüyle ön plana çıkan bir edebiyatçı. Çünkü o, "Esas olarak ben şairim" diyor. Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından düzenlenen şiir dinletisiyle Doğu Akdeniz Üniversitesi öğrencilerini etkileyen Behramoğlu, repertuarında Bebeklerin Ulsu Yok, Yaşadıklarımın Öğrendiğim Bir Şeyler Var, Aşk İki Kişiliktir gibi ünlü şiirlerine de yer verdi. Öğrencilerin en çok ilgi gösterdiği şiir ise "Kıbrıs" şiiri oldu. Şair, Kıbrıs'ı kendine has üslubuyla anlattığı şiirde, gözlemlerine yer vermiş. Şiir dinletisi sonrasında Gündem'in sorularını yanıtlayan Behramoğlu, 1960'lı yılların ilk ozanlarından biri olarak anılıyor. O, bunu "60'lı yılların yeni toplumcu şairi denebilir, o kuşağın ünlü şairlerinden biriyim ben" diyerek pekiştiriyor. Ozanın daha çok halk şiirinin geleneği olduğunu

söylüyor.

Şiirlerine ilham veren şeyleri "her şey" olarak değerlendiriyor usta şair. Duyularını harekete geçiren her şey üzerine şiir yazabiliyor. Bir durum, bir görünüm veya bir ses tonu onu etkilemeye yetiyor. Bu yüzden "Gizemli bir iştir bu" diyor.

Gölgesiz mutluluk yok, mutluluk için mücadele var

Gölgesiz bir mutluluk yok ona göre ve mutlak mutluluğun olmadığını söylüyor. Behramoğlu'na göre, mutluluk için arayış, mutluluk için mücadele vardır. "Dolayısıyla o sürecin kendisi önemli. Mutluluk; çalışmak, öğrenmek, ulaşma çabası ve çabadan alınan hazdır" sözleriyle mutluluğun tanımını yapıyor şairce. Bugüne kadar birçok şiiri bestelenen sanatçı, şiirin bestelenmek için yazılmayacağını söylüyor. "Ben şarkı sözü yazarı değilim, ben şiir yazıyorum" diyerek şiirlerini yazmadaki amacının bestelenmek olmadığını ifade ediyor ama şiirle müzik arasında yakın ilişkiler olduğunu vurguluyor şair. Bunun

Şiir dinletisinden sonra Gündem'in sorularını yanıtlayan Ataol Behramoğlu, kendisini devrimci ve aşk şairi olarak tanımlıyor.

şiirde söz dizimi, şiirde ses uyumları, içeriğin yarattığı çağrışımlardan ibaret olduğunu söylüyor. Ona göre "bir şiirden etkilenen müzisyen ondan bir şarkı yapmayı dener ve olur." Şiirin müzikle okunmasını doğru bulmuyor Behramoğlu. Şiirini de okurken fon müziği kullanmıyor. Şiir aralarında arkadaşı, müzisyen Haluk Çetin, Behramoğlu'nun şiirlerinden bestelediği parçaları seslendiriyor. "Şiirin kendi iç sesi vardır, müzik kullanmak dinleyiciyi kolay yoldan etkilemekten başka bir şey değildir.

Dinleyici müzikten mi etkileniyor yoksa mısralardan mı belli değil, şiir yalın okunmalıdır" diyerek sadeliği savunuyor.

Şiirde devrim mümkün

Behramoğlu kendini devrimci ve aşk şairi olarak tanımlıyor. İnsana ait her şeyin birbiriyle alakası olduğu düşüncesinde olan şair, "Her şeyin her şeyle ilgisi vardır. Tabii aşk ne demek? Aşkılık duygusudur. İnsanda derinlik duygusunun oluşmasıdır. Dolayısıyla siyasetle, dünyayı daha da güzelleştirmek için

yapılan bir mücadeledir" diyor. Ataol Behramoğlu'na göre şiirde devrim mümkündür. Nasıl mı? "Varolan şiir ortamında tıkanmalar oluşur, zaman zaman taklitçiler oluşur, yeni bir akımın giderek eskidiğini görürüz. Bu dönemlerde yeni şairler çıkar. Çünkü yeni hayat koşulları bir şeyler doğurur. Bu sadece şiirde değil, her alanda aynıdır. Yenilikler hayatın değişimiyle alakalıdır." Şair, kendisinin ise devrim yaratan şiirlerinin olmadığını söylerken, şiirde devrim yapan sanatçılar olarak Garipçileri örnek gösteriyor.

Mesarya'daki Mustafa ile Trodos'taki Yorgo

Mustafa Bafli

Kıbrıs konusu yine herkesin dilinde. Yıllardan beri yapılan görüşmelerle ilgili olarak akıllarda aslında tek soru var: Olacak mı, olmayacak mı? Bu soruyu vatandaşlara, milletvekillerine, bakanlara, başbakana ya da cumhurbaşkanına sorabiliriz. Gerçek cevabı ne zaman alacağımız büyük bir soru işareti! Kapılar arkasındaki görüşmeleri bilemeyiz. Bu yüzden gerçeği de bilemeyiz! Ben bu soruyu İletişim Fakültesi hocalarımdan Evren Maner'e sordum. Evren Hoca, bize Kıbrıs konusu hakkındaki düşüncelerini aktardı.

Evren Hoca'nın Kıbrıs konusu hakkında görüşleriniz nelerdir?

Kıbrıs sorunu kapitalizmin temelini oluşturan özel mülkiyet sorunudur. Aynı zamanda Kıbrıs sorunu, emperyalizmin batmayan bir uçak gemisidir. İngiltere'nin Süveyş

kanalından atılması, buraya gelip üs kurması, daha sonra da Müslüman ahaliye "Kıbrıslı Türk", Hristiyan ahaliye ise "Kıbrıslı Rumsunuz" demesi, Hindistan ve Afrika gibi birçok yerde yaptığı gibi Kıbrıs'ı da bölmesi ve Soğuk Savaş'taki rolünü okyanus ötesindeki dostuyla çizmesi... Bundan da şöyle bir ders çıkarmalıyız. Kıbrıs gibi küçük Akdeniz adaları için milliyetçilik söylemleri aşırıdır, fazladır.

Anlaşma olursa Kıbrıs Türk toplumuna neyin önünü açar?

Kıbrıs sorununun Mesarya'daki çoban Mustafa ile Trodos'daki çoban Yorgo arasında olmadığını bir kez daha hatırlamakta fayda vardır. Fakat bizler çözümün bu iki karaktere ne kadar çok yarayacağını konuşmalıyız. Çözumsuzlük belli ki bu topraklara sıkıntından başka bir şey getirmedi. Kıbrıs'ın kuzeyinde yaşayan ve Türkçe konuşan insanlar

olarak bizler, kozmopolit bir yapıdan ve uluslararası hukuktan yoksun bir şekilde yaşıyoruz. Mevcut yapıyla, ticaretle kendi kendimizi vergilendirip şirketlerin gelişmesini engelliyoruz. İnsan hakları, kadın hakları, çocuk hakları gibi birçok konuda geri kalmış durumdayız. Dünyayla bağ kuramayan kurumlar gün geçtikçe çağın dışında kalmakta. Kavanoza konmuş turşu gibi beklemekteyiz. Bu süreç giderek toplumu eritip yok etmektedir. Bir çözüm ve bir anlaşmanın gerçekleşmesi dünyadaki 189 ülkenin uyguladığı ve inandığı uluslararası hukukun burada da gerçekleşmesi anlamına gelmektedir. Bu da, yurtdışında yaşayanların da artık Kıbrıs'a gelmesi ve buraya yatırım yapması anlamına gelir. Çözüm, Ortadoğu'da Kıbrıs'ı turizm, kültür ve eğitim merkezi olmasını koşullandırır. Bizim açımızdan, eğitim açısından, Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde en büyük gelişmelerden biri, bu okuldan mezun olan herkesin Avrupa Birliği'nden mezun olmuş kabul edilip ileriki kariyerlerinde çok büyük avantaj sahibi olması olacaktır.

Göçlerin sebebi nedir sizce?

Gençlerin göç etme sebebi ekonomik. Geleceğin belirsiz olması ve gençlerin okuduğu mesleklerde iş bulamaması. Bu da bize ekonominin çarpık bir şekilde geliştiğinin en güzel örneğidir. Artık Kuzey Kıbrıs'ta zaman donmuş ve insanların hafızaları çok zayıflamıştır.

Bu süreçte Kıbrıslı Türklerin tavrını nasıl değerlendiriyorsunuz? Kıbrıslılar olarak kaybedecek çok bir

şeyimiz kalmamıştır. Bugün en basit örnek bankacılık sisteminin internet üzerinden yapılan uluslararası alışverişlerde yer almamasıdır. Uluslararası bir hava alanımızın olmamasıdır. Soğuk Savaş döneminden kalma propaganda makinesinin hâlâ susmamış olmasıdır. Bir adresimiz yok, uluslararası telefon numaramız yok. Bugün dünyadan bize baktıklarında Mersin 10 olarak görülüyor. Bu nasıl düzelecek? Elbette Kıbrıs'ın her tarafına barışın gelmesiyle mümkündür.

Bu süreçte medyanın tavrı sizce nasıl olmalıdır?

Görüşmeler sürdüğü müddetçe gerici ve çözüm karşıtı açıklamalardan, yayımlardan kaçınılmalıdır. Eğer bu ülkede ortak bir vatan yaratılmak isteniyorsa ve görüşmelerin amacı bu ise, samimiyetsiz olmamalı, çaba göstermeliyiz. Medyanın görevi, etik kurallar çerçevesinde kardeşliği ve çok kültürlülüğü savunmak olmalıdır. Kıbrıs'ın barış gazeteciliği dünyaya örnek olmalıdır. Medyanın tavrı ve görevinin şimdi ve derhal bu olması gerekmektedir.

İki cesur yürekten 10.yıl konseri

Mustafa Bafli

Kıbrıslı Türk Yıltan Taşçı ile Kıbrıslı Rum Adamos Katsantonis, 10 yıldır birlikte müzik yapıyorlar. Taşçı ve Katsantonis, 12 Şubat 2004'te başladıkları müzik serüvenini, 12 Şubat 2014 tarihinde verdikleri 10.yıl konseriyle taçlandılar. Lefkoşa Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleşen konserde, ikiliye Lefkoşa Belediye Orkestrası ve Kıbrıslı Türk ve Rumlardan oluşan Birleşik Kıbrıs Grubu eşlik etti. Konserde, ikilinin

bestelerinin yanı sıra Kıbrıs halk şarkıları da seslendirildi. İkili konsere, 10 yıl önceki ilk konserlerinde giydikleri kostümlerle çıktılar. Lefkoşa Atatürk Kültür Merkezi'nde ayrıca, ikilinin 10 yıl içerisinde konserlerde çektiği fotoğraflardan oluşan bir de sergi düzenlendi. Serginin açılışını 2. Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat gerçekleştirdi. Talat ile AKEL Avrupa Parlamentosu üyesi Takis Hacıdimitriu, konser öncesinde kısa birer konuşma yaptılar.

Evren Hoca, "Kıbrıs gibi küçük Akdeniz adaları için milliyetçilik söylemleri aşırıdır" diyor.

Dört yeni gazete yayına başladı

Aybeniz Küzeci

Kuzey Kıbrıs basınında 12 olan yerel gazete sayısı geçtiğimiz iki ay içerisinde 16'ya çıktı. Sırasıyla Kıbrıs Postası, Diya-

log, Realist ve Detay gazetesi stantlarda yerini aldı. 300 bin nüfuslu bir ülkede bu kadar çok gazete var iken okuyucu hangi gazeteyi tercih edecek? Değerli Gündem okuyucularına yeni çıkan gazeteleri

tanıtma amacıyla tek tek gazetelerin kapısını çaldık; gazetelerin genel yayın yönetmenlerine amaçlarını, yayın politikalarını, promosyonlara ve Medya Etik Kurulu'na bakışlarını sorduk.

Kibris Postası	DETAY	Realist	Diyalog
<p>Amaçları</p> <p>Genel Yayın Yönetmeni Rasih Reşat: "Uzun yıllardır internet gazeteciliği yapıyoruz. Herkesin basılı bir gazetesi var ve internet sitesi açıyor. Bizim de yıllardır internet gazetemiz vardı, basılı bir gazetemiz olsun istedik."</p>	<p>Genel Yayın Yönetmeni Oshan Sabırlı: "Amacımız hak gazeteciliği yapmak. Kadın, çocuk, hayvan, insan haklarına önem gösterecek haberler yapmak istiyoruz. Haberlere farklı bir bakış açısı ile bakıyoruz."</p>	<p>Genel Yayın Yönetmeni Harun Denizkan: "Gazetenin adından da anlaşılacağı üzere amacımız realiteyi ortaya koyan bir gazete çıkarmak. Ülkede dezenformasyon var; görevimiz insanlara doğru haber ulaştırmak."</p>	<p>Genel Yayın Yönetmeni Reşat Akar: "KKTC'ye tamamen tarafsız bir medya grubu kazandırmak amacıyla kurulduk. Aslında ilk hedefimiz televizyon kanalı açmaktı fakat Türksat uydusunda frekans sıkıntısı yaşanınca gazete ile yayın hayatına başladık. Vatandaşın beklentilerinin farkındayız ve buna göre haberler yapıyoruz."</p>
<p>Yayın politikaları</p> <p>"Tarafsızlığı görev edindik. Herhangi bir siyasi partiye eğilim yok. Bu yüzden rahatlıkla eleştiri yapabiliyoruz. Haber değeri taşıyan her şey bizim için önemli. Yeri geldiğinde rakip gazeteleri bile eleştirebiliyoruz."</p>	<p>"Barış gazeteciliği yayın politikamızı oluşturuyor. Kışkırtıcı haberlerden kaçınıyoruz."</p>	<p>"Sekiz tane Rum köşe yazarımız ve Güney'de kadrolu bir personelimiz var. Adada barış gazeteciliği yapıyoruz ve Kıbrıs'ı bir bütün olarak görüyoruz."</p>	<p>"Tarafsızlık politikası yönünde haberlerini yapıyoruz. Hiçbir siyasi parti ile bağlantımız yok. Ayrıca bir haberi yaparken söz hakkı doğan herkesin görüşlerine yer vermeye çalışıyoruz."</p>
<p>Gazete promosyonları</p> <p>Gazete olarak farklı promosyonlar yapıyoruz. En son üzerinde çalıştığımız sistem ile her sabah kahvaltı saatinde promosyondan yararlananların evinin kapısının önüne gazeteleri bırakılacak. Siz isteyin, gazeteniz kapınızda.</p>	<p>"Promosyonlara kişisel olarak çok sıcak bakmıyorum. Fakat alışkanlıkların değişmesi ve gazetelerin kalitesinin fark edilmesi anlamında etkisi olabileceğine inanıyorum."</p>	<p>"KKTC halkı promosyonlara ilgi gösteriyor. Bu yüzden biz de bu yolu kullanıyoruz. KKTC'de ev veren gazete olarak biliniyoruz. Kupon biriktiren okuyucular arasından yapılacak bir çekilişe ev vereceğiz."</p>	<p>"KKTC'de yapılan tüm araştırmalarda vatandaşın tutucu bir toplum olduğunu, alıştığı bir şeyden kolay kolay vazgeçemediğini gösteriyor. Bu yüzden promosyonlarla vatandaşın ilgisini çekerek kadroyu kendilerini tanıtıyoruz."</p>
<p>Medya Etik Kurulu'na bakışları</p> <p>"Kişi olarak Medya Etik Kurulu deklarasyonuna imza attım. Kurum olarak da Etik Kurulu'nun yanındayız."</p>	<p>"Medya Etik Kurulu'na ihtiyaç olduğuna inanıyorum fakat işlevsel değil. Cezaya karşıyım ama kurulun bir ceza yaptırımı olmadığı sürece işlemeyeceğini ve birkaç maddenin sorunlu olduğunu düşünüyorum. Bu düzenlemeler yapıldıktan sonra deklarasyonu değerlendirebiliriz."</p>	<p>"Medya Etik Kurulu'nu desteklemiyorum. Kurul, polis haberlerinde çarşaf basılan isimlere ve fotoğraflara gerekli yaptırımı uygulamıyor. Bundan dolayı bu kurula karşı sıcak bakmıyorum."</p>	<p>"Etik Kurulu'nun gerektiği gibi çalışmadığını düşündüğüm için bu deklarasyona imza atmadım ve desteklemiyorum."</p>
<p>Künyeleri</p> <p>Sahibi: Polat Alper Genel Yayın Yönetmeni: Rasih Reşat Haber Müdürü: Canan Onurer Görsel Yönetmen: Murat Karahan</p>	<p>Sahibi: İnce Detay Kıbrıs Ltd. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür: Taner Ulutaş Genel Yayın Yönetmeni: Oshan Sabırlı Yazı İşleri Müdürü: Oya Gürel Görsel Yönetmen: Mehmet Eş</p>	<p>Sahibi: Fortis & Liber Media Ltd. Genel Müdür ve Genel Yayın Yönetmeni: Harun Denizkan Yazı İşleri Müdürü: Emin Akkor Haber Müdürü: Aytuğ Türkkan Haber Kordinatörü: Ulaş Barış</p>	<p>Sahibi: Kıbrıs Diyalog Yayıncılık Ltd. Genel Müdür ve Genel Yayın Yönetmeni: Reşat Akar Yazı İşleri Müdürü: Adem Uslu Haber Müdürü: Züleyha Karaman Görsel Yönetmen: Nuri Erdoğan</p>

Gündemcilerin Kıbrıs gazeteleri çıkartması

Aybeniz Küzeci

Doğu Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi Gündem'in çalışanları olarak Kuzey Kıbrıs basınına yerinde gördük. Beş farklı gazeteyi ziyaret ettik; gazetelerin yönetim kadrolarıyla sohbet edip, çalışma koşullarını gözlemledik.

Lefkoşa'ya çıkarma yapan Gündem ekibi, gazetenin danışman hocalarından Yrd.Doç.Dr. Metin Ersoy, editörü Ayça Atay ile çalışanlarından Aybeniz Küzeci, Fırat Necati Güner, Mustafa Baflı, Burak Sevinç, Alican İşler, Rauf Balamir, Bahadır Konuk, Eser Karataş, Fatoş Bilginerler, Mehmet Tok, Tuğçe Seren Karakoç ve Sertaç Özdemir'den oluşuyordu.

İlk durağımız yayın hayatına yeni başlayan Detay gazetesiydi. Gazetede bizimle Genel Yayın Yönetmeni Oshan Sabırlı ve editör Rana Sarro ilgilendi. Sabırlı, kendisinin Kuzey Kıbrıs basınındaki en genç genel yayın yönetmeni, gazetenin yazı işleri müdürü Oya Gürel'in de adadaki tek kadın yazı işleri

müdürü olduğunu söyledi. Hak haberciliği ve barış gazeteciliği anlayışıyla yayın yaptıklarını ifade eden Sabırlı, mahkeme haberlerinde ceza kesinleşmedikçe isim ve resim kullanmadıklarını kaydetti.

Detay gazetesinden sonraki durağımız Havadis gazetesiydi. Havadis gazetesinde bizi Yayın Koordinatörü ve Dijital Yayınlar Müdürü Tahir Gazi ile Spor ve Magazin Müdürü Mustafa Özsoy karşıladı. Gazi ve Özsoy, Gündem çalışanlarına mesleğin püf noktalarını anlattılar. Mustafa Özsoy, "Gazetecilik bir aşktır. Kendinizi komple yetiştirmelisiniz; fotoğraf da çekmelisiniz" derken, Tahir Gazi de mezun olmadan önce bir gazetede mutlaka bir staj yapmamızı tavsiye etti. Havadis'ten sonra gittiğimiz Realist gazetesinde bizimle Genel Yayın Yönetmeni Harun Denizkan, Haber Müdürü Aytuğ Türkkan ve Haber Koordinatörü Ulaş Barış ilgilendi. Hedeflerinin barış gazeteciliği olduğunu ifade eden Genel Yayın Yönetmeni Denizkan, Realist'in Kuzey Kıbrıs'ta Rum köşe yazarlarına yer veren ilk gazete ve "Kıbrıs

Cumhuriyeti" ifadesini kullanan tek gazete olduğunu vurgularken, Haber Koordinatörü Barış da iki toplum arasında iletişim sorunu olduğunu söyledi. "Rum tarafındaki gündemin takip edilmesi önemli" diyen Barış, TAK'ın o tarafla ilgili genellikle negatif haberlere yer verdiğini, Realist'in ise bunu yıkararak, Rum tarafındaki uçak seferleri ve etkinlik haberleri gibi gündelik hayata dair bilgilere de yer verdiğini kaydetti. Havadis'ten sonra Yenidüzen'in kapısını çaldık. Bizi Genel Yayın Yönetmeni Cenk Mutluyakalı, Haber Müdürü Fayka Arseven ve Sim TV Genel Yayın Yönetmeni Sami Özuslu karşıladı. Fayka Arseven'den gazete hakkında bilgi aldık, ardından da Sim TV stüdyolarını gezip gözlemde bulduk. Çıkışta ise Mutluyakalı, Özuslu ve Arseven ile hatıra fotoğrafı çektirdik. Gündem ekibi olarak son durağımızda uzun yıllardır Kuzey Kıbrıs basınında tiraj rekorunu hiçbir rakibine vermemiş olan Kıbrıs gazete-

Gündem ekibi, Detay, Havadis, Realist, Yenidüzen ve Kıbrıs gazetelerini ziyaret etti.

siydi. Bizi Genel Yayın Yönetmeni Süleyman Ergüçlü karşıladı. Kıbrıs Medya Grubu'nun 25.yılımı doldurduğunu söyleyen Ergüçlü, Kıbrıs'a ilk rotatif makinesini kendilerinin getirdiğini anlattı. Ada basınına Kıbrıs gazetesiyle birlikte hem teknoloji hem de içerik açısından çağ atladığını kaydeden Ergüçlü, "O gün bugündür üstünlüğümüzü sürdürüyoruz" dedi. Çalışanlarında temel bir bilgi ve kalite aradıklarını ifade eden Ergüçlü, "Biz bir okulumuz. Bununla da gurur duyuyoruz" diye konuştu. Ergüçlü'nün bizi kabulünün ardından, gazetenin Haber Müdürü Ali Baturay bize gazete, televizyon ve matbaayı gezdirdi.

Büyük kapılı küçük dükkân

Mustafa Bafli

Keman sesi geliyor sanki ama ses kesik gibi; büyük bir kapıya takılıyor, tam duyulmuyordu. Süzülen ince ışıkla birlikte ya az çıkıyordu sesi ya da "kapıyı aç, dinle beni, seni kültüre ve emeğe çağırıyorum" diyordu. Küçük çocuklara çok büyük gelen eski zamanlardan bir kapı. Kapı büyük ama içerisi pek de büyük değil. Adım atıp içeriye girdiğimizde, inceden süzülen ışığın yanından gelen keman sesi, biraz tozlu olan odaya dikkat çekiyor. Oturmak için birçok yer var burada. Neden mi? Burası bir sandalye dükkânı. Eskide kalmış alışkanlıkların dükkânı. Hasırdan sandal-

yeler. Ancak tüm sandalyeler aynı değil. Bazıları küçük, bazıları büyük, bazıları ise henüz yarım, yapılmayı bekliyorlar ana malzemeleri sazlarla. 1946 doğumlu ve aslen Polili olan Saim Hannas sizi gülen yüzüyle bekliyor içeride. Aslında bu 1976'dan beri böyle. O zamandan bu zamana, işine olan sevgisi hiç değişmemiş. Size yaptıklarını büyük bir hevesle göstermek için bekliyor Saim Usta. Bu dükkânda sadece hasır sandalye yapmıyor; tahtalara çeşitli şekiller vererek onlardan süs eşyası da yapıyor; kabakları da süslüyor; sipariş üzerine sandalyenin yanı sıra masa da yapıyor. Saim Usta, adanın kuzeyine göç etmeden önce daha çok oymacılık ve çalgı aletleri yaptığını,

aynı zamanda çalgıları tamir ettiğini anlatıyor. Göç ettikten sonra yeniden meslek sahibi olmaya niyet etmiş ve hasır sandalye yapımına yönelmiş. Gülen yüzü ve konuşkan yapısıyla dikkat çeken Saim Usta, küçük yaşlarda keman çalmayı öğrendiğini, isteyen müşterilerine keman çaldığını söylüyor. Saim Usta'nın en büyük destekçisi ise oğlu ve iş arkadaşı Ayhan Hannas. 1982 doğumlu Ayhan Hannas, mesleği 13 yaşında babasını seyrederek öğreniyor fakat ilk yıllarda mesleği istikrarlı şekilde sürdürmeyerek başka işlerde de çalışıyor. 2010 yılında Güzelyurt'ta yaşanan sel felaketi, Ayhan Hannas'ın babasının yanına, baba mesleğine geri dönüşüne sebep oluyor. Sel felaketinin ardından baba-oğul dükkânı yeniden yapılandırma kararı alıyorlar.

Saim Usta, emek ve sabır isteyen zanaatını oğlu Ayhan Hannas'a da aktarmış.

Bunun için bir makine alıyorlar. Ama tahtaları kesmek ve düzeltmek için alınan makine, elektriğin çekmemesi nedeniyle kullanılmıyor. Ayhan Hannas, verilen paranın boşa gittiğini ve makinenin de işlemeden dükkânın bir köşesinde durduğunu söylüyor.

Artık plastik sandalye kullanılıyor

Baba-oğul Hannaslar, hasır sandalyeye talebin azaldığından yakınıyorlar. "Eskiden herkes evlerinde hasır sandalye kullanırdı; meyhanelerdeki sandalyeler bile hasırdandı" sözleriyle anıyorlar geçmiş. Şimdi ise yeni nesil tamamen plastik sandalye kullanımına dönmüş, bu da işlerin ağırlaşmasına yol

açmış. Ayhan Hannas nişanlı olduğunu belirterek, evlilik tarihinin işlerin yolunda gidip gitmemesine göre belirleneceğini söylüyor. Bir zanaat daha geçmişe itiliyor. Hasır sandalye üretimi gibi, emek ve sabır isteyen işler pek de ilgi görmüyor günümüzde. Baba ve oğlunun hikâyesine baktığımız zaman, zorlukla dolu bir işi, tüm olumsuz koşullara rağmen severek yaptıklarını görmekteyiz. Saim Usta, sanatını oğluna aktarmış. Bakalım Ayhan Hannas sürdürdüğü baba mesleğini kendinden sonra gelecek olan çırağına aktarabilecek mi? Ya da ondan bu işi öğrenmek için bir çirak gelecek mi?

Mezunumuzdan mektup var

DAÜ İletişim Fakültesi Radyo-TV ve Sinema Bölümü'nden 2004 yılında mezun oldum. Çantamda Türkiye'ye dönerken sadece diplomamı değil, Kıbrıs'ın bana kattığı tüm güzel anıları getirdim diyebilirim. Okulumu her zaman çok sevdim, çok değerli hocalarımı; sonra Mağusa'nın sessiz deniz kıyılarını, bol yıldızlı gecelerini, DAÜ Türk Halk Müziği Ko-

rosu'ndaki eşsiz müzik paylaşımlarımızı çok sevdim ve Radyo Doğu Akdeniz'de geçen zamanlarımı ki 2 sene kadar çok değerli isimlerle klasik müzik, çocuk ve sabah programları yaptım Radyo Doğu Akdeniz'de. Mezun olduktan sonra, bunların hepsini içime katıp, İstanbul'a geldim. Mücadele etmeye başladım, hâlâ da ediyorum. Özel bir kanalda "Serap Ezgü ile Bizbize" programı ile başlayan kariyerim;

"Yemekteyiz", "Alişan ve Çağla Şikel'le Her Şey Dahil", "Şeflerin Düellosu", "Yapırım Bilirsin" gibi pek çok projeye devam etti. Şu anda yine özel bir kanalda yayınlanan "İnan Bana" isimli bir çocuk programını yapıyorum. Hobi olarak reklam ve çizgi film seslendirmesi yapıyorum nadir olsa da. Müzikle uğraşmak benim için çok özel. Özellikle enstrümanlara çok meraklıyım. Kıbrıs'tayken yurtta şikayet edildiğim tek

konu enstrüman sesi olmuştur. Amatör olarak klasik gitar ve yan flütle uğraşıyorum, dost meclislerinde dile gelen ve paylaşımlara açık olan. Hem şiir hem de müzikle benim gibi amatör olarak uğraşan herkesin denediği gibi benim de şarkı söz ve bestelerim var (kendi çapımda). Tabii bunlar sadece değerli terapi yöntemleri, hayatın kargaşasından ve iş stresinden uzaklaşmak için.

Yazmaya gelince...

Kendimi bildim bileli, bir şekilde birbirinin yanına, üstüne dizmeye çalıştığım kelimelerle gülüyor ve ağlıyorum. İyi ya da kötü, şu an bu kelimeler, çocuklar için yardım aracı olmak niyetiyle görevli, bu sebepten mutluyum. Aslında bir seferi kalem oyunudur yazmak benim için. Nice denizler aşmış, birikmiş tuzuyla, yosunuyla, bereketi ve dilinde kelimesiyle, okurun gözüne, yüreğine değen. Yazmak derken öyle uzun uzadıya kitaplar ciltler değil, çünkü bazen bir kelime bile gören göze ışık, yazan kalbe ritim, izi vuran göl-

geye anlam olur. Şiir, o dolu kitapların, hikâye ve hayatların birkaç satıra sabitlenmesidir; bu yüzden kıvamı çok yoğun, 200 sayfalık bir eseri 4 satırda insana anlatınca doğal olarak daha ağırlaştırıyor. Belki bu yüzden şiire çok fazla rağbet yok. Belki de yüze direkt ve sert konuşup kalbe bir anda duyguyla vurduğu için. Kitap, televizyonculuk, müzik... Yani üretim ne olursa olsun, başarısı her daim samimiyette gizli. Kimse kimseye zorla bir şey yaptıramaz, yüreğine sızmadıkça, hitap etmedikçe. Aynı, yaptığımız TV programlarının içe işlemediği, yüreğe sızmadığı sürece zorla izletilemeyeceği, reyting alamayacağı gibi. Benim elimde yazmak vardı ve bir amacım; bir şey yapmak istedim, kalıcı, faydalı ve kalpten. Aynı zamanda sahteliğe menfaate karşı isyan hareketi diyebilirim. Olay yazarlıkta kitapta değil ki... Herkes bir şeyler yazardı kendi çapında, hepimiz kalp yazarı, hayat ustası, en azından kalemlili ya da kalemsiz yazarçizerler

değil miyiz? Kitabıma değil, amacıma tutunuyorum ve dileğim yardımsever okurlarla el ele güzel bir iş başarmak. Kitabımın adı Ehl-i Aşk; fiyatı 5 TL. Daha fazla okura ulaşması amacıyla böyle düşündüm. Tüm geliri de Türk Eğitim Vakfı'na bağışlanmıştır. Yani kitabı alan herkes aynı zamanda çocukların eğitimine katkı sağlıyor. Şimdiden kitabı alan herkese teşekkür ederim. Yıllar önce matbaadan yeni çıkmış Gündem gazetelerini gün boyu katlayarak çıkardığımız harçlıkları hiç unutmamıştım ve yine bu mektubu yayınlayarak Gündem bana hiç unutamayacağım bir hatıra daha bıraktı. Gündem gazetesi ekibine ve Doğu Akdeniz Üniversitesi'ne teşekkür ederim, emeğinize sağlık. Yıllar önce çalıştığım gazetenin halen yayım hayatını aynı kararlılıkla sürdürüyor olduğunu görmek beni çok sevindirdi. Sevgilerimle, Tuğçe Yücebilgiç İstanbul

DAÜ İletişim mezunlarından Tuğçe Yücebilgiç.

Sinema Kulübü

Beyazperde tutkunlarının DAÜ'deki adresi

Mustafa Ersin Kılıç

Doğu Akdeniz Üniversitesi Sinema Kulübü çektiği kısa filmler, sinemaya emek vermiş ustalarla yapılan söyleşiler, kurdukları film atölyeleri ile dikkatleri üzerine çekiyor. Biz de Sinema Kulübü'nü ziyaret ederek, kulüp üyeleri ve yöneticileri ile kulübün çalışmalarını ve gerçekleştirmek istedikleri projeleri üzerine konuştuk. Kulüp başkanı Aylin Oğuzberk, Edebiyat Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü öğrencisi. Kendisi her ne kadar sinema üzerine eğitim almıyor olsa da sinemaya gönül vermiş bir isim. "Sinema Kulübü'ne sinemaya olan tutkum nedeni ile katıldım. Kulübün içinde olmak, kulüp çalışmalarına katılmak ise bu tutkumu her geçen gün daha çok artırdı" diyor. Kulübün çalışmalarını sorduğumuzda ise kulübün birçok etkinliğe imza attığı öğreniyoruz. Bu yıl içerisinde Hababam Sınıfı Gecesi

düzenlediklerini, gecede Türk sinemasının büyük aktörü Halit Akçatepe'yi ağırladıklarını anlatıyor. Akçatepe, Türk sineması ve Hababam Sınıfı filmleri üzerine öğrencilerle uzun bir söyleşi gerçekleştirmiş. Ardından hep beraber Hababam Sınıfı filmlerini izlemişler. Başkan Oğuzberk "Ustalar ile söyleşilerimiz tabii ki devam edecek. Bu yıl içerisinde okulumuzda ağırlamayı planladığımız başka isimler de var" diyor. Tüm bunların yanı sıra her hafta düzenli olarak Aktivite Merkezi'nde film gösterimi yapıldığını öğreniyoruz. Gösterilen filmleri daha çok, Gazimağusa'da gösterim şansı bulamamış, vizyonda kısa süre kalmış filmlerden seçiyorlarmış. Bununla yetinmiyor; Sinema Kulübü üyeleri ile beraber her hafta topluca sinemada film izleme günleri de yapıyorlarmış. Kulüp olarak gittikleri için normal bilet fiyatının altında bir fiyattan filmleri izliyorlarmış.

Sinema Kulübü kısa filmler çekiyor; film atölyeleri ve sinemanın usta isimleriyle söyleşiler düzenliyor.

"Aslında biz sadece film izleyen değil; film de çeken, film çekmeye çalışan bir kulübüz" diyor. Söz film çekmeye geldiği zaman ise sözü kulüp yöneticilerinden Mustafa Aktakka'ya bırakıyor. Aktakka Elektrik ve Elektronik Mühendisliği öğrencisi ancak o bir sinema sevdalısı. Ak-

takka, birçok kısa film senaryosu yazmış ve bunlardan bazılarını kısa film olarak çekmeyi başarmış bir isim. "2011 yılının ilk tanışma toplantısında 'Benim bir senaryom var' diyerek kulübe adım attım. O ilk adımdan sonra şimdi yönetim kademesinde bulunmaktayım. İlk senaryom gerçekten kötüydü ve bu durumun hiç farkında olmamıştım ama yönetimdeki arkadaşlar bana çok destek oldular. Farklı filmler ve sinema üzerine kitaplarla tanıştım. İlerleyen zamanlarda da birlikte üretmeye başladık ve bu üretim sonuçlarının da ilk meyvesini Yeşil Kamera Film Festivali'nde bize kategori birinciliği ödülünü getirdi" diyor.

Kulüp ile birlikte bir yıl içerisinde üç film çekmişler. Autumn, Simbiyoz ve Aşıklar Lambası isimli kısa filmler ile ODTÜ KKK Sinema Festivali

En İyi Senaryo Ödülü, Yeşil Kamera Kategori Birinciliği gibi ödüllerde almışlar. Aktakka'ya göre kısa film, sinemayı öğrenmenin en etkili yollarından biri. "Bu sebepten de kulübümüzde film çalışmaları yaparak, bir filmin ne aşamalardan geçebileceğini öğreniyor, test ediyoruz" diyor. Bu çalışmalarını arttırmak için, kulüp içerisinde 'Senaryo' ve 'Görüntü' atölyeleri kurmuşlar. Aktakka, "Her iki atölyede de çalışmalarımız tamamen kolektif bir yapı taşımaktadır. Hep birlikte düşünüyor, tartışıyor, ortak bir paydada buluşmaya çalışıyoruz" diyor. Anlaşılan o ki Sinema Kulübü'nün çalışmalarını yıl sonuna kadar ara vermeden devam edecek. Siz de sinemaya ilgi duyuyor, sinemanın bir yerlerinde olmak istiyorsanız, Sinema Kulübü'ne bir uğrayın. Bizden söylemesi...

Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü

Üniversitemizde heyecanın zirvesi

Bu yıl kurulan Dağcılık Kulübü, kısa sürede üniversitenin en kalabalık ikinci kulübü haline geldi.

Rauf Balamir

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü bu yıl kuruldu. Kısa bir sürede okulun en kalabalık ikinci kulübü haline geldi. Kulübün başkanı İletişim Fakültesi Radyo TV ve Sinema Bölümü öğrencisi Anıl Türken ile üniversitemize yeni bir heyecan katan bu kulüp hakkında bir söyleşi yaptık.

DAÜ Dağcılık ve Doğa Sporları Kulübü nasıl kuruldu? Bu kulübü kurmak aklınıza nereden geldi? Öncelikle ben dağcılık ve arama kurtarma ile 4-5 yıldır uğraşıyorum. En son Türkiye'de Ağrı Dağı zirvesi yaptıktan sonra burada geçen dönemin başında Oskay arkadaşımın sohbet ederken ve bazı anılarımızı anlatırken bana Neden böyle bir kulüp kurmuyorsun diye sordu? Ben de bunu yapacak ve benimle beraber bana destek olacak kimsenin olmadığını söyledim. Hatta yönetim kurulu bile oluşturamayacağımızı düşünüyorduk. Oskay ise bu konuda yardımcı olacağını söyledi. Daha sonra beni bu kulübü kurma konusunda teşvik etti. Sosyal ve Kültürel Aktivite Merkezi'nde

görüştüğümüz insanlardan da olumlu cevap aldık. Ve bu kulübü kurmak için harekete geçtik.

Bu kulüpte neler yapacaksınız; kulübün aktiviteleri neler olacak? Öncelikle bilinen adıyla dağcılık çok çeşitli kollara ayrılmaktadır. İnsanlar dağcıyı genel anlamda kayaya tırmanan bir adam olarak düşünür. Fakat öyle değil. Dağcılığın farklı yönleri de vardır. Bunlardan bir tanesi 90'lı yıllardan sonra popülerleşen alpinist tırmanışlardır. Bu alpinist tarzındaki tırmanışlar, hayatınızı idame ettirebilecek belirli ekipmanları yanınıza alarak uzun bir mesafeyi katetme gibi bir sisteme dayalıdır. Kaya tırmanışı dediğimiz ise, soğuk havalarda bazen sıfırın altındaki derecelerde, kayalara tırmanma şeklinde süregelir. Kaya tırmanışı için çok detaylı ekipmanlar vardır. Bu yüzden kamp kurduktan sonra tırmanış bölgesine gidilir. Tırmanış ve zirve yapılır. Ardından geri dönülür. Bu alpinizmdeki gibi günlerce süren bir tırmanış etkinliği olmaz hiçbir zaman. KKTC'de kaya tırmanışı yapılabilecek çok güzel noktalar var. Çok güzel rotalar açılmış zamanında. Şimdi oldukça pasif ama biz bunu kalabalık eki-

bimizle canlandırmayı düşünüyoruz. Kaya tırmanışı üzerine muhtemelen KKTC'de daha çok ilerleyeceğiz. Bunun yanında kamplar ve doğa yürüyüşleri yapacağız. Alpinist tarzındaki tırmanışlarımız için yaz aylarında Türkiye'ye gittiğimizdeyse Kaçkarlar, Ağrı Dağı, Aladağlar gibi yerleri kullanmayı düşünüyoruz.

Üniversitemizde bu kulübe olan talep ne durumda? İnsanların bu kulüpten beklentileri nedir?

Kulübü kurarken ilginin pek olmayacağını düşünüyordum. Dışarıdan arkadaşlarım tarafından tırmanış, yürüyüş gibi etkinlikleri yapmayı düşünüyorduk ama sırf bu yüzden Dağcılık Kulübü kurulması gerektiğini düşünmüyorduk. Fakat kurduktan sonra hiçbir reklam yapmadan ve stand kurmadan sadece tek bir etkinlik yapmamıza rağmen kulübümüz şu anda okulun en kalabalık ikinci kulübü oldu. Sayımız 213'ü buldu. Bu da bizi çok sevindirdi açıkçası. Bu şekilde kalabalık bir kulüp olduğumuz için çeşitli amaçlarımız var. Yürüyüşlerde gördüğüm kadarıyla KKTC'de insanların çevre bilincinin gelişmemiş olduğunu söyleyebilirim. Açıkçası çok fazla çöp var etrafta. 15-20 kişinin toplayabileceği bir çöp değil bu. Çok büyük bir ekibin ya da belediyenin araç gereçlerle girip temizlemesi gereken alanlar söz konusu. Bu konuda çalışmalar yapmayı planlıyoruz. Bu kadar kalabalık bir ekip olduğumuz için öncelikle üyelerimize bu çevre bilincini aşılamaya çalışacağız. Zaten bu konuyla ilgili bir kuralımız da var. Maksimum 3 kere doğaya çöpünü bırakan üyemiz etkinliklerimizden men edilecektir. Bu şekilde kulüp olarak amacımızı, çevre bilincinin sağlanması, insanların dağcılık ve doğa sporları gibi etkinliklere bilinçli olarak katılması ve doğayı tanıtmak olarak nitelendirebiliriz.

Genetik Kulübü

Amaç genetik bilincini kazandırmak

Kulüp, genetik alanındaki çalışmalara ilgi duyan herkese açık.

Fatoş Bilginerler

Doğu Akdeniz Üniversitesi öğrenci kulüplerine bir yenisi daha eklendi: Genetik Kulübü. Kulüp geçen yıl açıldı ancak bu dönem faaliyete geçti. Kulüp başkanı Hüseyin Kilili'den alınan bilgiye göre, kulüp okul içerisinde sosyal sorumluluk projeleri kapsamında genetikle ilgili çalışmalar yapabilmek için kuruldu. Kulübün hedefleri arasında bütün Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü öğrencilerini bir yerde toplamak, halka genetik bilinci kazandırmak, ülkede genetik hastalığı olan insanlara yardım etmek ve onların sesini halka duyurmak yer alıyor. Genetik Kulübü bu bağlamda, 21 Mart Dünya Down Sendromlular Günü'nde, Suriçi'nde bulunan ve Down sendromluların çalıştığı Down Cafe'yi ziyaret etti. Kulüp, Mayıs ayında İstanbul Arel Üniversitesi'nde düzenlenecek olan Genetik Günleri'ne gitmeyi planlıyor.

Kulüpte ağırlıklı olarak Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü öğrencileri çalışmakla birlikte, makine mühendisliği, psikoloji, inşaat mühendisliği, eczacılık gibi farklı bölümlerden de üyeler bulunuyor. Kulüp üyelerinden Güzide Bender, bilimsel alanda çalışan bir kulüp olduğu için bir anda aktifleşip ilgi çekmenin zor olduğunu söylüyor. Kulübün en önemli amacı farkındalık yaratmak. Bir başka kulüp üyesi Mustafa Geyik ise biyolojinin en büyük tutkularından biri olduğunu söylüyor ve ekliyor: "Biyoloji adına bir şeyler yapacak bir kulüpte olmak benim için gerçekten çok önemli. Benim moleküler biyoloji ve genetik öğrencisi olmam bu kulübü biraz daha resmî gibi gösterebilir ama biz hiçbir zaman tamamen teorik olacağız demedik. Bizim amacımız genetiği, biyolojiyi halka yansıtabilmek ve genel olarak değerlendirebilmektir."

Edebiyat Kulübü

Edebiyat Kulübü üyeleri, Girne'nin güzelliklerini keşfe çıktılar.

Narin Demirci

DAÜ Edebiyat Kulübü Başkanı Uğurcan Taşdelen ile Fen Edebiyat Fakültesi Öğrenci Temsilcisi Mustafa Kahıgan ortak bir girişimle Girne'ye kültür gezisi düzenlediler. Üniversiteye bu yıl başlayan edebiyat öğrencileri ile üst sınıftaki öğrencileri kaynaştırmak adına gerçekleştirilen gezide 77 öğrenci, önce Mavi Köşk'ü gezdi, daha sonra da St. Hilarion Kalesi'ne çıktı. Mavi Köşk ile St. Hilarion Kalesi arasındaki yolculukta ise Açık Hava Araç Müzesi'ni ve ise Barış ve Özgürlük Müzesi'ni ziyaret ettiler.

Şarkılar, şiirler, fıkralarla yolculuk

Girne yolunda seyrederken yolculuk zamanını da değerlendiren edebiyata gönül vermiş DAÜ'lü öğrenciler şarkılar söyleyerek, fıkralar anlatarak eğlendiler. Mikrofonu eline alarak yolculuk süresince adeta rehberlik görevini üstlenen İbrahim Halil Akyol doğaçlama esprileri ile bütün arkadaşlarına neşeli dakikalar yaşattı. Duygusal ve neşeli dakikaların bir arada yaşandığı oto-

büste, Necmiye İskender bir Sezen Aksu şarkısını söyledi. Muhammed Sabırlı ise 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü, 9 Mart Bahar Bayramı'na bağlayarak toprak-ana ikilisinin doğurganlık ve üretkenlik gücüne dikkat çeken bir konuşma yaptı. Uğur Şahbat, Karadeniz yöresine ait fıkralarıyla arkadaşlarını güldürken, Serdar İşler de kendi yazdığı şiirlerden okuyarak herkese duygusal anlar yaşattı.

"Köşkün karanlık sahibiyle yüzleştik"

Gezide öğrencilerini yalnız bırakmayan DAÜ Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Gülseren Tor, 9 Mart'ın Kıbrıs Türk kültüründeki önemine değinerek gezinin 9 Mart tarihinde yapıldığını Gündem Gazetesi'ne anlattı. Tor, "9 Mart, baharı karşılamaya, doğanın uyanışına tanıklık etmeye, kuraklığa rağmen toprak ananın cömertliğinden ders almaya, Kıbrıs'ın yunmuş, yıkanmış en koyu yeşilleri arasında doğaya karışmaya bir çağrı. Bunu Damla Kenanoğlu'nun gezi otobüsünün

Edebiyatçılar Girne turuna çıktı

camlarına vuran yağmur damaları eşliğindeki yaptığı konuşmasında dinledik" diye konuştu. Mavi Köşk'ü gezerek köşkün karanlık sahibiyle yüzleştiklerini belirten Tor, "İnsanlık ayıbını görenek ibret dersimizi aldık. Canlıların en yücesinin de, en cücesinin de insan olduğunu bir kez daha anladık. İnsanın insandan korkusunun dağları deldirdiğini, kalelerin en yükseğine merdivenler yaptırıp, kuleler diktirdiğini gördük" dedi.

Sisli havada St. Hilarion Kalesi'ne çıkmanın da ayrı bir zevk olduğunun altını çizen Gülseren Tor, "Dumanlı dağların tepesinde yaptığımız Ortaçağ gezintisi de ayrı bir zevkti. Sabahleyin yola çıktıklarında gözleri ve ağızları açılmayan öğrencilerin gezi dönüşünde dillerinin çözülmesi de mutluluklarının göstergesiydi. 77 öğrenci duya duya, doya doya gezip, birlikte hareket etme bilinci ve sorumluluğu içinde yuvalarına döndü" diyerek, organizasyondan dolayı Mustafa Kahıgan, Uğurcan Taşdelen, İbrahim Halil Akyol ve katılan bütün öğrencilere teşekkür etti. Kültür Gezisi'nin organizatörleri Uğurcan Taşdelen ve Mustafa Kahıgan ise, gezinin amacının öğrencileri kaynaştırmak olduğunu söylediler. "Yeşilada'nın eşsiz güzelliklerine çıktığımız yolculukta Edebiyat Kulübü üyeleri ve edebiyat öğrencileri dünya üzerinde bir benzeri bulunmayan ve sırlarla dolu Mavi Köşk'ün gizemi, Açık Hava Müzesi'nin savaşı yaşatan şaşırtıcı atmosferi, Saint Hilarion'un büyüleyici güzelliği karşısında heyecanlandılar" diyen Taşdelen, çok merak edildiği için Mavi Köşk'ü tercih ettiklerini belirtti. St.Hilarion

Kalesi'nin ise adanın en büyük kalesi olduğu için öğrencilerin özellikle de yeni gelenlerin mutlaka görmesi gerektiğini düşündüklerini ifade etti. Taşdelen, "Hava koşulları yağmurlu ve sisli olsa da güzel bir geziydi. Aslında St. Hilarion Kalesi'nin tam güzelliğini üyelerimiz tadamadı çünkü çok sis vardı. Tabii o da ayrı bir güzellik kattı ama Girne'nin o eşsiz manzarasını göremediler" diye konuştu. Fen Edebiyat Fakültesi

Öğrenci Temsilcisi Kahıgan ise konuya farklı bir bakış açısı katarak, "Bence hava muhalefeti doğaya ayrı bir zevk kattı. Belki Hilarion Kalesi'ni daha güzel bir havada gezme imkânı bulacaklar ama sisli bir havada bir daha oraya çıkmaya imkânları olmayacak. Bir daha sisli hava bulamayabilirler. Bu yüzden belki de arkadaşlarımız hayatlarında tek olarak sisli görmüş oldular" diye konuştu.

Şiir yarışması

DAÜ Edebiyat Kulübü şiire ilgisi olan öğrencileri teşvik amacıyla şiir yarışması düzenliyor. Üniversite bünyesindeki bütün fakülte ve bölüm öğrencilerine açık olan yarışmanın konusu serbest. Kulüp Başkanı Uğurcan Taşdelen, "Yapmamız gereken şey, edebiyata gönül verenleri edebiyatla buluşturmak. Bu düşünceyle yola çıktık" dedi. Yarışmaya her öğrencinin en fazla 2 eserle katılabileceğini söyleyen Taşdelen, yarışmanın sonucunun 5 Mayıs günü düzenlenecek olan ödül töreninde açıklanacağını kaydetti. Yarışmaya gönderilen şiirlerden ilk 10 eser için ödül töreninden önce şiir dinletisi de yapılacağını ifade eden Taşdelen, "Yarışmada Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden hocalarımız ve Kıbrıslı şairler jüri üyeliği yapacaktır. Törende ilk 10'a giren eser sahipleri kendi

şiirlerini okuyarak, şiir dinletisi gerçekleştirecekler. Dinletinin ardından dereceye giren ilk 3 eser sahibine ödülleri takdim edilecek" diye konuştu. Yarışmaya katılmak isteyenlerin, şiirlerin teslimi ve katılım koşullarıyla ilgili güncel bilgilere ulaşması için DAÜ Edebiyat Kulübü facebook sayfasını ziyaret etmeleri gerekiyor.

Ödüller:

Birinciye Türkiye'ye gidiş-dönüş uçak bileti
İkinciye Salamis Otel'de 2 gün 2 kişilik tatil
Üçüncüye Californian Gold Cafe'de 2 kişilik akşam yemeği
İletişim:
Tel: 0533 887 39 85
E-mail: dauedebiyatklubu@windowslive.com

Edebiyat Kulübü'nün etkinliğine, Ozan Nihat ve Aşık Ayten Gülçınar katıldı.

"Hacı ile Bacı" atıştı

Narin Demirci

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) Edebiyat Kulübü, "Aşıklık Geleneğini Tanıtmak" amacıyla DAÜ'lü öğrencileri "Hacı ile Bacı" ozan atışmasında buluşturdu. 24 Mart tarihinde Aktivite Merkezi'nde düzenlenen aşıklar atışması programına Ozan Nihat (Nihat Sönmez) ve Aşık Ayten Gülçınar katıldı. Programın açılış konuşmasını yapan Edebiyat Kulübü Başkanı Uğurcan Taşdelen, aşıklık geleneğinin Türk dünyasının kültür varlığının önde gelen unsurlarından biri olduğunu söyledi. Aşıklık geleneğinde saz ve sözün bütün olduğunu ifade eden Taşdelen, "Aşığın şiirine eşlik eden saz, şiirden ayrılmaz bir unsurdur" dedi. "Aşıklık geleneğiyle ilgili tatbiki bir eğitim yapmaya geldik" diyerek sözlerine başlayan Ozan Nihat,

öğrencilerle daha samimi iletişim kurabilmek için çıplak sesle şiir okumayı ve atışma yapmayı tercih etti. Mikrofonu kapattıran Ozan Nihat ve Aşık Ayten Gülçınar, sazlı sözlü atışmaları arasında zaman zaman öğrencilerle iletişim kurarak onları da programın içine dahil ettiler. İzleyenleri Nasrettin Hoca fıkrasıyla güldüren Aşık Ayten Gülçınar, hemşehrisi Sivasslı ünlü halk ozanı Aşık Veysel'den "Benim Sadık Yarım Kara Topraktır" şiirini okuyarak duygusal anlar yaşattı. Programda kendi şiirlerine de yer veren kadın ozan Gülçınar, özellikle Çanakkale şiirini okuduğunda salondaki alkış gürleştirdi. Programın sonunda Yrd. Doç. Dr. Tayyibe Uç, Aşık Ayten Gülçınar'a, Yrd. Doç. Dr. Gülseren Tor'un ise Ozan Nihat'a teşekkür plakketleri takdim ettiler.

Müzikal Topluluğu

Haybeden gerçek üstü aşk

Yılmaz Erdoğan'ın kaleme aldığı iki kişilik oyun, kadın erkek ilişkilerini mizahi bir dille anlatıyor.

Volkan Onmaz

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) Müzikal Topluluğu 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü nedeniyle "Haybeden Gerçek Üstü Aşk" adlı oyunu DAÜ Aktivite Merkezi Salonu'nda sahneledi. Oyuna ilgi yoğundu. Salonunda yer yoktu; öyle ki koridorlara fazladan sandalyeler konulmuştu. Kadın erkek ilişkilerini mizahi bir dille anlatan iki kişilik oyun,

dakikalarda alkışlandı. Yılmaz Erdoğan'ın kaleme aldığı oyunu DAÜ Müzikal Topluluğu üyesi Bilge Dalkara sahneye koydu. Dalkara, aynı zamanda Mustafa Kemal Aygün ile birlikte oyunun iki oyuncusundan biri. DAÜ Pazarlama Yönetimi Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisi Dalkara, "Herkesin kendine dair bir şey bulabileceği bir oyun" diyor. Müzikalin, diyaloglara dayalı tiyatrodan farklı bir yapısı

olduğunu ifade ederek, olayların, müzik, dans ve diyaloglarla anlatıldığı müzikallerin, hem eğlendirdiğini, hem de düşündürdüğünü söylüyor. Haybeden Gerçeküstü Aşk, DAÜ Müzikal Topluluğu'nun sahneye koyduğu 14. oyun. 2009 yılında kurulan ve 52 üyesi olan topluluk, bundan sonra Arap Saçı ve Yedi Kocalı Hüzmüz müzikal oyunlarını sahneye koyacak.

Ozanlık yolunda şiirleri yakıldı, sazı kırıldı ama...

Ayten Çınar, bir kadın aşık olarak aşıklık geleneğinin tabularını yıktı

Narin Demirci

Ozanlık, aşıklık, saz denince akla ilk erkekler geliyor. Kadınların da bir gün eline bağlamasını alıp, kendi şiirlerini söyleyebileceği çok uzak ihtimalmiş gibi görünür. Ancak Ayten Çınar bütün bu tabuları temelden yıkıyor. Ozan olmayı gönülden istiyor ve on iki yaşında babasının şiirleriyle tanışarak kendi şiirlerini yazmaya başlıyor. Fakat 21 yaşına kadar yazdığı bütün şiirler ailesi tarafından sobada yakılıyor, sazı parçalanıyor. Sonra bir şiir de o kırılan sazına yazıyor Ayten Çınar ama yılmıyor. Ne sazı elinden düşürüyor, ne de şiir yazmaktan vazgeçiyor. Gizli gizli çalıyor bağlamasını, ozanlık sevdasını gizlice büyütüyor içinde. Ve günün birinde gerçekten halk ozanı oluyor. O, artık Aşık Ayten Gülçınar olarak dinleyenlerinin karşısına çıkıyor. Sadece şiirlerini yazıp bağlama eşliğinde söylemekle yetinmiyor. O, sahnelerde doğaçlama şiirleriyle diğer ozanlarla da atışmalar yapıyor. Özellikle Ozan Nihat'la (Nihat Sönmez) Hacı ile Bacı ikilisi olarak sahnelerde, televizyon programlarında ve özel etkinliklerde yer alıyor. Kadın ve erkek ozanlar olarak birlikte sahne almanın artı ve eksilerini çeşitli açılardan değerlendiren Hacı ile Bacı, Gündem Gazetesi'ne açıklamalarda bulundular.

Hata yapma lüksüm yoktu

Doğaçlama şiirlerle sahnelerde atışan Ozan Nihat ve Ayten Gülçınar'ın "Hacı ile Bacı" olarak çıkış serüveni de doğaçlama olmuş. O zamanlar hacdan gelmiş olan Ozan Nihat, "Sakallıydım ve Denizli Aşık Bayramı'nda ilk defa atışma yapılacaktı. Sunucu arkadaş Ayten Hanım'la ikimizi atıştırmak istedi ve 'Huzurlarınızda Hacı ile Bacı' dedi. Çok hoşumuza gitti ve öyle kaldı" diyor. Birbirlerini bulmaları tesadüf olsa da birlikte devam etmeleri elbette ki tesadüf değil. Neden Aşık Ayten Gülçınar'la devam ettiğini şöyle anlatıyor Ozan Nihat: "Ben temelden beri Ülkücü hareketin içindeyim. Her hareketim ölçülü olmalı. Herkesin lüksü olabilir ama benim hata yapma lüksüm olamaz. Yapacağım en küçük hata bütün hareketi bağlar" diyerek başlıyor konuşmasına Ozan Nihat. Arkadaşlarının sağlam karakterli olmasına çok dikkat ediyormuş.

Türk-İslam ülküsüne gönül vermiş bir ozan olduğunu söylerken, bir halk ozanı olduğunun altını çiziyor ve "İnsanların beraber olabilmesi için en azından kafa birliği, idealde birlik olması lazım. O yüzden Bacı'da ona dikkat ettim" diyor.

"Kadın ozanla atışmak ölçülü, iyi oluyor"

Kadın ve erkek ozan olarak bazı sıkıntılar yaşadıklarını buna rağmen kadın-erkek atışmasının daha güzel olduğunu söylüyorlar. "Bazı kesimler tarafından kıskançlık oldu ve oluyor. Ama benim dört kız kardeşim vardı, beş oldu" diye konuşuyor Ozan Nihat. Bir erkek olarak, kadın bir ozanla atışmanın ölçülü olma zorunluluğu getirdiğini de söylemeden geçmiyor. "Kadın olduğu için çok dikkat etmek zorunda kalıyorum. Erkek olursa rahat oluyorsun. Söz nereye gider, millet nereye çeker düşünmüyorsun. Bu biraz daha ölçülü oluyor. İyi oluyor" diye düşünüyor. Gülçınar'ın, Türkiye'deki aşıklar içerisindeki zayıf yıldızlar arasında bir kutup yıldızına benzetiyor Ozan Nihat. "Ve tek bayan aşık" diye devam ediyor konuşmasına. "Atışma, divan, lebdeğmez, hikayeli türkü ve güzelleme dallarında bir tane bayan aşık gösteremez kimse. Ben kendim aşık olduğum halde görmedim" diyor.

Aşık Ayten Gülçınar açısından da benzer durum söz konusu. O, kadın-erkek atışmasının daha çok ilgi çektiği ve saygı gördüğü düşüncesinde. "İkili olmamızı herkes saygıyla karşıladı. Çünkü hocam da kişiliğiyle kendisini ispatlamış bir insan, ben de. Kişilik olarak tanyorlardı biz. Ozan Nihat benim hem ustam hem de büyüğüm. Ben de her şeyi söyleyemiyordum kendisine. Bu konuda sınırlanıyoruz. Dozunda bırakıyoruz. Sırf komiklik yapalım diye seviyeyi düşürmedik asla ve bugüne kadar olumsuz hiçbir şey yaşamadık" diyor Aşık Gülçınar da.

Ozan ile sanatçının farkı

Medyada Sezen Aksu, Aylin Aslım, Göksel, Sıla ve Şebnem Ferah gibi isimlerin kadın ozan olarak manşetlere taşınmasını, bir kadın ozan olarak ağır şekilde eleştiriyor Gülçınar. Ona göre medyanın birçoğu memleketine, bayrağına, milletine saygısı olmayan, karşı

gelen sanatçıları destekleyip ön plana çıkarmaya çalışıyor. "Bizim memleketinde vatan, millet, bayrak demek suç haline geldi neredeyse. O yüzden medyanın destekleyip pohpohladığı bazı sanatçıları aslında belli bir ideolojiye hizmet edenler. Bizim medyamız maalesef, vatanını, milletini, kültürünü, insanını seven ozanları, aşıkları desteklemiyor" sözleriyle dile getiriyor tepkisini. Ozan ile sanatçı kavramlarının farklı olduğunu vurgulayan Gülçınar, "Sanatçı beste yapabilir, yorumlayabilir. Ama ozanlık toplumsal bilinç, duyarlılık ve bilgi gerektirir. Geniş bir kapsam, ağır bir sorumluluk, büyük bir misyondur" diye konuşuyor.

Dayım şiir defterimi sobaya attı

Aşıklığın, ozanlığın doğuştan olduğunu savunuyor Aşık Ayten Gülçınar. Ona göre sonradan aşık olunmaz, aşık doğulurmuş. Şiirleri, 12 yaşındayken babasının şiirleriyle tanışmış. Kendisi de 15 yaşında başlamış yazmaya. Anlatırken ilk şiirini yazdığını zamanları hatırladığında, "Sanki o an dünyama güneş doğdu. Acayip bir duyguydu. Bir kapı aralandı" diyordu. Mutluluğunu görünce, onun dünyasına giren güneşin bizi de ısıtması arzusuyla ilk şiirini okumasını istedik. O anda yüzünde öyle bir hüznü belirdi ki sanki o açılan kapı tekrar kapanmıştı. "Benim için çok acı bir hatıra" diyerek başladı sözlerine ve devam etti. "15 yaşından 21 yaşına kadar yazdığım şiirlerimin olduğu defter, bir nokta kadar boş yeri yoktu, her yerini doldurmuştu, dayım benim gözlerimin önünde sobaya attı." Sonraki yıllarda kendi hikâyesini ve türküsünü yaptığı bir eserin birincilik aldığında dayısının kendisinden çok sevdiğini söylüyor Gülçınar. "O zamanlarda saza da, türkü okuyana da soğuk bakıyorlardı. Günah, ayıp olarak görüyorlardı. Artık Sivas'a Aşıklar Bayramı'na gittiğimde dayım gelir, başından sonuna kadar izler programı. Şimdi başarımdan mutlu oluyor" diyor.

Çalmayayım diye sazımı kırdılar

Gönlünde yatan aşıklığı, uyandırmak istiyormuş Ayten Gülçınar. Ancak kadın olmanın zorlukları, çevre baskısı ona sınırsız engeller çıkardıkça, o da engellerden atlamayı başarmış. Ozanlığa giden yolda gördüğü zararları kendi kâr hanesine yazabilmeyi becerebilmiş bir aşık. Şiirleri sobaya atılmış, sazı parçalanmış. "Saz çalmayayım diye sazımı kırmışlar evde. Ama kimse sahip çıkmadı" derken acıyı yeniden yaşıyordu sanki. Ancak o diyor ki, "Kimin kırıldığını bilmiyorum ama ben kırılan sazıma bile 'Sazım Nerden Aldın Sen Bu Yarayı' diye şiir yazdım."

Komşudaki mandolini bile elime alamıyordum

Şimdi sahnelerde kendi kitaplarından şiir okuyan,

doğaçlama şiirler söyleyerek aşıklarla atışan Gülçınar, gizli gizli öğrenmiş bağlama çalmayı. Hatta bu konuyla ilgili enteresan bir hikâyesini şöyle anlatıyor: "Saz çalacağım diyemiyordum. Şansım yok. Konusunu dahi yapamıyordum. Komşumuzun ortaokula giden bir kızı vardı. Mandolini vardı. Benim kızım da o zaman 4 yaşındaydı. Komşuya gitmiştik. İlk defa elime müzik aleti olarak mandolini almıştım. Dokundum tellerine. Ellerimi gezdirdim. Kızım babasına 'Annem eline mandolin aldı, saz çaldı' demesin diye 'Bunun adı portakal' dedim. Yani mandalinaya benzeterek. Mandolini anlar da kızar diye portakal dedim. Kızım da aynen babasına 'Baba annem komşuda portakal çaldı' dedi. Komşudaki mandolini bile elime alamıyordum. Öyle baskı vardı üzerimde."

Saz çalmak yıldızlar kadar uzaktı

İlk defa bağlamayı 21 yaşında eline almış Aşık Ayten Gülçınar. "Hem fabrikada çalışıyor, hem nakış kursuna, hem de saz kursuna gidiyordum" diyor. Saz ustasından 10 şarkı öğrendikten sonra bir daha gitmemiş ve kendisini geliştirmiş. Bir şeyi başarmak için gönülden istemek gerektiğine vurgu yapıyor ve saz çalmanın kendisi için de çok umutsuz olduğunu söylüyor. "Benim için saz çalmak yıldızlar kadar uzaktı. Yıldızları tutabilir misin? Öyle ümitsizdi. Ama gönülden isteyince oluyor" diye konuşuyor.

Erkek ozanlar bana soğuk savaş açıyor

Kadın ozan olarak erkek ozanların birçoğundan olumsuz tepkiler alıyormuş Ayten Gülçınar. Özellikle yarışmalarda derece aldığıda kıskançlıkların çok olduğunu ifade eden ozan, "Yarışmalarda derece aldığımda bana soğuk savaş açıyorlar. Kendi hemşehrilerim bile. Bayan olduğum için derece verdiklerini söylüyorlar. 'Yapamadım mı?' diyorum 'Yaptın' diyorlar. Ama bayan olduğum için derece aldığımı söylüyorlar. Kıskançlık çok" diyor.

Beni sindirmeye çalıştılar

İlk doğaçlama tecrübesini anlatırken, diğer

ozanların kendisini nasıl yıldırıyorsa çalıştıklarını da anlatıyor Gülçınar. Başından geçen bu olayı şöyle aktarıyor, "Ben doğaçlamayı düşünmüyordum. İlk doğaçlamayı Kars'ta yaptım. 'Ucunda ölüm yok ya' dedim. İlk atışmamda birincilik aldım. 'Bu benim ustalığım' demiyordum. Allah yardım etti. 300-350 aşığın yarıştığı, üniversite hocalarının jüri olduğu, usta aşıkların denetiminde olan büyük bir yarışmaydı. Ben 2. Aşıklar Bayramı'na katıldım. Birincilik aldım. İkinci sene bunu hazmedemeyen aşık ustadlar benim karşıma İsmail Azeri diye Karanlı bir aşık var, onu çıkardılar. Bu, argo ve belden aşağı konuşmalarıyla meşhur. Beni sindirmek için karşıma onu yazmışlar. Ben de yarışmadan çekildim. Ama sahneye çıktım, 'Burada bulunmak benim için ödül. Ben yarışmadan çekiliyorum' dedim."

Doğaçlamaya Ozan Nihat'la döndüm

Bu olaydan sonra gözünün korktuğunu ve 3-4 yıl uzak durduğunu ifade ediyor Gülçınar. Tüm bunlardan bahsederken kadınların bir şeyler yapamadığını değil, kadınlara bir şeyler yaptırılmadığını altını çiziyordu adeta. Verdiği 3-4 yıllık aradan sonra doğaçlamaya Ozan Nihat'la döndüğünü söylüyor ve "Ondan sonra TRT Avaz'da, TRT'nin ve Kültür Bakanlığı'nın yaptığı Aşıklar Meclisi programına çağırıldılar doğaçlama yaptığım için. Kiminle atışmak istediğimi sordular. Epeyce isim vardı. Ben Nihat hocamı seçtim. Ve atışmaya Nihat hocamla döndüm. Şu an kimseye kırgın değilim. Bana taş atana ben gül atıyorum" diyor.

Kadın ozanlığa gönüllü yok

Ozan olana kadar kendisi türlü sıkıntılar yaşamış olsa da, kadın ozanlığın geleceğini karanlık görmüyor Aşık Ayten Gülçınar. Kadınların artık eskisi gibi baskı altında olmadığı kanaatinde. "Benim elimden tutan, yardım eden olmadı. Önce Allah'a sığındım, sonra kendi gayretimle bir şeyler başardım. Bu işi seven, canı gönülden isteyen insanların da biraz mücadele etmesi gerekir" derken, kadın ozan yetiştirmek istediğini de dile getiriyor. "Ama etrafımda gönüllü yok. Bazı isteyenler oldu ama istikrarlı değiller. Birilerinin zorla beynine, gönlüne sokamazsın bir şeyi. Olsa ben de canla başla uğraşacağım" diye konuşuyor.

Halk ozanları yetim kaldı

Devletin halk ozanlarına karşı tutumunu da eleştiren Ayten Gülçınar, devletin ozanlara destek vermediğini söylüyor. Ona göre halk ozanları kendi memleketinde yetim bırakılmış. "Tam tersine Türk kültürünü desteklemesi gerekirken yabancı kültüre hayranlık var" derken bununla ilgili yazdığı bir dörtlüğü paylaşıyor bizimle: **Bir yabancı hayranlığı tutturduk Küfrü halka kültür diye yutturduk Bağlamayı, ozanı unutturduk Nefesler kesildi, neyler bozuldu**

Türk Dünyası 1. Gazeteciler Şurası Eskişehir'de yapıldı

Aybeniz Küzeci

Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti etkinlikleri kapsamında, Eskişehir Valiliği, Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı, Türkiye Gazeteciler Cemiyetleri Basın Vakfı'nın işbirliği ve Türk Dünyası Genç İletişimciler Birliği, Dünya Gazeteciler Federasyonu, Türkiye Gazeteciler Federasyonu ile Anadolu Spor Gazetecileri Derneği'nin desteğiyle 19-22 Mart 2014 tarihinde Eskişehir'de "Türk Dünyası 1. Gazeteciler Şurası" düzenlendi.

Şura, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden 10, Türkiye'den 250 ve Türk Cumhuriyetleri, Türk Akıba Toplulukları ile Avrupa'daki 30 ülkeden 90 olmak üzere, toplam 350 gazetecinin katılımıyla gerçekleşti.

Türk Dünyası basın mensupları arasında iletişim, diyalog ve mesleki birikimlerin aktarılmasının

Şuraya Aybeniz Küzeci de katıldı

hedeflendiği şuranın amacı, başta Türk Cumhuriyetleri'ndeki gazeteciler olmak üzere, Türk Akıba Toplulukları gazetecileri ve Avrupa ülkelerindeki gazetecileri bir araya getirmek, onların meslekî ve kültürel paylaşımında bulunmalarını sağlamaktır.

Etkinlikler kapsamında, Türk Dünyası Medya İletişim Sergisi, Türk Dünyasında Küreselleşme ve İletişim Gelişmeleri Paneli, Türk Dünyası Gazeteciler Çalıştayı, Türk Dünyası Kadın Gazeteciler Zirvesi ve Türk Dünyası Genç İletişimciler Birliği 5. Olağan Kongresi ve 10. Kuruluş Yılı Kutlaması faaliyetleri gerçekleşti. Faaliyetlerin sonucunda ise dünya kamuoyuna duyurulmak üzere 20 maddelik Türk Dünyası Gazeteciler Eskişehir Deklarasyonu yayınlandı.

Kıbrıs sorunu da deklarasyonda yer aldı

22 Mart 2014 tarihinde yayınlanan deklarasyonda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilgilendiren bir madde de yer aldı. Deklarasyonun 13. Maddesinde, "Kıbrıs sorununa BM parametreleri çerçevesinde ve 1977-1979 Doruk Anlaşmalarında vurgulandığı şekilde, iki toplumlu ve iki bölgeci bir çözüm bulunması benimsenmiştir" denildi.

KKTC'den katılan gazeteciler

Türk Dünyası 1. Gazeteciler Şurası'na KKTC'den şu isimler katıldı: Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Akay Cemal,

Genel Sekreter Sabahattin İsmail, As Başkan Ali Hançerli, Dış Basın Birliği Başkanı Arslan Mengüç, Kameramanlar Birliği Başkanı Tamer Atagül, Birinci Medya Kurumu Yönetim Kurulu Başkanı Ertan Birinci, Meliz Birinci, Kıbrıs Genç TV muhabiri Fezile Kesat, kameramanı Ergin Erkiner ve Gündem Gazetesi Türkçe Bölüm Editörü Aybeniz Küzeci.

Etkinliklerde Doğu Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi Gündem'i tanıtan Aybeniz Küzeci, şurada temelleri atılan Türk Dünyası Kadın Gazeteciler Derneği'nin kurucu üyesi seçildi.

Türk Dünyası 1. Gazeteciler Şurası'na 30 ülkeden katılan 350 iletişimci kendi ürünlerini ve ülkelerindeki yayınlarından örnekler getirerek, Türk Dünyası Medya

Çok sayıda ülkeden toplam 350 gazetecinin katılımıyla gerçekleşen şurada, bir de deklarasyon yayınlandı

ve İletişim Sergisi'nde sergilediler. Sergi Anadolu Üniversitesi Öğrenci Merkezi salonunda düzenlendi. Serginin açılışına Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen, Türksoy Genel Sekreteri Düsen Kaseinov, Türkiye Gazeteciler Federasyonu Genel Başkanı Atilla Sertel, Türkiye Gazeteciler Cemiyetleri Basın

Vakfı Başkanı Yılmaz Karaca, Dünya Gazeteciler Federasyonu Başkanı Menderes Demir, Dünya Türk Genç İletişimcileri Derneği Başkanı Dr. Şemsettin Küzeci, Anadolu Spor Gazetecileri Derneği Başkanı İbrahim Erdoğan ve çok sayıda yetkili katıldı. Öte yandan 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir, gerçekleştirilen törenle, kültür başkentliği ünvanını Tataristan'ın başkenti Kazan'a devretti.

TÜRK DÜNYASI GAZETECİLERİ ESKİŞEHİR DEKLARASYONU

1. Türk dünyası medya mensupları arasında iletişim ağı kurularak, karşılıklı bilgi paylaşımı ve işbirliği güçlendirilecektir.
2. Türk dünyası medya mensupları, evrensel insan haklarının savunulması, bölge ve dünya barışına katkı sunulması yönünde çaba sarf edecektir. Medyada nefret ve düşmanlık söylemlerinin önüne geçilerek sevgi, iyi niyet ve barış dilinin teşvik edilmesi kararlaştırılmıştır.
3. "Türk Dünyası Haber Ajansı" adı altında bir oluşumun temel ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. Bu sebeple bir haber ajansının kurulması ile ilgili temeller atılmış ve üretilen haberlerin dünyaya ulaştırılmasına karar verilmiştir.
4. Türk dünyası gazetecileri, Türk dünyasına yönelik hizmet eden tüm kurum ve kuruluşlarla müşterek çalışmalarda bulunmayı taahhüt etmektedir.
5. Türk dünyasında, basın özgürlüğünün ihlali durumunda ilgili ülkelere gerekli uyarılarda bulunarak, ortak imzalı basın bildirimleri yayınlanacaktır. Aynı şekilde tüm dünyada basın özgürlüğüyle ilgili ihlallerde duyarlı olunacak ve demokrasinin teminatı olarak halkın haber alma hakkı savunulacaktır.
6. Türk dünyası kadın gazetecileri, yaşanan problemleri değerlendirerek; Türk Dünyası Kadın Gazeteciler Derneği'nin kurulmasına karar verilmiştir.
7. Türk dünyasında basın ve ifade özgürlüğünün, evrensel hukuk çerçevesine oturtulması kaçınılmaz bir zarurettir. Medyaya yönelik sansür kabul edilemez. Ancak, medya da kişi hak ve hürriyeti ile mahremiyetin korunması ilkesine özen göstermelidir.
8. Anadolu Ajansı'nın ülke dışındaki Türk medyasına ücretsiz, Türkiye'deki yerel medyaya ise daha uygun ücretle hizmet vermesi beklenmektedir.
9. Suriye'deki iç savaşta yaşanan dram ve özellikle Türkmenlere yönelik insan hakları ihlalleri şiddetle kınanmaktadır. Hakkında haber alınamayan kayıp Gazeteci Beşşar Kaddumi'nin akıbetiyle ilgili Suriye yetkililerinin açıklama yapması beklenmektedir.
10. Kırım'daki son gelişmeler kabul edilemez. Ukrayna'nın toprak bütünlüğü korunmalı ve sorunların çözümü demokratik yollarla sağlanmalıdır.
11. Doğu Türkistan Türklerine yapılan insan hakları ihlalleri ve dünyanın tutumu vicdanları yaralamaktadır. Uluslararası kurum ve kuruluşlar, Uygurlara uygulanan insanlık dışı muamelenin engellenmesi için gereken adımları atmalıdır. Ayrıca Çin polisi tarafından rejim karşıtı suç işlediği gerekçesiyle gözaltına alınan gazeteci-akademisyen İlham Tohti için dünyada gündem oluşturulmalı ve uluslararası insan hakları kuruluşlarının gözetiminde yeniden yargılanması sağlanmalıdır.
12. Karabağ'daki işgal kabul edilemez. Uluslararası toplum, Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan topraklarını terk etmesini sağlamalıdır.
13. Kıbrıs sorununa BM parametreleri çerçevesinde ve 1977-1979 Doruk Anlaşmalarında vurgulandığı şekilde, iki toplumlu ve iki bölgeci bir çözüm bulunması benimsenmiştir.
14. Irak Türklerinin yaşadığı şehirlerde özellikle Tuzhurmatu ve Kerkük'teki şiddete son verilmeli, Türkmenlerin güvenlikleri ve tüm hakları Irak'ın toprak bütünlüğü içerisinde korunmalıdır.
15. İran'da yaşayan Türklerin demokratik hak ve özgürlükleri korunmalı. İran'ın Azerbaycan eyaletleri bölgesinde bulunan Urumiye Gölü'nün kuruması, bölgede yaşayan halkın sağlığını tehdit etmektedir. Hem bu sorun, hem de İran sınırları içerisinde yer alan Türkmen Sahra bölgesinde yaşanan sıkıntıların giderilmesi yönünde, yeni Cumhurbaşkanı tarafından verilen sözlerin yerine getirilmesini beklemekteyiz. Her iki konuda İran yönetimine yeni bir çağrı yapılmasına karar verilmiştir.
16. Avrupa'da yükselen ırkçılık ve İslamofobyaya, Türkleri ve diğer Müslüman azınlıkları tehdit etmektedir. Bu sorunun çözümü için birlikte yaşama kültürünü geliştirici adımlar atılmalıdır.
17. Afganistan Türklerinin eğitimi konusunda gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.
18. Bağımsızlığını ilan ederek Türk dünyasına katılma adımı atan ülkelerin uluslararası boyutta tanınmalarıyla ilgili çağrıda bulunulması kararlaştırılmıştır.
19. Türk dünyası halkları arasında iletişimin sağlıklı ve verimli bir şekilde yapılabilmesi için Türkiye Türkçesi'nin, ortak iletişim dili olarak Türk Dünyası toplulukları tarafından benimsenmesi değerlendirilmiştir. Ayrıca Türkçe'nin farklı lehçelerinin karşılıklı tercümesinin, google başta olmak üzere, internet ortamında yapılmasıyla ilgili olarak girişimlerde bulunulması kararlaştırılmıştır.
20. Türk dünyasına hizmet eden medya mensuplarına "Türk Dünyası İsmail Gaspıralı Basın Hizmet Ödülü" ihdas edilerek, gelecek yıldan itibaren verilmesi kararlaştırılmıştır.

Şuradan izlenimler

Türk Dünyası Gazeteciler Şurası eğitim ve meslek hayatıma çok şey kattı. Kurulduğu günden beri üyesi olduğum Türk Dünya Genç İletişimciler Birliği'nin katkılarıyla yapılan şuraya Gündem Gazetesi'ni temsilen gittim. Şuranın arka planında koordinatörlük ve sunuculuk yaptım. Öncelikle yaptığım sohbetlerde şunu gördüm ki bizim bir araya gelmeye, mesleki açıdan sıkıntılarımızı dertlerimizi paylaşmaya ve çözüm üretmeye ihtiyacımız varmış. Bu organizasyona Eskişehir'in ev sahipliği yapması da beni ayrıca mutlu etti çünkü Eskişehir huzur dolu ve sevecen bir il.

Etkinliklerin asıl başkahramanları arka planda çalışan emektarlardı ki onların hakkı ödenmez. Gecelerini gündüzünü 5 gün boyunca gelen 350 kişilik ekibe ayıran ve benimle birlikte çalışan sevgili emektarlarım Alper, Ümit, Savaş, Hakan, Kaan, Fatma, Nigar, Sabina ve diğerleri çok güzel bir iş çıkardık. Bununla birlikte bizden desteğini esirge-

meyen Yılmaz Karaca, Dr. Şemsettin Küzeci, İbrahim Erdoğan, Menderes Demir ve Erdoğan Kahya da arka planda çok yorulan ve tüm etkinliklerin yolunda gitmesi için emek harcayan değerli büyüklerimdir. Bu iş gönül işidir diye hep derler de pek inanmazdım. Ama etkinliklerde öyle iki güzel misafirimiz vardı ki yazıda söz etmeden geçemeyeceğim. Birincisi Tebriz'den gelen bir gazeteci yanında eşini de getirmişti ve eşi 8.5 aylık hamileydi. İkincisi ise daha 1 yaşını yeni doldurmuş olan Alp. Hem annesi hem de babası gazeteci. Tüm programlara anne babasıyla katılıp hiçbir şekilde huzursuzluk çıkarmadı. Alp'in doğup büyüdüğünde gazeteci olmaması pek mümkün görünmüyor bence. Şu anda Anadolu Üniversitesi'nde görev yapan Doğu Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi eski hocalarından Doç. Dr. Filiz Tiryakioğlu, KKTC'den de bir ekibin Eskişehir'de olduğunu duyunca hemen gelip ziyaret etti.

Bu bahsi kim ka

Üniversitemiz öğrencilerinden M.A.Y.'nin iki yıldır bahis ofisleri ile verdiği imtihanı kendi ağzından sizlere aktarıyoruz. M.A.Y.'nin hayatı bahis ofisleriyle tanışmasıyla birlikte iki yıl içinde nasıl değişti? İsmi ve kişisel bilgileri, arkadaşımızın isteği üzerine gazetemiz tarafından saklı tutuluyor.

Eser Karataş

“Adaya iki yıl önce geldim. En başlarda her şey çok güzeldi. Üniversiteyi kazanmış; ailemi gururlandırmış ve gelecekteki mesleğim için ilk adımı atmıştım. Bunun yanı sıra yeni bir ülkeye gimenin, yeni insanlar tanıyacak olmamın heyecanıyla içim kırıp kırırdı.

Adaya geldikten birkaç ay sonra, sadece eğlence amacıyla bir bahis ofisine adım attığımda, bunun benim için bu kadar içinden çıkılmaz bir sıkıntı yumağı haline geleceği aklımın ucundan bile geçmemişti.

Bu kadar kolay para veriyorsanız ben buradan çıkmam

Burada bahis ofisine ilk gidişim bir arkadaşım vasıtasıyla oldu. Futbol bahisleri ile başladım. Buradaki bahis oranlarının Türkiye’dekinden fazla olması, işi benim için çok cazip hale getiriyordu. İlk bir ay boyunca kazanan taraf ben oldum. Cebimdeki 50 lira gibi küçük paralarla 500 lira gibi yüklü meblağlar kazandım. Günlük harcamam da küçümsenmeyecek kadar çoktu ve cebinde para olunca insan daha farklı şeyler keşfetmek istiyor. Bu da beni yeni arayışlara itti. Arayışlarım beni bir gece kendimi kumarhane kapısında bulmaya kadar götürdü. Yaşımın 21 olmasına ve kumarhanelerdeki yaş sınırınının 25 olmasına karşın, hiçbir engelle karşılaşmadım. Onu bırakın, öğrenci olarak girmemin yasak olduğu bir yere rahatlıkla girip hiçbir kimlik sorgulamasına maruz kalmadan oyun oynayabiliyordum. Bir ay böyle geçti. Cebimde çok büyük paralarla gün içinde çok yüksek harcamalar yapabiliyordum. Bahis ofislerinde kazandığım bu kolay parayı bankoda çalışan görevlilerden alırken, “Bu kadar kolay para veriyorsanız ben buradan çıkmam” diyordum. Bankodaki görevli yüzüme bakıp gülümseyip, “Kapımız her zaman size açık” derken neyi ima etmeye çalışıyordu, bunu şu an anlayabiliyorum.

Şikeli maç tüyoları satın alıyordum

Bir ayın sonunda tekrar futbol üzerine bahis oynamaya başladım ancak bu sefer işler eskisi gibi değildi artık ve ben bunu anladığımda bazı şeyler için çok geç olacaktı. Artık kazanan ben değil bahis ofisleri oluyordu ve bu kötü gidişatı lehime çevirmek için bir arayış içine girmiştım.

Arayışlarım sonucunda İngiltere’de yaşayan ve internet üzerinden 100 TL karşılığında şikeli maç satan bir adamla tanıştım. Aldığımız şikeli maç tüyoları ile yine kazanmaya başladım. Bu üç maç kadar sürdü. Sonrasında gelen tüyoların hiçbiri tutmuyordu ve ben tutmayan her bir tüyo için bu şahsa 100 TL para ödüyordum. Bu kişiye bugüne kadar 1.500 dolar para ödedim. Bu bahis sevdası benim için daha da içinden çıkılmaz bir hal almaya başlamıştı. Kaybetmenin yanı sıra bir de tüyo için para ödüyordum, hem de tutmayan tüyolara. Artık çok büyük kazanmıyor, çok büyük paralar kaybediyordum. Kaybettiğim ilk büyük para tutarı 1.200 TL idi. Tekrar şansımı kumarhanede denemeye karar verdim ve cebindeki son parayla kumarhaneye gittim. Ancak orada da işler eskisi gibi değildi. Kumarhaneden çıktığımda artık sıfırı görmüş, dibe vurmuşum. Kıbrıslı bir arkadaşım sayesinde köpek yarışı diye tabir edilen yarışlarla tanıştım. Kaybettiğim paraları bu oyunla geri kazanma niyetindeydim. Bunun için de ailemin bana harçlık olarak gönderdiği parayı kullanmaya başladım. İlk zamanlar köpek yarışından ufak tefek paralar kazanıyordum ve bu olay çok kısa sürede gerçekleşiyordu. Ancak bu da fazla uzun sürmedi. O oyunda da kaybetmeye başlamıştım ve her kaybettiğimde daha da hırs yapıp, daha çok para yatırıyor; hem bir önceki oyunda kaybettiğim parayı çıkarmak hem de kâra geçmek içgüdüleriyle daha çok oynuyor ve daha çok kaybediyor-

dum. Neyse ki araya bayram tatili girdi ve bir süre bahis ofislerinden uzak kaldım. Türkiye’de bulunduğum sürede iddia oynuyorum ancak oradaki kaybım buradakinin yüzde bir oranında bile değil. En fazla 10 liradır. Futbolu sevdiğim için, öyle zevkine yapılmış küçük bahisler...

Büyük oyun, büyük kazanç, büyük kayıp

Bayram tatili dönüşü cebimde yaklaşık 2.500 lira para ve ayrıca kredi kartım vardı. Bahis ofisinde kaybettiğim parayı çıkarmak için tüm paramla yine futbol oynamaya karar verdim. İnternet üzerindeki şahıstan yine tüyo alıp futbol oyununa yatırdım tüm paramı ve kazandım! 6 bin lira! Düşünebiliyor musunuz? Cebimdeki 2.500 lira birkaç saat içinde 6 bin lira olmuştu. Neden ikiye katlamayım diye düşündüm ve bunun en kısa yolu köpek yarışıydı. Bu sefer tüm paramla köpek yarışı oynadım. Değil ikiye katlamak, kendi param olan 2.500 lira da artık yoktu. İşin kötü tarafı bu 2.500 lira ailemin bana yurt için verdiği paraydı. Ben de Türkiye’deki bir arkadaşımın yurt paramın peşinatını temin ettim. Daha sonrasında yine ailemin üniversite harcı olarak gönderdiği paranın bir kısmıyla yurt paramın tamamını yatırdım. Geri kalan para ile yine zararımı çıkartmak için köpek yarışı oynadım. Tabii ki o parayı da kaybettim. İşin ucu aileme zarar vermeye kadar uzanmaya başlamıştı artık.

Aileme yalan söylüyorum

Ailem okul paramı da, yurt paramı da peşin peşin yattı diye biliyor. Benim şu anda okula borcum var ve ben her seferinde aileme yalan söyleyerek fazla para istemek durumunda kalıyorum. Örneğin ders için fotoğraf makinesi lazım deyip 2.500 lira para istedim ama o parayı okul taksitimi tamamlamakta kullanacağım. Bir tek bu değil. Birçok sefer kitap parası isteyip o paraları da bahis ofisinde kaybettim. Ve sosyal hayat diye bir şey kalmadı. Tek sosyal hayatım bahis ofisleri, arkadaşlarım da buralarda çalışan insanlar oldu. Okulumu da olumsuz yönde etkiliyor. Tüm paramı oralarda kaybettikten sonra, cebimde hiç param olmayınca okula gelmek istemiyorum. Çünkü, diyelim bir arkadaşım dersten sonra bir yere gidip oturalım dedi, cebimde param yokken bunu yapamam. O sebepten bazı zamanlar okula gelmeyip derslere girmiyorum.

Üç gün ekmeğe margarin sürüp yedim

Ve yine bu sebepten dolayı çoğu zaman maddi zorluk çekiyorum. Hiç unutmam tüm cebimdeki parayı bahiste kaybedip 3 gün boyunca

Gündem Gazetesi olarak DAÜ Senato üyelerine, öğrencilere, hukukçu, siyasetçilere, işleticilerine sorduk: Bahis ofislerinin ada ekonomisine katkısı var mı? DAÜ bahis ofisleri öğrencilere ne kadar zarar verecek miktarda mı? DAÜ bahis ofisleri öğrencilerin derslerden artan zamanlarını değerlendiriyor mu? DAÜ bahis ofisleri öğrencilerin sosyal aktivite imkânı sağlıyor mu? DAÜ bahis ofisleri öğrencilerin sosyal aktivite imkânı sağlıyor mu? DAÜ bahis ofisleri öğrencilerin sosyal aktivite imkânı sağlıyor mu?

ekmeğe margarin sürüp yedim. Kebapçının önünden geçiyorum ama kendi kendime diyordum ki ‘boş ver odama gider, bir şeyler hazırlar yerim, paramı idare ederim’. İki dükkân sonra bahis ofisine girip hepsini orada bırakıyorum. Bu iş kendime engel olamadığım bir hal aldı bende. Her seferinde ‘gitmeyeceğim’ diyorum ve üç bahis ofisini pas geçip dördüncüde kendimi içeride buluyorum. Tüm paramı verip kendimi odama kapatıyorum. Bu yerlerin kapatılmayacağını biliyorum ama en azından şehir dışına taşınabilir. Gözden uzak, ulaşımı kolay olmayacak yerlere... En son yine 700 lira kaybettim. Şu an cebimde 50 lira param var ve yine aileme yalan söyleyip herhangi bir

şey için para isteyeceğim. Ailem bunları hak etmiyor. Bu durumda olduğumu bilseler beni okuldan alırlar, eğitim hayatım biter. Ne olur yetkililer sesimizi duysun ve bu konuda yapılması gerekenleri yapsın, çünkü bu yerlerde bahisin yanı sıra poker ve rulet de oynatılmaya başlandı. İş artık tam bir batakhaneye dönüşmeye başladı; zevk ve eğlenceden çok hayatları karartmaya, öğrencilerin kendi geleceği üzerine bahis oynamaya döndü.”

Avukat Hasan Yücelen: “Kontrolsüz ve tehlikeli yerler”

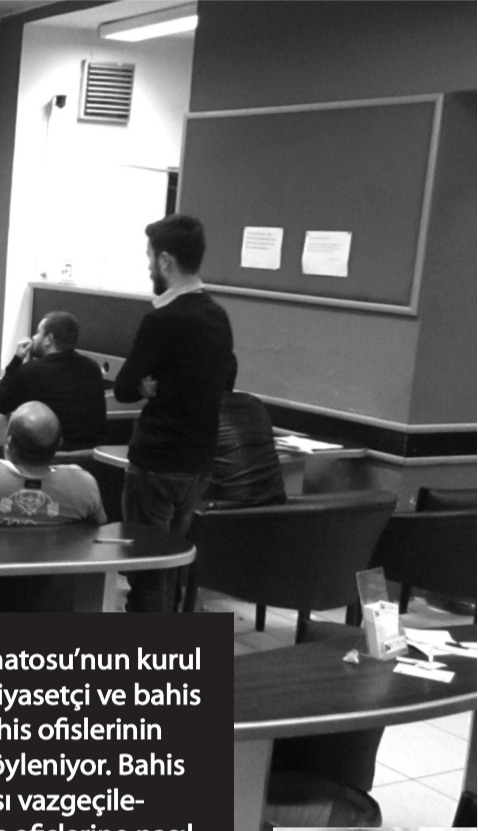
“Aslında bahis ofisleri de birer kumarhanedir. 21 yaşını doldurmuş herkesin hiçbir kısıtlama ve kural olmadan girebildiği kumarhanelerdir. Hatta apartman altlarında, sokak aralarında, okullara yakın yerlerde kurulabiliyor; bununla ilgili hiçbir yasal kısıtlama yoktur. Bahis ofisleri açan şirketler bu yerleri açarken devlete vergi ödüyorlar ancak daha sonrasında devlet bunların kontrolünü sağlayamıyor ve kontrolsüzleşiyor. Bu da devlete doğrudan, bize ise dolaylı yoldan külfet oluşturuyor. Birçok insan, sadece öğrenciler değil, ceplerindeki son paraları evlerinin rızıklarını buralarda bırakıyor. Buralar aslında öğrencilere tehlikeli olduğu

kadar, halkımız için de birer batakhane. Devletin çok acil önlemler alıp yasalarda düzenlemeler yapması lazım. Öğrencilerle ilgili herhangi bir yasal kısıtlama yoktur. Hatta diyebilirim ki, öğrenci yurdu olarak kullanılan binaların altlarına bile açılıyor. Örnekleri mevcut ve bu işi o kadar ileri boyuta taşıdılar ki bahis ofisleri kumarhanelere dönmeye başladı. Kumarhanelerdeki canlı “rulet” ve “poker” oyunları bahis salonlarına ekran vasıtasıyla yansıtılıp oynatılıyor. Bu oyunların bahis salonlarında oynatılması yasak ve suç. Devletin yeteri kadar kontrol etmemesi sonucu bu kadar cüretkâr davranabiliyorlar.”

azanacak ?

atosu'nun kurul
iyasetçi ve bahis
his ofislerinin
oyleniyor. Bahis
sı vazgeçile-
s ofislerine nasıl
n kapatılmasını
ması bir çözüm
ılması
ğrenciler
niversite,
n zamanlarını
e imkânları sun-

Öğrenci Konseyi Başkanı İbrahim Öztürk: "Hem öğrenciler için zararlı, hem de ülke için"

"Öğrenci Konseyi Yürütme Kurulu (ÖYK) olarak bu konudaki tutumumuz üniversitemizinkinden farklı değildir. Bahis ofislerinin kapatılması için senatomuzun aldığı kararda ÖYK başkanı olarak benim de katkım var. Senato toplantılarına ben de katılıyorum. Üniversitenin geçmişteki ve gelecekteki tüm mezunlarına karşı prestijini koruması gerek. Ancak üniversitemiz, "kumar adası" haline gelmiş bir yerde bu sorumluluğunu yerine getiremez. Bir kere şunu anlamak lazım, siz öğrenciye bedavadan çay-kola ikram ederseniz, bir de üstüne

oldukça düşük paralar harçarak para kazanma seçeneği sunarsanız, öğrenci oraya gelir. Bedavadan çay içer, 2 liraya birtakım bahis oyunları oynar ve belki kaybeder, belki kazanır. Çoğunlukla kaybeder, kaybettiğini geri kazanacak diye daha çok kaybeder. Bu şekilde üniversite harcını kaybedenlerin sıkıntılarını duyuyorum. Daha açık nasıl anlatılır? Bu bölgenin hareketli olmasının tek sebebi üniversitedir. Şimdi Türkiye'de bir veli düşünün, çocuğunu, üniversite okusun, eğitim alsın diye buraya gönderecek, ama çevresinden sürekli şu lafı

duyuyor: "Aman çocuğunu Kıbrıs'a gönderme. Bilmem kimin çocuğu kumarda parasını kaybetmiş de okumamış" Nasıl içi rahat gönderecek öğrenciyi? Bu bahis ofislerinin ne ülkeye, ne millete bir yararı var; hele de öğrenciye hiç yok. Öğrencilerin çok büyük bölümünün bahis ofisleriyle işi yok. Bahis ofislerine gidip gelen arkadaşların emnim hepsi de kumarın insanlar üzerinde kötü etkiler yaptığını katılıyordur. Bahis ofisleri hem öğrenciler için zararlı, hem ülke için. Elbette herkes istediğini savunabilir, ancak biz tavrımızı açıkça ortaya koyuyoruz."

Eski Maliye Bakanı Ersin Tatar: "İddia şu ki yasaklarsanız kayıt dışı olur"

"Üniversitelerin yakınında bu tarz yerlerin olması çok yanlış. UBP hükümeti olarak bahis ofislerinin vergilerini ağırlaştırdık. Bahis ofisleri, vergilerini Euro cinsinden ödüyorlar ve Euro'nun

bu kadar değer kazanması ile vergiler ağırlaştı. Bunun neticesinde sayıları 110 civarından 90'ın altına indi. Devletin yılda 15 - 20 milyon TL geliri olabilir. Teyit etmem lazım. Bir kısmı spor

için kullanılır, doğrudur. İddia şu ki yasaklarsanız tamamıyla kayıt dışı olur. İnternet üzerinden oynanmaya başlar, devlet hiç vergi alamaz ve bilgisi dışında olur, hatta Rum tarafına kayar."

Bir bahis ofisi işletmecisi (ismi saklı): "Bu adada kumar bitmez!"

"Üniversitenin bahis ofislerinin kapatılması yönündeki kararı uygulanabilir değil. Bahis ofislerinin okul sınırlarından uzaklaştırılması da sorunu çözmeyecektir. Önce zihniyetlerin değişmesi ve insanların kumar oynamaktan vazgeçmesi için çalışılması gerekiyor. Bizim müşterilerimiz arasında çok az öğrenci var ancak diğer bahis salonlarında gördüğüm şu: Bu salonlarda 30 kişi varsa 25'i öğrenciden oluşuyor. Zaten öğrencilerin girmesi yasak değil, sadece 21 yaşından küçüklerin girmesi engelleniyor. 2000'li yıllarda öğrencilerin girmesi tamamen yasaktı. Bu yasaktan nasıl ve neden vazgeçildi, bilmiyorum.

Çocuğum kumar oynasa okuldan alırım

Ailelerin çocuklarını takip etmeleri ve denetlemeleri gerekir. Ben bir baba olarak çocuğumun kumar oynadığını duysam, okuldan alırdım. Belki bahis ofisleri şehir dışına taşınarak ya da öğrencilerin girmesi tamamen yasaklanarak bu durum çözülebilir ama yine sonuç olarak bu adada kumar bitmez. Kişilerin kendini geliştirip, 'kumar kötü bir şey' deyip gitmemesi gerekir."

DAÜ Rektör Yardımcısı Prof.Dr. Ülker Vancı Osam: "Mantar gibi çoğalıyorlar"

"Bahis ofisleri 4-5 yıldır gündemimizde olan bir konu. Kumarhaneleri göz önüne alırsak, bahis ofisleri yakın geçmişte açıldı ve kumarhanelerde olan denetlemeler bahis ofislerinde yok. Bu salonlar son zamanlarda mantar gibi çoğalmakta. Hele son yaşanan, üniversite sınırları içinde bahis ofisi açma girişimi bizi önlemler almaya itti. Bu konu önce rektörlük katında görüşüldü; daha sonra senatoya taşındı ve tamamen kapatılması konusunda ortak bir metin oluşturuldu. Bu senato kararı basında yer aldı. Tabii 'kapatılsın' deyip kenara çekilmekle olmayordu. Bunun için senatomuz, Rektörümüz

Prof. Dr. Abdullah Öztoprak, İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Süleyman İrvan, Öğrenci Konseyi Başkanı İbrahim Öztürk ve benim içinde bulunduğum bir kurulun oluşturulmasına karar verdi. Önce cumhurbaşkanımızla, meclis başkanımızla ve başbakanımızla görüşerek, bu konunun ehemmiyetini anlattık ve başbakan sanki bu konuda bize yeşil ışık yakar gibi oldu. Aslında tüm yetkililer konunun önemini farkındalar ve bize hak veriyorlar. Ada genelindeki diğer üniversiteler de bu konuda bizi destekliyorlar. Üniversitemizin ekonomistlerinin yaptığı

araştırmaya göre, bahis ofislerin devlete vermiş olduğu bir bütçe var ortada. Bu belki gözle görünen bir şey ama bizim sorguladığımız, devlet yetkililerine ve başbakana sordumuz şeydi: "Evet, vergi ödüyorlar ama devlet bunun ne kadarını tahsil edebilir?" Aslında çıkarılan yasalara ve bakanlar kurulu kararlarına baktığımızda hep geçmişe dönük vergi afları, belirli tarihlere kadar uzatma gibi yasalar çıkarılmış. Bunlar da verginin tahsil edilmesi noktasında bir sıkıntı olduğunu gösteriyor. Öğrencilerin bahis salonlarına gitmelerindeki sebep, oradaki ikramlar olabilir. Oralarda hem oyun

oynayıp hem de çay, kahve ve sandviç gibi ikramlardan faydalanabiliyorlar. Tabii ki bu benim düşüncem. Bunu araştırıyoruz ve biz okul yönetimi olarak gereken neyse üzerimize düşeni yapacağız. Bir öğrencinin cep telefonunu, bilgisayarını, okul harcını kumarhanelere kaptırmasının hiçbir kişi hak ve özgürlüğüyle alakası olamaz. Hem kendileri zor duruma düşüyor, hem de aileleri. Öğrencilerin yaşadığı bu sıkıntı, onlar ve aileleri kadar bizi de ilgilendiriyor. Son olarak söylemek gerekirse, hükümetin bir karar alması gerekiyor. KKTC bir eğitim adası olarak mı bilinecek, kumar cenneti olarak mı?"

DAÜ İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Süleyman İrvan: "Biz bu işin takipçisi olmaya devam edeceğiz"

Üniversite Senatosu olarak bir kurul oluşturduk ve devlet yetkilileriyle bir dizi görüşmeler yaptık. Bahis ofislerinin ekonomiye katkısını bilemem. Ben ekonomist değilim ama şunu diyebilirim ki bahis ofislerinde dönen paranın ne kadar olduğunu ve bunun ne kadarının devlet kasasına vergi olarak girdiğini bilen yok ortada. Çok astronomik rakamlar dönüyor ve bunun tamamının vergilendirildiğine inanmıyorum. Bu konuda belgelendirilmiş, kamuoyunu

aydınlatici bir şey yok ortada. Asıl sorulması gereken iki soru var: "Buradan gelen gelir vazgeçilmeyecek bir gelir mi?" "Bir diğer soru ise "Bu gelir sosyal devlet anlayışına uygun bir gelir midir?" Ve şunu söyleyebilirim ki, üniversite öğrencilerinin kişisel olarak yaptıkları harcamaların ekonomiye yaptığı katkı, bahis ofislerinin getirisinden daha fazladır. Üniversitelere ödenen öğrenim harçlarını işin içine katmıyorum bile. Öğrencilerin bu yerlere neden gittiği konusunda şunu söyleyebilirim: Eğer

siz bir yerde arz yaratırsanız er ya da geç talep görecektir. Bu, ekonominin klasik arz talep dengesidir ve yine buralarda yapılan ikramlarla bu arz cazip hale getirilmektedir. Kumar gibi kötü bir alışkanlığın kişi hak ve özgürlükleriyle hiçbir alakası olamaz. Uyuşturucu neden yasak o zaman? Öğrencilerimiz buralarda hem paralarını hem de vakitlerini, hiçbir zaman kazanamayacakları bir bahse yatırıyorlar. Son olarak şunu söyleyebilirim ki, bu sadece DAÜ'nün sorunu değildir.

Bu sorun hem diğer üniversitelerin, hem de hükümetin gitgide büyüyen ve kanayan bir yarasıdır. Bu tarz yerler hem ülkenin imajına zarar vermekte hem de gençleri kötü yönde etkilemektedir. Böyle bir sosyal devlet anlayışını ben bir akademisyen olarak kabul etmiyorum ve öyle düşünüyorum ki hiçbir akademisyen arkadaşım da kabul etmeyecektir. Biz gereken adımları attık. Bundan sonra taşın altına elini koyacak taraf hükümet yetkilileridir ve biz bu işin takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Cami içinde kral mezarlığı

Narin Demirci

Yatay haç şeklinde bir mimari... Kapsından girişte ters dönmüş kral tacı heykeli... Girdikten sonra iki yanda altışarlı olarak dizilmiş Hz. İsa'ya ilk iman eden on iki havariyi temsil eden gotik işlemeli sütunlar... Tam karşıda ise Hristiyanlıkta Matta, Markos, Luka ve Yuhanna isimli dört İncil'i temsil eden gotik işlemeli sütunlar... Zeminde Lüzinyan krallarına ait mezarlık.. Binaın tepesinde minareler, görüntüsü ise bir kilise.. Tabelasında Selimiye Camii ve Saint Sophia Cathedral (St.Sophia Katedrali) yazan bu yapı,görenlere ilk olarak Hristiyanlık ve İslamiyet'in ortak bir ibadet merkezini temsil eden mi verse de aslında orası tam anlamıyla bir cami. Çünkü orası Kıbrıs'ın tarihi dokusunun en fazla hissedildiği, otantik yapıyla dikkat çeken başkent Lefkoşa'nın bir zamanlar Ayasofya Camii olarak da anılan Selimiye Camii.

Selimiye'nin diğer camilerden farkı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde birçok kiliseden çevrilmiş camiye rastlamak mümkün. Üstelik birkaç tane ile sınırlı da değil. Ancak Selimiye'nin kiliseden camiye çevrilmiş olmasından daha başka özellikleri var. Kıbrıs'ta bulunan bütün 'kiliseden camiye çevrilmiş yapılar' 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'ndan sonra cami olmuş. Yeşil Hat ile ikiye bölünen Kıbrıs'ın

kuzeyinde bulunan Rumların güneye, güneydeki Türklerin ise kuzeye gelmesiyle, bu bölgede Rumlardan kalan kiliseler camiye çevrilmiş. Ancak Selimiye Camii 1974 Harekâtı'ndan sonra değil,1571'de Osmanlı'nın Kıbrıs'ı fethinden sonra 2. Selim tarafından Venediklilere bedeli ödenerek alınmış.

Her şey bir fırtınayla başladı

Kıbrıs'ın en önemli, en görkemli ibadethanesi ve gotik mimari eseri olarak kabul edilen St.Sophia Katedrali'nin tarihini, şimdilerde Selimiye Camii'nin müezzinliğini yapan Kıbrıslı Muhammed Ünbay anlatıyor. Ünbay, yapının tarihinin 1192'de Lüzinyanların hükümlerinin başlayışıyla paralel gittiğini söylüyor. Ünbay'ın anlattığına göre her şey İngiltere Kralı I.Richard'ın III. Haçlı Seferi'ne katılmak üzere Kudüs'e giderken Kıbrıs açıklarında fırtınaya yakalanmasıyla başlıyor. İngiltere kralının karaya oturan gemileri Bizans Valisi Comnenos'un kuvvetleri tarafından yağmalanır. Yağmalanan gemilerde kralın kızkardeşi ve nişanlısı vardır. Olanları hakaret kabul eden Richard, haçlı seferini erteleyip adayı fetheder. Kudüs'e gidip gelmek için üs olarak kullanılır Kıbrıs. İngiltere Kralı burasını önce Tapınak Şövalyeleri'ne satar. Onlar parasını ödeyemeyince de Kudüs'te krallık yapmış Guy de Lusignan'a satar ve 1192'de adada Katolik olan Lüzinyanların hükümlerini başlar.

Hristiyanlığı çağrıştırdığı için işlemler kazandı

Latin Başpiskoposu Eustorge de Montaigu tarafından 1208 yılında inşasına başlanan katedralin yapımı 118 yıl sürüyor ve 1326 yılında da törenle kutsanarak ibadete açılıyor. İçinde çeşitli ibadet bölmeleri bulunan kilisenin kuzeyindeki Aziz Nikola'ya (Noel Baba), güneyindekiler de Aziz Thomas Aquinas ve Meryem Ana'ya adanmış. Ayrıca Kıbrıs'ın en önemli kilisesi olması sebebiyle Lüzinyan krallarının taç giyme törenleri de burada yapılmış. O yüzden caminin girişinde ters dönmüş taç heykeli var. Caminin kadınlar bölümü ise kilise döneminde hazine dairesi olarak kullanılmış. Müezzin Ünbay'ın anlattığına göre caminin anıt kapısından girişte, altısı sağda altısı da solda olmak üzere toplamda bulunan on iki sütun Hz. İsa'ya ilk iman eden on iki havariyi simgeliyor. Katedral yere yatırılmış bir haç işareti şeklinde inşa edilmiş. Sağ tarafta mihrabın olduğu kısım haçın kolları, karşıdaki ince sütunların olduğu yer ise haçın baş kısmı. Esasında ayın yapılan yerdir de orası. Orada bulunan dört ince sütun da dört İncil olan Matta, Markos, Luka ve Yuhanna'yı simgeliyor. Sütun başlıkları işlemeli. Ünbay, on iki havariyi simgeleyen sütunların başlıklarındaki işlemlerin ise Hristiyanlığı simgelediği ve Hristiyanlık figürleri taşıdığından ötürü kazınmış olduğunu da söylüyor. Orta Çağ Fransız mimarisinin Kıbrıs'taki en önemli

örneğini teşkil eden St.Sophia Katedrali, bir Ortodoks kilisesinin temelleri üzerine inşa edilerek, ismi değiştirilmeden anılmaya devam etmiş. Katolik bir kilise olmasına rağmen yine aynı isim kullanılmış. Katedralin, yani şimdiki Selimiye Camii'nin girişinin iki tarafında yapımı bitirilmemiş çan kulelerinin üzerine Osmanlı Devleti tarafından minareler yapılmış. Selimiye Camii, Gazimağusa'daki Lala Mustafa Paşa Camii ile aynı döneme ait bir yapı.

Caminin içinde cesetler gömülü

1491 yılındaki depremde bir bölümü yıkılan katedral Venedikliler tarafından tamir edildiği sırada, yapının içinde Lüzinyan Kralı 2. Hugh'in mezarı ortaya çıkar. Cesedin başında altın bir taç, altından eşyalar ve belgeler de buluntular arasındadır. Katedralden dönme camide hâlâ birçok Lüzinyan kralı ve soylusu gömülü. Caminin müezzinini Muhammed Ünbay, bu mezarların mevcut

Katedralden camiye dönüştürülen binanın öyküsü 1208 yılında başlıyor.

İnsani görev kan bağıışı

Hasan Özgür Soykan

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Karadeniz Öğrenci Birliği, kan bağıış kampanyası organize etti. "Bir damla kan, bir hayat" sloganıyla, 23 Mart'ta Gazimağusa Karadenizliler Derneği Lokali'nde gerçekleştirilen organizasyona halktan da katılım yüksekti.

Kan bağıış kampanyası, birliğin başkanı olan Doğu Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi Yunus Emre Avcı'nın girişimiyle ve Kızılay'ın desteğiyle başarılı bir şekilde gerçekleştirildi. İlk kez organize edilen kampanyanın, artık her yıl yapılarak bir gelenek haline getirileceği belirtildi. Gündem'in sorularını yanıtlayan birlik başkanı Avcı, bir kan bağıışı ile bir hayatın kurtulabileceğini söyledi. Avcı, bir hayat kurtarabilmenin insana yaşatabileceği mutluluğun hiçbir şeyle kıyaslanamayacağını belirterek, herkesin bu girişimi örnek alarak bu tür faaliyetlerin devam etmesi gerektiğini ifade etti. Kan bağıışının insani bir görev olduğunu belirten Avcı, gelecek yıllarda halkımızın daha da yoğun katılımıyla bu insani görevi layıkıyla yerine getirmeyi umduğunu söyledi.

Kan bağıışı kampanyası her yıl düzenlenecek

Öğrencilere burs sağlıyorlar

KKTC Karadeniz Öğrenci Birliği Başkanı Yunus Emre Avcı, birçok alanda öğrencilere yardım ettiklerini belirtti. Kıbrıs'ta öğrenim gören maddi açıdan muhtaç öğrencilere burs ve konaklayacak yer sağlandığını, ayrıca verilen indirim kartı ile de anlaşmalı mağazalardan alışveriş yapılabildiğini ifade etti. Böylece maddi sıkıntı içerisinde olan öğrencilerin KKTC'de daha rahat yaşama sahip olduklarını söyleyen Avcı, birliğin ayrıca her yıl Hamsi Festivali, Karadeniz Öğrenci Birliği Balosu ve Geleneksel Horon Festivali'ni düzenlediğini kaydetti. Kan bağıış kampanyasının sonunda ise Karadenizli öğrenciler, her yerde olduğu gibi Karadenizliliğin ayrılmaz bir parçası olan horonla bu anlamlı günü sonlandırdı.

Allah nazardan saklasın!

Bahadır Konuk

Nazar, bir diğer adıyla kem göz, eski çağlardan bu yana varlığına inanılan bir olgu. Canlı ve cansız bütün varlıkların etkilenebileceğine inanılan bir faktör. Nazar ismi ise dilimize Arapça'dan gelerek yer etmiş. Hangi dinden veya toplumdansa olursa olsun, insanların genelinin inandığı ortak bir korku. Nazardan korunmak için her toplumun ve her dinin farklı koruyucuları mevcut. Bunların içinde özellikle Türk toplumunda en bilineni nazar boncuğu. Nazar, insanlarda öylesine bir etki yaratmış ki, bazı toplumlar bunu hayatlarına, özel günlerine yerleştirmişler. Örnek olarak Hindistan'ın bazı bölgelerinde yeni evlenen çiftler nazardan korunmak için kıyafetlerini değiştirmekte. Ya da bir Slav hikâyesinde kendi çocuklarına nazarı değdiği için kendi kendini kör etmiş bir babayı bile okumak mümkün. Bazı Afrika toplumlarında ise nazardan en çok yemek yenilirken

etkilendiğine inanıldığı için, kişiler yemeklerini yalnız başına yiyorlar. Türkiye'de ise nazar oldukça katı bir şekilde inanılan bir olgu. İnsanların yeni doğan bebeklerini kendi akrabalarından bile saklayabildiğini görebiliriz. Toplumumuzda nazardan korunmanın ise farklı yöntemleri var. Örneğin mavi nazar boncuğu. Nazar boncuğu günümüze eski Türk toplumlarından kalmış bir gelenek ve kültürümüzde hâlâ korunan bir öğe. Öte yandan ise İslamiyet'le gelen uygulamalar da mevcut. Muska yazmak ve onu üzerinde taşımak en meşhur korunma yöntemlerinden. Diğer İslam ülkelerinde de nazar inanılan, korkulan bir olgu. Çünkü nazar İslam dini tarafından kabul edinilen bir inanış. Hatta bunun üzerine Kuran-ı Kerim'den bile kaynak vermek mümkün. Örnek olarak, Hz. Muhammed döneminde Esed oğullarından nazarı değen biri üç gün bir şey yemez, sonra çadırın bir tarafını kaldırıp oradan geçen

bir deveye bakıp, "Bunun gibi bir deve hiç görmedim" der, deve yere düşer hastalanır. Müşrikler, bu adamı bulup Hz. Muhammed'i nazarla öldürmesini isterler. Bu hususta Kalem suresinin "Nerede ise, kâfirler seni gözleri ile yıkaçaklardı" mealindeki 51. ayetinin indiğine inanılmaktadır. Nazar Musevilik dininde de kabul gören bir inanış. Hatta kendilerini Hamsa adını verdikleri, el şeklinde, ortasında bir göz bulunan bir obje ile koruduklarına inanmaktalar. Hamsa, Türkçe'de beş demek. Museviler ayrıca, bu objenin şans getirdiğine de inanmakta. Beş parmak Museviliğin beş kitabını da temsil etmekte. Ortasındaki gözün ise şeytanın gözünden insanları koruduğuna inanılmakta. Toplumlar, ne kadar farklı görünse de, esasında nazar gibi birçok farklı olgunun ortak bir gelenek olduğunu görmek mümkün dedikten sonra, önce okuyucularımıza, sonrasında bütün insanlığa nazardan uzak bir yaşam diliyorum.

Yaz ayları sıcak, dondurmam gaymak

Narin Demirci

Dondurma deyince akla ilk Kahramanmaraş gelir. Dondurma Kahramanmaraş'la markalaşmıştır artık. Fakat markalar bilinse de, onun arkasındaki isimler pek de bilinmezler. Bunlardan birisi Maraş dondurmasının bu noktaya gelmesinde lokomotif rol üstlenen Kahramanmaraşlı Prof. Dr. O. Cenap Tekinşen'dir. O, yüksek lisans ve doktorasını süt ve ürünleri bilimi üzerine İngiltere'de Reading Üniversitesi'nde yaptı. Dondurma üzerine çalıştı, araştırmalar yaptı. Doç. Dr. Kaan Tekinşen ile "Dondurma"nın kitabını da yazdı. Gıda Bilimi ve Teknolojisi Emekli Öğretim Üyesi Cenap Tekinşen bu markalaşmanın sebeplerini Gündem Gazetesi'ne anlattı.

Maraş dondurmasının özelliği

Maraş dondurması sıkı olması, kendine özgü hoş lezzeti ve aromasıyla diğer dondurmalarından farklı. Ayrıca özlü, elastik, parlak beyaz renkli, erimeye karşı dayanıklı, düşük ısıda niteliklerini uzun süre muhafaza edebilen özelliklere de sahip. Bütün bunların bilimsel nedenlerinden bahseden Prof. Dr. Tekinşen, Maraş dondurmasının ünlenmesinde, yapım tekniğinin yanı sıra, yörede zamanla üretiminin azalma eğilimi gösteren keçi sütü ve salep kullanımının önemli rol oynadığını söyledi. Tekinşen, öncelikli olarak özgün Maraş dondurmasına kıvamını veren maddeyi yani salebi anlattı.

Dondurmayı südüren saleptir

Dondurma yapımında kullanılan salep, bölgede yetişen yabancı orkidelerden elde ediliyormuş ve salebin 150-160 türü varmış. "Kahramanmaraş ve çevresi yabancı orkideler bakımından oldukça zengin. Dünyada yabancı orkideler 160'dan fazla; Kahramanmaraş ve yöresinde de 38 türü saptanmıştır" diyor Tekinşen. Bazı türleri ise Kahramanmaraş'a özgüymüş. Burada salebin ticari amaçlı, çayır ve yayla salebi olmak üzere iki çeşidi varmış. Dondurmaya sünme özelliğini veren salep iken, salebe de o özelliği veren içindeki glikomannan maddesiymiş. Cenap Tekinşen Maraş'ta elde edilen bazı saleplerin glikomannan düzeyinin oldukça yüksek olduğunu vurgularken, "Diğer yerlerde üretilen dondurmalarda da kısmen kullanılıyor salep. Ancak Maraş kadar fazla üretimi olmadığı için yumurta sarısı ve jelatin de salep yerine kullanılıyor. Jelatin hayvansal dokulardan, kıkırdak ve kemikten elde edilen, dondurmaya sünme özelliği veren maddedir. Ancak ne jelatin ne de yumurta sarısı salebin özelliğini vermiyor" diyor.

Dondurmada salebin kullanımı

Prof. Tekinşen, bir Kahramanmaraşlı olmasına karşın bazı Maraşlıların

kendi ailelerinden bir ferdi salepli dondurmanın mucidi gibi göstermelerini kendine has üslubuyla şöyle eleştiriyor: "Kahramanmaraş'ta bazıları çıkıyor, özetle diyor ki, 'dedem ya da büyük

plana çıkmış. Bundan kaynaklanan bir durum" diye konuşuyor. Keçi sütünün dondurmadaki tek fonksiyonu kuru madde miktarıyla ilgili değilmiş. En önemli farklardan biri de beyazlık

dedem karsambaç (pekmezle kar karışımı) esinlenerek salepli sütü dondurarak Maraş dondurmasını bulmuş.' Bunlar saleple yapılan dondurmayı sahiplenmeye yönelik şan şöhret elde etmek amacıyla yapılan yakıştırmalar." Esasında salebin de dondurmaya nasıl girdiğinin kesin olarak bilinmediğini ifade ediyor ve yaptığı araştırmalar neticesinde vardığı tahmini şu ifadelerle anlatıyor Tekinşen: "Salep, özellikle 8. yüzyıldan beri, kış aylarında sıcak içecek olarak kullanılmaktadır. Türklerin, 8. yüzyılda İslamiyet'i kabulüyle tüketmekten sakındığı şarap ve kırmızı gibi alkollü içeceklerin yerini, kısmen de olsa yaz aylarında şıra, kış aylarında da salep ve boza almıştır. Salebin dondurma üretiminde ilk defa, kesin olarak, kim ya da kimler tarafından kullanıldığı bilinmemektedir. Saleple yapılan dondurma, muhtemelen içme amaçlı sıcak salebin (süt, şeker ve salep karışımının) bozulmaması için serin bir yerde geceleyin tesadüfen donması; ertesi gün de donmuş salebin, metal bir çubukla karıştırılarak, incelenmesi sırasında kıvamlı, sakız gibi uzayan, beğeniyle yenebilen bir hale gelmesi sonucu ortaya çıktığı sanılmaktadır."

Keçi sütünün dondurmadaki fonksiyonu

Kahramanmaraş dondurmasının yapımında kullanılan keçi sütünün kuru madde miktarı fazlamış. Bize bu maddenin özelliklerini anlatan Tekinşen, "Kuru madde miktarı dediğimiz şey sütün içinde suyun dışındaki maddelerdir. Bunlar protein, karbonhidrat, yağ, vitaminler ve minerallerdir" diyor. Bu tanımın ardından inek sütünde ortalama olarak yüzde 12,5, keçi sütünde ise yüzde 13,3 kuru madde miktarı olduğunu söyleyerek, "Kuru madde miktarı dondurmanın kıvamı yani fiziksel özelliği bakımından önemli. Ne kadar kuru madde miktarı fazla olursa -tabii bir dereceye kadar- dondurma o kadar kaliteli olur. O yüzden Maraş dondurması bu kadar ön

şehirlerde tanınma durumu pek yoktu" diyor. Fakat bazı dondurma üreticileri, dondurmalarını işlerinde yaparak özel müşterilerine sipariş üzerine değişik şekillerde, termosların içerisinde gönderiyorlarmış. Maraş dondurması en küçük çapta bu şekilde başlamış dışarıya açılmaya. Böylelikle kısmen Ankara ve İstanbul'a gönderilerek Maraş dondurmasının dışarıda tanınması başlamış.

Maraş'ta 1925'e kadar dondurma yoktu

Dondurmanın tarihinden bahsederken sanki Maraş'ın sokaklarında dolaştırıyordu bizi Tekinşen. Suriye'den Kahramanmaraş'a uzanan sokakları adım adım geziyorduk adeta. "Maraş'ta 1925'e kadar dondurma yoktu. Yani dondurmanın ne olduğu bilinmiyordu. Tatlıcılık da pek gelişmiş değildi. Ancak belediye çarşısında ufak köhne tatlıcı dükkanları vardı. Oralarda kış aylarında sütlü salep, yaz aylarında vişne şurubu satılırdı. Bir de halka şeklinde kıvrım tatlısı yapılırdı. Buna Yahudi tatlısı denir" diyerek pastacılığın Maraş'ta 1956'da başladığını söylüyor. Tekinşen, pastanın, meyveli sütün, yaş pastanın, kuru pastanın bilinmediğini ancak evlerde kurabiyelerin yapıldığını anlatıyor.

Maraşlı dondurmayı Suriyeli'den öğrendi

Dondurmanın Kahramanmaraş'a yaklaşık 1925 yılında Suriyeli Hacı Mehmet isimindeki bir vatandaş tarafından girdiğini öğreniyoruz ondan. Adli bir olaydan dolayı Suriye'den kaçıp Maraş'a gelen bu kişinin, ekmeğe parası için dondurmacılık mesleğini Maraş'ta yürütmesiyle, yöre halkı dondurmayı öğrenmiş. Bu olayı Tekinşen şöyle

Katı yağ dondurmaya sertlik verir fakat...

Bazı üreticiler tarafından yapılan Maraş dondurması çok serttir. Et satırlarıyla dondurma kesme hatta kamyonla dondurma çekme gösterileri yapılır. Tekinşen, bu sertliğin sebebinin de, 1980'nin başlarından itibaren bazı üreticiler tarafından kullanılan katı yağdan kaynaklandığını vurguluyor. Ancak bunu tasvip etmediğini de söylemeden geçemiyor. Katı yağ yüzde 98-99 kadar yağ içeriyor. Bu yağın erime noktası da oldukça yüksek olduğundan, katı yağın bazı sağlık sorunlarına sebep olabileceğini de söylüyor. Bu bakımdan dondurmada birçok gelişmiş ülkede kullanımı zorunlu olan tuzsuz tereyağı veya süt kremasının kullanıldığını altını çiziyor.

Dondurma Ankara ve İstanbul'a termoslarla gidiyordu

"Maraş dondurmasının Türkiye genelinde yayılması 1950'nin ikinci yarısında başlıyor" cümlesiyle başlayan küçük bir dondurma tarihi yolculuğuna çıkartıyor bizi Prof. Tekinşen. "Neden daha önce yayılmamış?" şeklinde bir soruyla giriş yapıyor söyleyeceklerine ve "Maraş kör noktada kalmış. Ulaşım elverişli yol, tren hattı yok. Ancak nakliye kamyonları gidip geliyor o tarihlerde. Otobüs seferleri çok kısıtlı, büyük şehirlere aktarmasız gidilemiyor. O yüzden diğer

anlatıyor, "O zamanlar Suriye-Türkiye sınırı yok. Zaten İstiklal Harbi'ne kadar Halep vilayet, Maraş da kazası yani sancak. Halep'e bağlı. Bir Osmanlı şehri. Bu kişi Maraş'a daha evvel gelip gittiği ve kültürel bağları olduğu için Maraş'a geliyor. Suriye'de dondurmacılık yapıyormuş. Tabii geçmesi lazım, ne yapsın? Dondurma yapmaya başlıyor. Tulumba dediğimiz kaplar var paslanmaz çelikten. Eskiden bakırdı bunlar. Dışında bir külek. Arasına kar koyarlardı. Buz falan da yok o zamanlar. Buz üretimi de 1956'dan sonra başladı Maraş'ta. Bunun bir karıştırıcısı var, kolları. Salebi, sütü, şekeri koyuyorlar, karıştırarak dondurma yapıp satıyorlar. Ve talep de görüyor. Çünkü dondurma lezzetli ve besleyici bir besin."

Daha sonra bu durumun Kahramanmaraşlı Ali Kıyak isminde bir vatandaş tarafından çarşıda dolaşırken fark edildiğini ve bu kişinin de Hacı Mehmet'in yanına çırak olarak girdiğini söylüyor Tekinşen. Kahramanmaraş'ta dövme dondurmacılık, Kıyak'ın demir kaşıkla dondurmayı dövmeye başlamasıyla başlamış. Ancak o sıralarda Maraş dondurması diye bir şey yokmuş ve aynı dondurma Suriye'de de yapıyormuş. Bu gelişmeyi teknolojiye bağlayan Tekinşen'e göre Suriye, Anadolu'ya göre fakir bir ülke olduğu için dondurmayı destekleyemedi. Bu sözlerinden de dondurmayı Suriyelilerin icat ettiği fikrinin doğmaması gerektiğini özellikle vurgulayan Tekinşen, "Suriyeliler bunu icat etmiş değil. Suriyelilere de Fransızlar tarafından sokulmuş. Çünkü Fransızların etkisi Suriye'de çok fazla. Dondurma üretimi Fransa'dan girme bir olay. Dondurmanın Türkiye'yle ilgili bir kökeni yok. Yabancı bir ürün aslında. İşin aslı bu" diyor.

Kahramanmaraşlı Prof. Dr. Cenap Tekinşen, Maraş dondurmasının sırrını anlattı.

Metin Hoca ile gazetecilik üzerine

Bahadır Konuk

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) İletişim Fakültesi Radyo-TV, Sinema ve Gazetecilik Bölüm Başkanı Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Metin Ersoy ile gazetecilik üzerine konuştuk. İyi bir gazetecide bulunması gereken nitelikler hakkında bilgi veren Ersoy, gazetelerin toplumdaki önemine dikkat çekti. Gazetecilik mesleğine girmesini sağlayan babası Emir Ersoy'u örnek aldığını söyleyen Ersoy, gazetelerin ticari kaygılar nedeniyle haber yapmasından dolayı yeterli ilgiyi görmediğini sözlerine ekledi.

İyi bir gazeteci hangi niteliklere sahip olmalı?

Gazetecilik mesleğini yapacak kişilerin nitelik açısından, kendine güvenen, dürüst ve esnek çalışma saatlerine sahip kişiler olması gerekiyor. İyi bir gazetecinin, halkın yanında olması gerektiğini bilen ve halkın çıkarlarını her türlü kişisel çıkarım önünde tutan bir anlayışa sahip olması gerekiyor. Gazetecilik meşakkatli bir meslektir. Dolayısıyla bu mesleği yapacak olan kişilerin mesleği sevmesi gerekiyor.

Gazetecilikte eleştirelilik nedir?

Gazetecilik mesleğinin doğası gereği eleştirel olması gerekiyor. Eleştirmek veya biz buna denetlemek de diyebiliriz, gazetecilik mesleğinin en önemli görevi arasında gösterilebilir. Dolayısıyla gazeteci yasama, yürütme ve yargıyı denetleyen ve eleştiren bir gazetecilik anlayışı geliştirmeli. Gazetecinin kendisini olaylardan bağımsız görmemesi

gerekiyor. Yani kendini toplumdaki uzak gördüğü oranda başarısız olacaktır.

Gazeteciliğin medyadaki yeri nedir?

Medyayı kitle iletişim araçları olarak tanımlarsak, gazetecilik bu sektör içerisinde en önemli konuma sahip olan iş sahasıdır. Zira elindeki güç sayesinde toplumdaki birçok sorunu dile getirebilir ve çözümlerine yardımcı olabilir. O bakımdan gazeteciler medyada saygın ve güvenilir bir yer edinebilmesi için öncelikle buna göre hareket etmesi gerekiyor. Saygınlığını ve güvenini kaybeden bir mesleğin gücünü de kaybetmesi kaçınılmazdır.

Gazetecilik hakkındaki tavsiyeleriniz nelerdir?

Meslekle ilgili tavsiyelerimi soruyorsanız, mesleğin bu işin erbabı olan iletişim fakültesi mezunları tarafından profesyonelce yapılmasını istiyorum. Meslek halktan uzaklaşıp holdingleştiği ve ticari kaygılar içinde yayımlar yapmayı sürdürdüğünde sorunlarımız artmaktadır. Geldiğimiz noktada gazeteciliğin haklımın yanında yayımlar yapmasını, kişisel çıkarlardan uzaklaşmasını ve demokrasiye doğrudan katkı sağlamasını tavsiye ediyorum.

Gazeteci olarak kimleri örnek alıyorsunuz?

Gazetecilikte kendime örnek aldığım birçok isim olmasına rağmen, bu alana girmemi sağlayan babam Emir Ersoy'u örnek aldığımı söyleyebilirim. Aileden gelen meslek aşkıyla

büyüdüğüm için bu meslekte babamın yeri bende bir başkadır. Onun dışında ise mesleğini doğru yapan, hakla gerçekleri elinden geldiği kadar yansıtmaya çalışan her gazeteciyi örnek alırım. Bunların başında da araştırmacı gazeteciliğin ustası olan Uğur Mumcu gelmektedir.

Gazeteler arasında takdir ettikleriniz hangileridir?

Kıbrıs'ta Kıbrıs ve Havadis gazetelerini beğeniyorum. Ancak takdir edecek kadar iyi bir gazetecilik yaptıklarını düşünmüyorum. Türkiye'de ise habercilik açısından Taraf gazetesinin haberlerinin gündem yarattığını görmekteyiz. Ancak üzüldüğüm ki birçok gazete siyasi partilerin yayın organı gibi hareket ediyor. Bu da gazeteciliğe ciddi zararlar veriyor.

Gazetelerin toplum için önemi nedir?

Ben gazeteciyi toplum, özgürlük ve demokrasi için olmazsa olmaz olarak görmekteyim. Özgür bir toplum ancak özgür bir medya ile başarılı olacaktır. Bunun dışında medyanın denetleme ve eleştiri görevini yapmadığı bir ortamda toplumun ileriye doğru gidebileceğini düşünmüyorum. O bakımda gazetecilik mesleği topluma yön veren, yanlışlıkları gösteren bir görev benimsemelidir. Böylece toplum da görmesi, duyması gerekenleri medyadan öğrenme fırsatı bulacaktır.

Sansür hakkındaki görüşünüz nedir?

Gazetelerde sansür hiçbir koşul

altında kabul edebileceğimiz bir durum değildir. Gazetecinin her türlü haberi yaparken şeffaf, adil ve dengeli olması gerekiyor. Gazetecilerin bilerek veya bilmeyerek yaptığı sansürler basın özgürlüğüne direkt negatif bir etki yapmaktadır. Dolayısıyla özgür olmayan ve sansürlerle dolu bir medyanın gerçekleri su yüzüne çıkarabilmesi mümkün değildir.

Gazeteler ümit edilen, umulan kıymeti görüyor mu?

Gazeteler günümüzde beklenen

değeri görmüyor. Bunun temel nedeninin ticari kaygılarla yayın yapmasından olduğunu söylemeliyiz. Hal böyle olunca da halk da medyanın kendi yanında yer almadığını düşündüğü bir noktada medyaya kıymet vermiyor. Oysaki bunun tam tersi olması gerekir. Bilişim çağında birçok kişi gazete satın almıyor. Gençlerin birçok gazete okumuyor. Az önce medyayla alakalı olarak bahsettiğim tüm sorunları topladığınız zaman gazetelerin neden ilgi görmediğini daha net anlarız.

Yrd. Doç. Dr. Metin Ersoy, gazeteciliğin doğası gereği eleştirel olması gerektiğini söylüyor.

Pratik Bilim Sözlüğü, Bölüm 1

Engin Aluç

Ontoloji: Sebzenin gerçekliğinin doğası. Sebze gerçek midir? Bana elindeki patatesin varlığını kanıtla! Bir domates doğada yok olurken havaya salınan gazın niteliği nasıldır?

Epistemoloji: Sebze-meyve yeme düşüncesi nasıl ortaya çıkmıştır? Etrafımızdaki tarlaları nasıl algılarız?

Signifier (Gösteren): Bir kasa domates fotoğrafı

Signified (Gösterilen): Bir kasa domatesi düşünüyorum gözlerim kapalı

Sign (İşaret): Domates kelimesi ile domates düşüncesinin halay çekmesi.

Phonocentrism (Ses-merkezcilik): Seyyar satıcının "domates" diye bağırması tezgahta yazan fiyattan daha önemlidir.

Logocentrism (Söz-merkezcilik): Duyularımızla algıladığımız domatesin idealler evreninde bilmediğimiz bir gerçekliği olmalı

Essentialism (Özcülük): Domates püresi (patates de olabilir). Ancak bu konuda domatesin özünün domatesin çekirdeği olduğu konusunda tartışmalar vardır. Hatta bununla ilgili "Domatesin çekirdeği kırmızı kırmızı..." şeklinde söylenen aksak ritimli bir şarkı da mevcuttur.

Articulation (Ekleme): Sebze-meyve treni. Trenin her vagonunda

farklı sebze ve meyveler vardır. Vagonlar birbirine eklenildiği sürece anlam ifade ederler.

Deconstruction (Yapı sökülümü): Sebzenin çöpünü, çekirdeğini, sapını ayırıp hepsine ayrı anlamlar yüklemek ya da bütüne yeni anlam vermek.

Deference (Ferk): Pırasa ve soğanın farklı ama aynı zamanda besin zincirinde birbirinin tamamlayıcısı olduğunu kabul etmek.

Pozitivizm (Olguculuk): 30 (sihirli sayı) salatalığın çürük olmasından yola çıkarak tüm salatalıkların çürük olduğunu varsaymak. Avokadonun varlığını kanıtlamak için onu yemek ya da birilerinin yemesini sağlayarak yiyenleri gözlem yapmak.

Frame analysis (Çerçeveleme analizi): Terörist karpuz ile özgürlük savaşçısı kavunun maceraları.

Centralization (Merkezileştirme): Domates, kabak, elma ve diğer sebze-meyveleri soğanın öz niteliklerine göre değerlendirmek.

Equality (Eşitlik): Tüm sebze-meyveler eşittir, bazıları daha eşittir.

Justice (Adalet): Tüm sebze-meyveleri aynı miktarda değil ihtiyacımız kadar yiyelim

Freudian (Psikanaliz yaklaşım): Bazı sebze ve meyvelerin fallusa benzer halleri olabilir.

Metaphor (Benzetme): Elmayı erik niyetine yemek.

İnsanın aklını karıştıran düşüncelerden kendini uzaklaştırmak ve bir şeye "inanmak" için kurduğu cümle "neyse bunlar derin konular, konuyu değiştirelim..." olabilir. Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Kültürel Çalışmalar, Post-yapısalcılık, Teoloji, Anlam-bilim, Diyalektik Materyalizm... Tüm bunların günlük hayatta ne işimize yarayacağını "sade vatandaş" olarak hayatınızın bir döneminde sorgulamış olabilirsiniz. Bu sorgulama neticesinde bir yere varamayıp elinizdeki kitabı kapatıp ya da var olan sohbetle son verip günlük hayatın koşturmacasına dalıp

Jacques Lacan's Lack Theory (Eksiklik teorisi): Annenizin hamileyken yediği brokoli, karnabahar gibi sebzeler yetişkinliğinizde yeri doldurulamayacak tatlardır.

Alıkoyulduğunuz cennetinizin bereketinin eksikliğini hayatınız boyunca hissedersiniz.

Martin Heidegger, Reality and Being (Gerçeklik ve Varoluş): Pazarda olmak pazarın varlığının kanıtıdır. "Orada olmak" metafizik bir durumdur.

Rhetoric and persuasion (Etkili konuşma ve ikna): Pazarcının müşteriye karpuzu kavun olarak tanıttığı buna ikna etmesi.

Jacques Derrida and "text" (Derrida ve "metin"): Sebze ve meyve anlam yüklenebilir birer metindir. Zaten her şey metindir.

Hyperreality (Gerçeküstü/Üst-

gerçeklik): Balmumundan yapılmış elmayı gerçek zannedip ısırarak ve bunun farkında olamamak.

Simulacrum and copies without original (Taklit ve orijinal olmayan kopyalar): GDO'lu meyve ve sebzeler tohum vermezler. Orijinali ve devamı olmayan kopyalardır.

Simulation (Simülasyon): Bir sebzenin ya da meyvenin tüm özellikleri ile laboratuvarında imitasyonu yapılabilir ya da çoktan yapılmıştır. Gerçeklik anlamını yitirmiştir.

Nietzsche (Niçe diye okunur): Sen portakalı soyarken, o da seni soyar.

Nietzsche and power of self without other (Güç ve ötekisiz ben): Ey ulu karpuz, eşeğin aklına düşmeseydin neye yarardın.

Auguste Comte: Üç hal yasası - tohumu ek, sula, bekle.

Comte and existing (varoluşun bi-

gitmiş de olabilirsiniz. Bu yazı dizisinin amacı sizleri karmaşık düşüncelere sevk etmek değil, fazla zorlanmadan bilimsel yaklaşımların nasıl eğlenceli hale getirilebileceğini göstermektir. Bu sayıdan itibaren, halk arasında "sıkıcı" olarak nitelendirilen bilimsel yaklaşımları günlük hayata uyarlamaya çalışacağımız pratik bilim sözlüğü ile sizlerle olacağız. Dolayısıyla okuyacağınız tanımlar size bu konuda yön gösterici anlamda yardımcı olabilir. Bu bölümde günlük hayat örneklerimizi sebze-meyve halinden alıp çorba yaptık. Terimler kesinlikle alfabetik değildir. Afiyet olsun!

İmsel kanıtı): Yemediğim brokoli benim için hiç var olmamıştır.

Comte (varoluşun formüle edilmesi): Sebze ve meyveleri matematiksel olarak formülleştirme mümkündür.

Normative theory (İdealin ne olması gerektiğini öneren teori): Pazarda meyve-sebze satmanın etik kodları nelerdir? Kantarın topuzu ve ideal tartma biçimleri.

Reductionism (İndirgemecilik): Nasreddin hoca bir gün pazara gitmiş. Kasadaki domateslerden birinin yeşil olduğunu fark etmiş. "Bu nedir?" diye sormuş. Adam demiş "Hocam domatestir o". Hoca "Domates böyle mi olur?" demiş. Cebinden kırmızı boyayı çıkarıp yeşil domatesi kırmızıya boyamış. "Hah şimdi oldu domates" deyip geri kasaya koymuş.

Türk şiirinin söz virtüözü Bahaettin Karakoç

Narin Demirci

Şair bir ailede yetişmiş ve şiirleri evrensel olarak kabul görmüş bir şair Bahaettin Karakoç. Şiirleri uluslararası camiada yankı bulan, birçok sanatçı tarafından bestelenen, Türkçe Olimpiyatlarında okunan bir şair. Türk şiirine yaptığı katkılar ve kartala olan tutkusundan dolayı "Türk şiirinin beyaz kartalı" diyorlar ona. Kızlar dökülmüş olsa da saçlarına, o vazgeçmiyor şiir sevdasından. 12 yaşında tuttuğu şiir kalemini 72 yıldır bırakmıyor. Şiirleriyle konuşuyor, şiirleriyle istiyor ve şiirleriyle cevap veriyor herkese. Bazen "İhlamlar çiçek açtığı zaman" diyor, bazen de "beyaz dilekçe" yazıp gönderiyor "en sevgilisi"ne. Şiirlerinde işlediği kelimelere yeni anlamlar yükleyiyor, kendine özgü biçim oluşturuyor ve Türkçe'yi zenginleştiriyor. Bu yüzden bir söz virtüözü olarak kabul ediliyor şair Bahaettin Karakoç. Mihriban türküsünün şairi merhum Abdurrahim Karakoç'un ağabeyi o. Onu yönlendirdi ve bir halk şairi yetiştirdi. Çünkü ona göre şair, iz süren olmamalı, iz bırakmalı. Kendi ifadesiyle kimşenin şiirinden nemalanmıyor, nemalananları da şairden saymıyor. Özgün üslubu savunuyor her fırsatta. Sanat kişiliğini eğip bükmüyor. Hep dik duruşuyla dikkat çekiyor. Türk şiirine katkısı olmayan tüm şairleri eleştiriyor ve kendisinin de en önemli katkısının Mihriban'ın şairini yetiştirmek olduğunu söylüyor. Kahramanmaraşlı bir şair Bahaettin Karakoç. "İki evin birinden şair çıkar" denilen, Karacaoğlan, Necip Fazıl, Cahit Zarifoğlu ve Erdem Beyazıt gibi nice şairlere ev sahipliği yapmış şehirden yükseldi onun mısralarının sesi. Ancak o, bilinen bu yargıyı ezip geçiyor. Kendi şehri de olsa yermekten asla çekinmiyor. Şiiri, şehre ve mekâna sıkıştırmıyor. "Doğrudur. Buradan çok şair çıkıyor. Ancak bu çoğunluğun çıkması o kentin 'şairler başkenti' olmasını gerektirmez. Üç sağlam şair, üç sağlam şiir çıksın benim için başkent orasıdır" diyerek kendi şiir pusulasının ibre yönünü gösteriyor.

Şiir politik üçgenin içinde
Şiirin politikaya mal edilmesinden yakınıyor. Özellikle de 'şiirin başkenti' olarak anılan Kahramanmaraş'ta şiirin politik bir üçgenin içine sıkıştırıldığını söylüyor. Ona göre şiir politikanın elinden kurtulmalı. "Şiirin toprağı diye devlet arazisinde sürekli hasat yapıyoruz. Sürekli ekip, biçip tarlayı yoruyoruz. Tarla sürekli

Karakoç'un bestelenen şiirlerinden bazıları

"İlk Yazda" adlı şiiri Hasan Sağındık tarafından bestelenerek "Zindan Şehirler" adlı kasete alındı.
"Öl de" ve "Bitsin Seninle" adlı şiirleri Hasan Sağındık tarafından bestelenerek "Bitsin Seninle" adlı kasete alındı.
"Sana Yazdım" ve "İhlamlar Çiçek Açtığı Zaman" isimli şiirleri Hasan Sağındık tarafından bestelenerek "Adamlar" adlı kasete alındı.
"Toprağa Bas Deli Gönül Toprağa" adlı şiiri Bayram Bilge Tokel tarafından bestelendi ve CD'ye okundu.
"Gel" isimli şiiri Hasan Sağındık tarafından bestelenerek "Siyah Ağıt" adlı kasete alındı.
"Kepez" adlı şiir Seyfullah Kartal tarafından "Sır" adlı kasete okundu.
"Canım Olmaya Var mısın?" adlı şiir Ömer Faruk Beyceoğlu tarafından bestelendi ve kasete okundu.
"Vay" isimli şiiri Arif Nazım tarafından bestelenerek "Sevda Şiirleri 3" adlı kasete alındı.
"İrgalanış" ve "Erzincan" isimli şiirleri Hasan Sağındık tarafından bestelenerek "Dosta Doğru-Irgalanış" adlı kasete alındı.
"Sen Benim Her Şeyimsin" adlı şiiri Ziya Uğur tarafından bestelendi ve "Yeniden Düşelim Yollara" adlı CD'ye alındı.
"Alınyazım Yavuklumsun" ve "Milletime Kurban" adlı şiirleri Kadir Turan tarafından bestelenerek "Sabır" isimli kasete alındı.
Karakoç'un şiirlerinin birçoğu İbrahim Sadri ve Bedirhan Gökçe tarafından CD ve kasetlerinde okunmuştur.

çoraklaşıyor ve çoraklaştıkça verim düşüyor" diyor. "Sanat üsluptan ibarettir" diyecek kadar da sanatı üsluba eşdeğer görüyor şair Karakoç. Ona göre üslubun olmadığı musiki de, resim de, şiir de sıradan. Üslup yoksa o sanat eserinin altında 70 milyon insanın imzasının olabileceğini belirtiyor. Karakoç için şiir okunduğu zaman kime ait olduğu üsluptan anlaşılmalı. "Türkiye genelinde olduğu gibi Maraş'ta da sıradan bir yoğunluk var" düşüncesinde. Kültürlerin sürekli kendini yenilediğini hem de yeniliklerin önünü açtığını dile getirirken, şairleri bu işin mimarları olarak gösteriyor.

En önemli eserim Abdurrahim Karakoç'tur
"Mihriban," "Unutursun Mihriban'ım" gibi eserler başta olmak üzere birçok şiiri bestelenen Abdurrahim Karakoç'un halk şairi olmasında büyük emeğinin geçtiğini söylüyor Bahaettin Karakoç. Kendisinden üç yaş küçük olan kardeşi Karakoç'u halk şiiri tarzına yönlendirme serüvenini şöyle anlatıyor: "Abdurrahim, babamın çizgisinden giderek şiire başlamış. Ama geç fark ettik. İlk fark ettiğimde dediğim şu oldu: 'Yaz ama dikkat et. Hece tarzı yaz. İronik şiirlerle devam et. Fakat fazla politikaya girme. Politikaya girersen slogana düşersin. Bu seni belli bir yere çıkarabilir. Sokaklarda alkışlatabilir. Ama sokakların hengâmesi dindiği zaman açıkta kalırsın. Ben kültür ağırlıklı yazacağım. Kendimize üslup belirleyelim ve ona göre davranalım. Karışık tarzda yazarsak bir anlam ifade etmez' dedim." Bu ifadeleriyle şiirde savunduğu üslup meselesini hayata geçirdiğini ispatlıyor

Karakoç. Türk şiirine hizmet anlamında, "Siz kimleri yetiştirdiniz?" sorusuna ise "Mihriban'ın şairini ben yetiştirdim. Yetmez mi?" diye yanıt veriyor.

Şiir taklit edilmemeli
Şiirin evrensel bir hareket tarzı olduğuna dikkat çekerek yerli şairler kadar yabancı şair ve şiir tarzlarının da bilinmesi gerektiğini söylüyor. Şiire adım atacak olan gençlere, "Kurnazlar, bir terzi gibi iyi şiirlerin içini dışına çevirerek kendisine mal ediyor. Çünkü şiirin çizgisini bilmiyorlar. Farklı şairler, farklı şiirler iyi bilinmeli ki, taklitler anlaşılabilir" diyerek, onların şiir ve şairleri iyi tanımlarını tavsiye ediyor. Başka şairlerin şiirlerini taklit etmeme konusunda uyarılar yapan Karakoç diyor ki, "Sevdiğiniz şairleri okuyun ama dikkat edin. Etkilenip baskı altında yaşamayın. Şairlerden yararlanılır, etkilenilir ama taklit edilmez."

Şiirle dua ediyor
Dualarını bile şiir üzerine kurmuş bir şair Karakoç. Rabbinden şiirle istekte bulunan ve isteklerini şiir için yapan bir şair. Şiirin yükselmesi gerektiğini düşünüyor ve bu uğurda Rabbine verdiği sözden bahsediyor. Şiiri ayağa kaldırma ülküsü çocuk yaşlarda başlamış onun. "On yaşındayken söz verdim Cenab-ı Allah'a. Ne yaparsam, ne yazarsam hepsini senin rızan için, Türk edebiyatının, Türk şiirinin, Türk medeniyetinin daha yükseklerde anlamlandırılması ve bayrağımızın dalgalandırılması için yapmayı nasip eyleseni istedim" diyor. Yazdığı şiirlerde

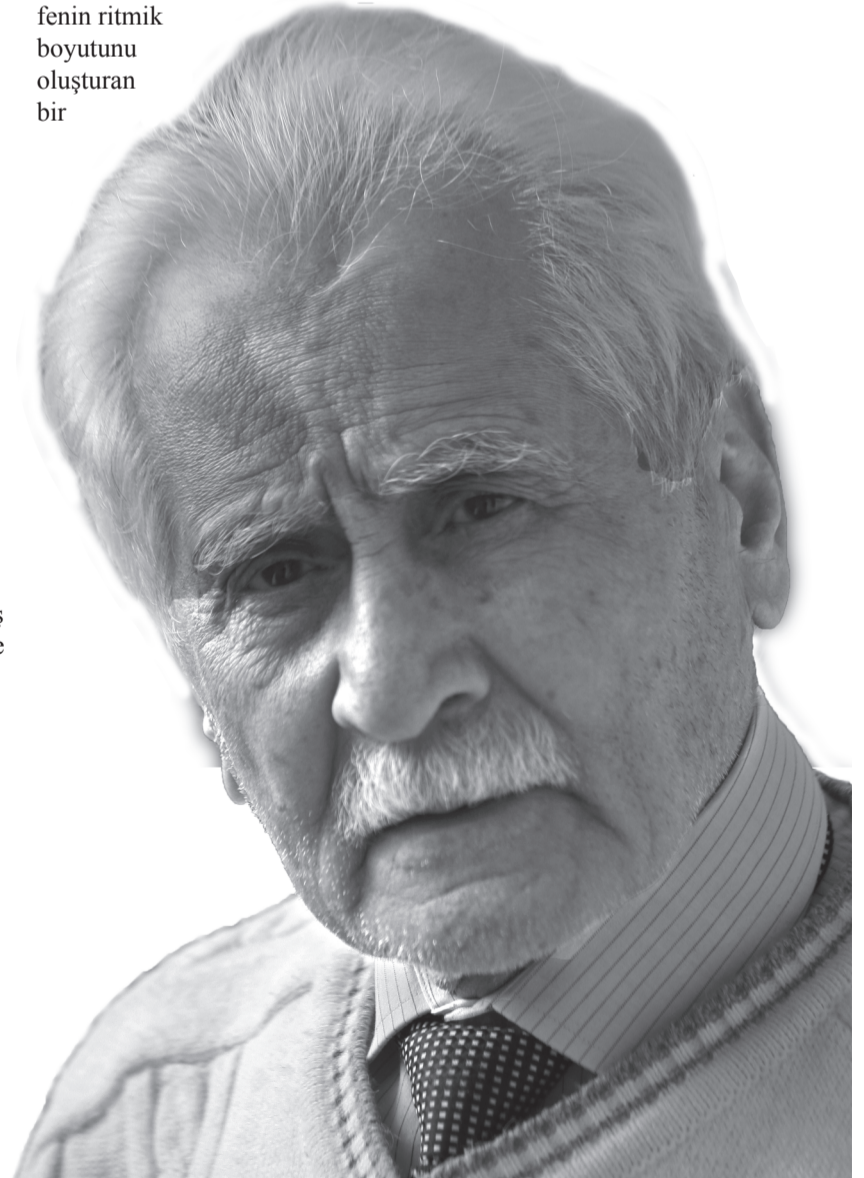
Türkçe'ye olan hakimiyeti ve kelimelere farklı anlamlar yüklemiş olması göze çarpıyor. Bu yüzden 'söz virtüözü' de deniliyor ona. Bunun Türkçe'ye olan saygısından kaynaklandığını söylüyor. Türkçe'ye saygısızlık edenlere de tahammül edemiyor ve medyayı bu konuda suçluyor. "Türkçe benim meselem değildir" diyen şairler korunmuştur bu memlekette. Basın, etrafındaki güdük insanlara bakarsa, basit söylemleri ciddiye alırsa olacağı budur" sözleriyle basın camiasını da hedef alırken, kişiliği ve dik duruşundan taviz vermiyor. Çünkü kendine ve şiirlerine güveniyor. "Bana yapılan övgüleri ciddiye alıp kendime ona göre çeki düzen vermedim, vermem de. Ben inanıyorum yazdıklarımın memleket ve insanlık için olduğuna. Şiirin biçiminde birçok değişiklik vardır şiirlerimde. Hiçbir yerde olmadığı kadar kelime zenginliğim olmuştur ama hiç kimsenin umurunda değil bunlar. Ben de 'Yahu siz beni görmüyorsunuz' diyemem, demem de. Yazıyorum ve vicdanım rahat. Durum bundan ibaret" diye konuşuyor.

Şiir musikiye uygun olmalı
Kendisinin ve kardeşi Abdurrahim Karakoç'un şiirlerinin birçok sanatçı tarafından bestelenmesindeki sırrı tefekküre bağlıyor Bahaettin Karakoç. Şiiri felsefenin ritmik boyutunu oluşturan bir

ifade aracı olarak tanımlarken, düşünmeden asla şiir yazılmayacağını ifade ediyor. "Tefekkürsüz şiir, şiir değildir. Düşünmeden şiir yazılmaz, düşündürmeyen şiire şiir denilmez" diyen şair "Birçok şiire bakıyorum ve 'bu şiiri nasıl neresire çeviririm' diye düşünüyorum. Mümkün değil. Bu şiirden nasıl bir musiki zuhur edebilir? Anlaşılmıyor ki. Kelimeler kendiliğinden değil, zorla, darmadağın edilmiş şekilde çıkıyor. Bunları nereye koyacağını bilemiyorsun" diyerek o yüzden kendi şiirlerinin musikiye uyduğunu söylüyor.

Yeni şiirler yazmak lazım

Karakoç'un, şiirin olmazsa olmazları içerisinde yeni şiirler yazmak, yeni sözler söylemek de var. Yeniliği savunuyor ve şiirin şahlanışını yenilikte görüyor. "Mevlana gibi mi düşünüyorsunuz?" sorusuna "Aynen" diyerek yanıt veriyor ve ekliyor, "Mevlana, şiir görüşleri çok sağlam bir şairdir. Zaten ermişleri de, dervişleri de her sözlerini manzum olarak şiirsel anlatmışlardır. Böylece müridleri daha çabuk alıp, ezberliyor. Her kelimeyle şiir yazılmaz. Yazarsın ama bir tarafı nur, bir tarafı çirkef kuyusu olur. Ben isterim ki her açıdan pırl pırl olsun. İmanî bir tarafı, edası olsun. İnsanî bir derinliği olsun. Şiir ancak o zaman ayağa kalkacaktır."

Kuzey Kıbrıs'ın rugby serüveni

Hasan Özgür Soykan

Kuzey Kıbrıs rugby ile 2003 yılında tanıştı. Adadaki Rugby Futbol Birliği bu tarihte faaliyete geçti. KKTC'nin ilk rugby kulübü olan Cyprus Pumas da aynı yıl kuruldu. Türkiye'den KKTC'ye üniversite eğitimi için gelen Naci Hoşcan tarafından kurulan Cyprus Pumas o günden bu yana bütün imkânsızlıklara rağmen sportif faaliyetlerini sürdürmeye devam etmekte. Cyprus Pumas'ın ardından adadaki ikinci rugby kulübü olan Cyprus Warriors da Barrie Lambert ve Ayhan Yapıcı tarafından 2010 yılında kuruldu. Fakat Warriors Kulübü imkânsızlıklara dayanamamaya kapandı. Coğrafyamızda adı nerdeyse hiç duyulmamış bu spor dalı hakkında bilgi vermekte yarar var.

Rugby, ilk yazılı kuralları 1845'te İngiltere'de yazılmış ve 1863'te futboldan ayrılmış bir spor dalı. Futbol hegemonyasının yaşadığı Türkiye ve KKTC'de neredeyse adı dahi bilinmeyen bir spor. Ama insanımız, dünyada futboldan sonra en fazla izleyiciye sahip olan bu spor hakkında o denli bilgisiz ki...

İnsanların izlerken nefesini kesen bir spor olan rugby nedir? Öncelikle bu sporun kurallarından bahsetmek gerek. Sahada 15'e karşı 15 kişinin

mücadele verdiği bir spor dalı. Amerikan futbolu gibi korumalarla oynanmıyor. Kasık, boyun ve yüz bölgesine vurmamak, yumruk ve dirsek darbesi yasak. Elips şeklinde bir top, kırk dakikalık iki devreden oynanan rugby'nin en ilginç özelliği ise futboldan daha az sakatlık olaylarının yaşanması. Bunun sebebi ise oyuncuların yüksek yoğunlukta fizik ve kondisyon çalışmaları. Kısaca şöyle diyebiliriz ki vücut geliştirme sporu rugby'nin olmazsa olmaz bir parçası. Rugby hakkında bu bilgilerin ardından, bu sporun KKTC'deki gelişimine yoğun emek veren rugby gönüllülerinin, yaşadıkları sıkıntıları ve mutlulukları onların anlatalım. Cyprus Pumas Rugby Kulübü Başkanı Hakan Temizyürek, rugby'nin KKTC'de karşılaştığı en büyük sorunun maddi olanaksızlıklar olduğunu belirtiyor. Temizyürek, sponsor bulamamaktan şikayetçi. Bu doğrultuda da ekipman sıkıntısı yaşadıklarını belirtiyor. 2008-2009 sezonunda Türkiye Rugby Ligi şampiyonluğu olan bir takım olduklarını belirten Temizyürek, KKTC için önemli bir sportif başarıya sahip olmalarına rağmen Spor Bakanlığı'ndan gerekli yardımı alamadıklarını söylüyor. Öyle ki 2009-2010 sezonunda şampiyonluğu deplasman maçlarına gidemedikleri

Kuzey Kıbrıs'ın ilk ve tek rugby takımı olan Cyprus Pumas, maddi imkânsızlıklara rağmen hayatta kalma mücadelesi veriyor.

için hükmen yenik sayılıp kaçırıldıklarını altını çiziyor. Temizyürek, takımdaki oyuncuların yüzde 70'inin Türkiye'den gelen öğrenciler olduğunu söylüyor. Bu sebeple, mezun olan öğrencilerin yerine yeni oyuncular bulamamaktan yakınıyor. Bir rugby takımında otuz veya otuz beş oyuncu olması gerektiğini belirten Temizyürek, Pumas Kulübü'nün ise sadece on dokuz oyuncusu olduğunu ifade ediyor. Bu doğrultuda da 2009 - 2010 yılından beri Türkiye Rugby Ligi'ne katılmadıklarını söylüyor. Oyuncu bulamamalarının sebebinin sorduğumuzdaysa, Temizyürek, üniversitelerin ve medyanın ilgisizliğinden şikayetçi oluyor. Takımın maddi kaynağını sorduğumuzda, Temizyürek, maddi kaynağın İngiltere'de yaşayan rugby sever işadamlarından geldiğini belirtiyor.

KKTC'de rugby'i ayakta tutan kişi ise George Armstrong. Armstrong Pumas Kulübü'nün koçluğunu yapmakta. Armstrong koçluğunu yanı sıra, İngiltere'deki bağlantıları sayesinde kulübün maddi ihtiyacını da karşılıyor. Armstrong, "Rugby KKTC'ye ne verebilir?" sorusuna ise şu yanıtı veriyor: "KKTC sportif bir izolasyonun altında. Bu izolasyonun etkilemediği tek spor dalı ise rugby." Şimdiye kadar birçok İngiliz kulübünün adaya gelip maç yaptığını belirten Armstrong, bunların içinde en önemlisinin, İngiltere birinci lig takımlarından Northhampton Saints olduğunu söylüyor. Ayrıca Avrupa Rugby Federasyonu üyesi olan Türkiye'nin Rugby Ligi'ne KKTC temsilcisi olarak katıldıklarını belirtiyor. Bir KKTC futbol takımının Türkiye liglerine katılmasının imkânsız olmasına rağmen kendilerinin bunu yaptığını söylüyor. Armstrong'un en büyük ümidiyse, gerekli imkânları bulup, tekrar yükselişe geçmek ve Türk Milli Rugby Takımı'na KKTC'den oyuncular göndermek.

Güney Kıbrıs'ta bir Türk oyuncu
Son olarak ise sözü Kıbrıs Türkü olup Güney Kıbrıs'ta rugby oynayan Derviş Devren'e veriyoruz. Devren, İngiltere'de doğdu. Bu yüzden rugby ile daha iç içe biri. Devren, yedi yaşından beri rugby oynuyor. On altı yaşındayken İngiltere Genç Milli Takımı seçmelerini kazanmış fakat

yaşadığı uzun süreli bir sakatlık nedeniyle devam edememiş. İki yıllık bir ayrılığın ardından ise KKTC'ye geri dönmüş. Devren, KKTC'ye geldiğinde en büyük özlem duyduğu şeyin rugby olduğunu söylüyor. Ardından da sözlerine şöyle devam ediyor: "Rugby yalnızca bir spor değil, bir yaşam tarzıdır. Rugby sporunun içinde dostluklar daha kuvvetlidir. Her bir oyuncu diğer oyuncuyu kardeşi olarak görür." Devren, Kıbrıs'ta ilk olarak İngiltere'den bir arkadaşı vasıtasıyla Paphos Tigers takımının koçuyla tanıştığını anlatıyor. Böylelikle Devren'in Kıbrıs'taki rugby macerası başlıyor. Devren, yeni takımında oynamaya başladıktan iki ay sonra Kıbrıs Rugby Milli Takımı'na çağırıldığını belirtiyor. Güney Kıbrıs'ta bir Türk olarak nasıl karşılandığını sorduğumuzdaysa, Devren, çok iyi niyetli karşılandığını belirtiyor. Hiçbir ırkçı davranış görmediğini, rugby'nin doğasında böyle şeylerin yer olmadığını söylüyor. Ayrıca Kıbrıs Milli Takımı'nda tek Türk'ün kendisi olmadığını belirtiyor. Devren, İngiltere'de bir ikinci lig takımında oynayan Adem Emirali'nin de Kıbrıs Milli Takımı için ter döktüğünü belirtiyor. Devren, ayrıca Gazimağusa'da bir kulüp kurma girişiminde bulunmuş fakat maddi yardım, antrenman sahası ve oyuncu bulmaktaki sıkıntılar nedeniyle bu girişimden vazgeçmiş.

Turnuvada kadınlarda KKTC, erkeklerdeyse Nijerya bu senenin şampiyonu oldular.

Alican İşler

Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) tarafından bu yıl beşincisi organize edilen DAÜ Uluslararası Futsal Turnuvası, çok sayıda sporunun katılımıyla 18 Mart - 9 Nisan 2014 tarihleri arasında Lala Mustafa Paşa Spor Salonu'nda yapıldı. Bu çekişmeli salon futbolu turnuvasında, büyük final maçları için 23 erkek ülke takımı ve 7 kadın ülke takımı mücadele verdi. Erkek-

lerde toplamda 4 grup, kadınlarda ise tek grup yer aldı. 7 Nisan'da çeyrek final müsabakalarında erkek ülke takımlarından İran Kazakistan'ı 3-1, Filistin Türkiye'yi 2-1, Libya KKTC'yi 4-2, Nijerya ise Azerbaycan'ı 4-0 yenerek yarı finalde mücadele etmeye hak kazandı. 8 Nisan'daki yarı final maçlarında Nijerya Filistin'i 4-1, Libya ise İran'ı 4-2 yenerek büyük finale çıkmaya hak kazandılar. Kadınlarda yarı final müsabakalarında

ise KKTC Rusya'yı 4-0, Nijerya da Kamerun'u 4 golle geçip adını büyük finale yazdırdı. 9 Nisan'da kadınlar final maçında KKTC ile Nijerya karşı karşıya geldi. KKTC ilk yarıda Ayşe Mullacuma'nın ayağından bulduğu dört golle ilk yarıyı bu şekilde bitirdi. İkinci yarıda ise Nijerya'nın attığı golle oyun 4-1'lik skorla tamamlandı ve KKTC kupa sahibi oldu. Üçüncülük maçında ise Rusya'nın rakibi Kamerun mücadeleye çıkmayarak hükmen mağlup olmuş oldu. Rusya turnuvayı üçüncü tamamladı. Erkekler final maçında da dişe diş bir mücadele yaşandı. İlk yarıda tarafların karşılıklı attıkları birer golle eşitlik bozulmadı. İkinci yarıda Libya'nın art arda bulduğu iki golle son on dakikaya 3-1 önde girmesine rağmen üstünlüğünü koruyamadı. Oyun disiplininden kopmayan Nijerya son bir dakika kala eşitliği tekrar sağladı ve son saniyede bulduğu golle maçı 4-3 kazanarak bu seneki Futsal Turnuvası'nın erkekler şampiyonu oldu.

Turnuvanın 'en'leri

Kadınlarda turnuva gol kraliçesi:

Ayşe (KKTC)

Erkekler turnuva gol kralı:

Sami (KKTC)

En centilmen kadın oyuncu :

Arina (Rusya)

En centilmen erkek oyuncu:

Azım (Libya)

En iyi kadın oyuncu:

Gizem (KKTC)

En değerli erkek oyuncu:

Ali Reza (İran)

En iyi kadın kaleci:

Dilber (KKTC)

En iyi erkek kaleci:

Muhammed (Libya)

En centilmen kadın takımı:

İran

En centilmen erkek takımı:

Pakistan

Lala Mustafa Paşa'da yeni kondisyon salonu açıldı

Alican İşler

Lala Mustafa Paşa Spor Sarayı'nda yeni bir kondisyon ve ağırlık salonu hizmete girdi. Salonun açılışını 9 Nisan'da 5.DAÜ Uluslararası Futsal Turnuvası'nın final maçları öncesinde, DAÜ Rektörü Prof. Dr. Abdullah Y. Öztoprak

yaptı. Salonda, son teknoloji ürünü koşu bantları ve serbest ağırlıklar gibi 65 alet mevcut. Müzik sistemli, televizyonlu ve klimalı salonda, 20'ye yakın eğitmen görev yapıyor. Salona giriş ücreti DAÜ öğrencileri için aylık 50 TL, DAÜ personeli için 60 TL, dışarıdan gelenler içinse 70 TL.

Sınav döneminde beslenme

Batuhan Çitemel

Sağlıklı ve doğru beslenme, her grup besinden yeterli ve dengeli miktarda tüketmek başarının en önemli anahtarı olacaktır. Sınav hazırlanan kişiler gerek zaman bulamamaktan gerekse alışkanlık olmadığından günün en önemli öğünü olan sabah kahvaltısını atlıyor. Oysa beyin kan şekeriyle çalışıyor ve sabah kalktığımızda kan şekeri düşüktür. Ayrıca yapılan araştırmalarda, sabah kahvaltı eden kişilerin başarı oranlarının ve dikkat düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Bu yüzden güne; süt, kepekli ekmek, peynir, yumurta, pekmez, yulaf ezmesi gibi besleyici değeri yüksek gıdalar kahvaltı ederek başlamak önemlidir.

Kan şekerinin düşmemesi ve bir sonraki öğünde fazla besin alınmaması için mutlaka ara öğünler yapılmalıdır. Ara öğünlerin basit şeker içeren, kan şekerinin

hızla yükselip, düşmesine sebep olan tatlı, çikolata, hazır meyve suları yerine kan şekerini yavaş yükselten ve düşük kalori içeren meyve, yoğurt, küçük kepekli sandviç, ayran gibi gıdalardan oluşması doğrudur. Hiçbir öğün atlanmamalı ve öğünlerde dengeli beslenilmelidir. Yağsız et, yoğurt,

salata, sebze yemeği ve kepekli ekmekten oluşan öğünler dengelidir. Başarının artırılması için tatlı, çikolata gibi şekerli besinlerin yüksek miktarda tüketimi hatalıdır. Kan şekerini hızla yükseltmeyen diğer şeker kaynakları olan meyve, kepek ekmek, pilav, kepekli makarna, bulgur, yulaf gibi şeker

kaynaklarının tüketimi gerekmektedir.

Fazla kahve korku ve endişeye neden olur

Bu dönemde çok fazla çay, kahve ve kola içmek kalp çarpıntısına, huzursuzluğa, geç saatlerde de uykusuzluğa, korku ve endişeye neden olur. Kolalı içecekler de bol

miktarda kafein içerir. Bunların yerine C vitamini içeriği yüksek kuşburnu, papatya, adaçayı gibi bitki çayları tüketmek daha doğrudur. Özellikle bitki çayları stresin azalmasında etkilidir. Ve en önemlisi bol bol su tüketilmelidir.

Bol bol antioksidan alımı

Stresin azaltılması açısından besinlerde bulunan antioksidanların tüketilmesi önerilebilir. Balık, ceviz, fındıkta bol miktarda bulunan Omega-3 yağ asitleri antioksidandır. Haftada 2 kez balık, haftada 2-3 kez de 5-6 adet fındık ve ceviz tüketimi ile karşılanabilir. C vitamini önemli bir antioksidandır. Bu yüzden günde 5-6 porsiyon meyve ve sebze tüketmek gereklidir. Ayrıca zengin antioksidan kaynakları olan sebze ve meyveleri yeterli miktarda tüketerek sınav döneminde bağışıklık sistemimizi güçlendirerek hastalıklara yakalanma riskini düşürmüş oluruz.

Ş
i
i
R
S
A
N
D
I
Ğ
I

Kendiliğimdeki Öteki

Doğu Akdeniz'in herhangi bir yerinde
Beynime soğuk kurşun damlatırken
İşgücümü sebepsizliğe harcarken
Düşümü kurdum seninle beraber

Emeğimi yavan ekmekle yerken
Yel değirmenimi aynı rüzgarda döndürürken
Hedefini şaşırılmış bir ok gibi
Kalbimi durdurdum seninle beraber

Aynaların içindeki bensizliğime bakarken
Paslanmış musluklardan öylesine damlarken
Ateşe sıkılmış yanıcı gaz gibi
Fizikselliğimi soyutladım gözlerinde
Gözünde gözümü
Gözümde kendimi
Kendimde benliğimi
Benliğimde seni gördüm...

Engin Aluç

Bilgi

Ben aşık olmuşum bilgiye gezinirim
İnsanlar hizmetkarken birbirine
Secdedeyken insanlar ganimete
Yüksektekiler bağnazlığa vermişken el ele
Ulaşmak kolay değil saf bilgiye

Ben aşık olmuşum bilgiye gezinirim
Mermiler uçuşur üzerinden insanların
Kelepçeyle parmaklık son arkadaşırken aydınların
Düşmanı olmuşken günah hazzın
Aşkına ulaşmak kolay mı sandın?

Ben aşık olmuşum bilgiye gezinirim
Cinayet yaveri olmuş sevabın, günah seyirci
Güneş hiç doğmamış fakire, köle kalmış ismi
Hürriyet ise hasta, yatak döşek durumu feci
Böyle devirde nasıl gösterebilir kendini bilgi

Fırat Necati Güner

Uluslararası Gece renkli geçti

Tayfun Karakullukçu

Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslararası Merkez tarafından kültürler arası iletişimi ve etkileşimi güçlendirmek amacıyla her yıl düzenlenen Uluslararası Gece bu yıl da renkli geçti. Rauf Raif Denктаş Kültür ve Kongre Sarayı'nda 17 Mart tarihinde gerçekleşen

etkinlikte, DAÜ'de öğrenim gören 85 farklı ülkeden gelen öğrenciler geleneksel kıyafetleriyle kendi kültürlerini tanıttı. 40'a yakın standın kurulduğu ve çeşitli tanıtım aktivitelerinin gerçekleştirildiği etkinlikte öğrenciler, kültürel ve yerel dans gösterilerinin yanı sıra defile, müzikal ve şarkı etkinlikleriyle de izleyicilere görkemli bir gösteri sundu.

Bunları biliyor musunuz?

- ☺ Örneğin vakvaklamasının yankı yaratmadığını ve bunu kimsenin açıklayamadığını
- ☺ Yaşamın boyunca uyku sırasında yaklaşık 70 böcek ve 10 örümcek yiyeceğini (Mmmh!!)
- ☺ Domuzların vücut yapılarından dolayı hiçbir zaman başlarını yukarı kaldırıp gökyüzüne bakmadıklarını
- ☺ Dünya nüfusunun %50 sinin hiç telefonla konuşmadığını
- ☺ 1 saat süreyle kulaklıkla bir şey dinlemenin kulaktaki bakteri sayısını %700 arttırdığını
- ☺ Parmak izleri gibi dil izlerinin de her insan için benzersiz olduğunu
- ☺ Dolunayın yarım aydan 9 kat daha parlak olduğunu

Gündem

SAHİBİ

Doğu Akdeniz Üniversitesi adına
Rektör Prof.Dr. Abdullah Y. Öztoprak

DANIŞMA KURULU

Prof.Dr.Süleyman İrvan
Doç.Dr. Hanife Aliefendioğlu
Yrd.Doç.Dr. Pembe Behçetoğulları
Yrd.Doç. Dr. Metin Ersoy

YAYIN YÖNETMENİ

Ayça Atay

TÜRKÇE BÖLÜM EDITÖRÜ

Aybeniz Küzeci

GRAFİK TASARIM

Mehmet Tok

FOTOĞRAF EDITÖRÜ

Mert Yusuf Özlük

MUHABİRLER

Alican İşler
Bahadır Konuk
Batuhan Çitemel
Eser Karataş
Fatoş Bilginerler
Hasan Özgür Soykan
Mustafa Baflı
Mustafa Ersin Kılıç
Narin Demirci
Rauf Balamir

Tayfun Karakullukçu
Uğurcan Taşdelen

FOTO MUHABİRLERİ

Fırat N. Güner

KATKIDA BULUNANLAR

Doç.Dr.Hanife Aliefendioğlu
Engin Aluç
Tuğçe Yücebilgiç
Volkan Onmaz

Doğu Akdeniz Üniversitesi
İletişim Fakültesi
Tel: 0392 630 16 42

E-posta: gundem@emu.edu.tr

DAÜ Basımevi'nde
basılmıştır